

RAPPORT

2010:1

Årsmelding 2009

Institutt for
samfunnsforskning
Institute for Social Research

Årsmelding 2009

Institutt for samfunnsforskning

Oslo 2010

© ISF 2010
Rapport 2010:1

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN (trykt): 978-82-7763-318-3
ISBN (elektronisk): 978-82-7763-319-0
ISSN: 0333-3671

Innhold

1. Institutt for samfunnsforskning.....	7
2. Styret.....	9
Styrets sammensetning 2009	9
Styrets beretning	10
3. Staben	13
3.1 Vitenskapelige stillinger.....	13
3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere	21
3.4 Prosjektassistenter	22
3.5 Administrasjonen	23
3.6 Informasjonsavdelingen	24
3.7 Biblioteket.....	25
3.8 IT-avdelingen.....	25
3.9 Kantinen	26
3.10 Faglig bakgrunn i staben	26
3.11 Forskningsledere	27
3.12 Vitenskapelig kompetanse.....	27
4. Prosjekter	29
Nye prosjekter 2010.....	29
Prosjekter under arbeid i 2009	30
4.1 Arbeid og velferd	30
4.2 Politikk, demokrati, sivilsamfunn.....	40
4.3 Ligestilling, inkludering, migrasjon	64
5. Tilknytning til universiteter og høyskoler	87
5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler	87
5.2 Bistillinger ved ISF	87
5.3 Undervisning og sensorvirksomhet.....	88
5.4 Bedømmelseskomiteer	88

6. Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid	91
6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere:	91
6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner	95
6.3 Gjeste forelesninger ved utenlandske læresteder	95
6.4 Verv i internasjonale faglige organisasjoner	95
7. Stabens faglige oppgaver utenom ISF	97
7.1 Norges forskningsråd	97
7.2 Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper	97
7.3 Søknadsbehandling og konsulentoppgaver	98
7.4 Verv i norske faglige organisasjoner	99
7.5 Vitenskapelige akademier	99
7.6 Redaksjonelt arbeid	100
Tidsskriftkonsulenter	101
7.7 Offentlige styrer, råd og utvalg	102
8. Publikasjoner	105
8.1 ISF-publikasjoner	105
8.2 Bøker og monografier	106
8.3 Rapporter og artikler utgitt av andre institusjoner	107
8.4 Tidsskrift- og bokartikler	108
8.5 Vitenskapelig publisering	115
8.6 Kongresspapers og -foredrag	116
8.7 Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker	120
9. Konferanser og seminarer	123
9.1 Konferanser	123
9.2 Seminarer	124
9.3 Instituttseminarer	125
9.4 Presentasjonsseminarer	125
9.5 Arvid Brodersens minneforelesning	126
10. Formidling	127
10.1 Tidsskrifter	127
10.2 ISF-rapporter	128
10.3 ISF Sammendrag	129
10.4 www.samfunnsforskning.no	129
10.5 Andre nettsider	130
10.6 Nettverksbygging og brukerkontakt	130
10.7 Mediekontakt og formidling til allmennheten	131
10.8 Annen forskningsformidling	133
10.9 Sosiale medier	133
11. Administrasjon og økonomi	135
11.1 Biblioteket	135
11.2 IT-avdelingen	136

11.3	Sekretariatsoppgaver	137
11.4	Instituttets økonomi	137
11.5	Regnskap	139
	Regnskapsprinsipper og noter 2009	141
	Revisjonsberetning 2009	146

Institutt for samfunnsforskning

Institutt for samfunnsforskning er i 2010 60 år; et vitalt institutt med en stolt historie.

Instituttet ble opprettet 9. februar 1950, basert på miljøet omkring Arne Næss, Erik Rinde og Stein Rokkan. Rett etter krigen arbeidet disse for å få opprettet samfunnsvitenskapene som universitetsfag, samtidig som de så behovet for å utvikle et redskap for å løse aktuelle problemer i samfunnet. Et overordnet mål for instituttet har hele tiden vært å fungere som møteplass for grunnforskning og anvendt forskning. Dette samspillet er viktig både for utviklingen av samfunnsforskningen og for forskningens evne til å fungere som premiss for samfunnsutviklingen. Den anvendte siden av forskningen tilfører interessante og sosialt relevante problemstillinger. Samtidig er aktiv grunnforskning en forutsetning for at viktige problemstillinger blir videreutviklet og frembringer faglig holdbare resultater.

Institutt for samfunnsforskning er et av de få samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøene utenfor universitets- og høyskolesystemet som ikke er sektorspesialisert. Instituttet sikter med sin forskningsportefølje å reflektere og gi retning til hovedtendenser i samfunnsutviklingen. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom et mangfold av samarbeidspartnere og oppdragsgivere. Instituttet samarbeider med universitetsmiljøer i inn- og utland, høyskoler og andre forskningsinstitutter, og har forskningsoppdrag fra både Norges forskningsråd, departementene, frivillige organisasjoner og næringslivet.

Instituttet har i løpet av 2009 gått fra fem til tre forskningsgrupper. Organisasjonsendringen styrker tverrfagligheten og bidrar til mer robuste forskningsmiljøer. Forskningsgruppen Arbeid og velferd studerer ulike sider ved arbeidsliv, arbeidsmarked og offentlige inntektssikringsordninger. Forskningsgruppen Likestilling, inkludering, migrasjon favner et bredt felt av studier av sosial ulikhet og endring. Gruppens hovedsatsningsområder er inkluderings- og integrasjonsproblematikk innenfor et fleretnisk og pluralistisk samfunn, internasjonal migrasjon, kjønnsrelasjoner og likestillingspolitikk. Forskningsgruppen Politikk, demokrati, sivilsamfunn studerer valg og valgatferd, demokratiske institusjoner, offentlig politikk og ulike sider ved sivilsamfunn og frivillig organisering.

Tverrfagligheten strekker seg imidlertid utover den enkelte forskningsgruppe. En rekke prosjekter er bemannet med forskere fra ulike grupper og ulike fagdisipliner.

Styret

Styrets sammensetning 2009

Oppnevnt av Norges forskningsråd:

Departementsråd Anne Kari Lande Hasle (2009-2012)

Konsulent Laila Stange (varamedlem) (2009-2012)

Oppnevnt av Universitetet i Oslo:

Professor Aanund Hylland (nestleder) (2009-2012)

Professor Helge Pharo (varamedlem) (2009-2012)

Professor Dag Album (2009-2012)

Professor Signe Howell (varamedlem) (2009-2012)

Oppnevnt av styret ved Institutt for samfunnsforskning:

Professor Eivind Smith (leder) (2007-2010)

Seniorrådgiver Marit Wårum (varamedlem) (2007-2010)

Rådgiver Terje Hauger (2007-2010)

Politisk rådgiver Marianne Seip (varamedlem) (2007-2010)

Oppnevnt av de ansatte ved Institutt for samfunnsforskning

Forsker Inés Hardoy (2009-2010)

Forsker Karl Henrik Sivesind (varamedlem) (2009-2010)

Forsker Aagoth Storvik (2009-2010)

Forsker Jan-Paul Brekke (varamedlem) (2009-2010)

Styrets beretning

Helt siden instituttet ble grunnlagt har ISF hatt som mål å være en møteplass for grunnforskning og anvendt forskning. Hovedtyngden av instituttets inntekter kommer i dag fra eksternt finansierte prosjekter. Det er følgelig prosjektporteføljen som bestemmer hvor godt vi lykkes i vår ambisjon om å ivareta kravet om vitenskapelig kvalitet uten å sette behovet for samfunnsmessig relevans til side. I så måte har 2009 vært et godt år. Vi har fått tilslag på en rekke større prosjekter som gir mulighet for langsiktig forskning og kompetanseoppbygging. Samtidig har vi tatt på oss og levert bidrag innenfor en rekke mer avgrensede prosjekter som positivt trekker veksler på og forsterker etablert kompetanse.

Instituttet fikk innvilget flere større prosjekter fra Norges Forskningsråd: To prosjekter innenfor programmet for velferd, arbeid og migrasjon (VAM); prosjektet «Trygd i kontekst. Rettferdighet, effektivitet og fordeling (TREF)», prosjektene «Public Policy and the Labour Market Attachment of Different Households» og «Nye familiekulturer: Kjønnede intimitetsformer og livsprosjekter i omforming» (Kjønnsforskningsprogrammet), prosjektet «The Educational system in Norway. Putting it to the test of the labour market» (Utdanningsprogrammet) og prosjektet The politics of sickness. A policy discourse approach to sickness absence (Sykefraværsprogrammet).

Som eksempel på et mer avgrenset prosjekt med nær tilknytning til langsiktig innsats og kompetanse kan nevnes «Stiftelsenes rolle i det norske samfunn», finansiert av Stiftelsesforeningen. Prosjektet inngår i sivilsamfunnsforskningen ved ISF, som også mottar en større bevilgning fra Kulturdepartementet til et virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Andre eksempler er et prosjekt som gjør opp kunnskapsstatus på innvandrings- og flyktningsfeltet og et prosjekt om effekter av endring i dagpenge-reglene (Arbeids- og Inkluderingsdepartementet), et prosjekt om lokaldemokrati og e-demokrati (Kommunal- og Regionaldepartementet) og et prosjekt om diskrimineringens art, omfang og årsaker (Barne- og Likestillingsdepartementet).

I juni måned påla Skatteetaten instituttet å levere selvangivelse for 2008, med den begrunnelse at man ønsket å vurdere skatteplikt. I brev av 8. februar 2010 meddelte Skatteetaten at den har konkludert med skatteplikt, men slik at skatteskylden for 2008 er satt til 0,-. Etter Instituttets syn er vedtaket truffet på bristende grunnlag, og saken vil bli tatt opp med Skatteetaten gjennom klage eller på annen hensiktsmessig måte. For sikkerhets skyld er resultatregnskapet for 2009 likevel satt opp under forutsetning av skatteplikt.

I 2009 har Instituttet nedlagt et betydelig arbeid for å sikre gode interne rammer for forskningsvirksomheten. Instituttet kjøpte tilbake byggetrinn to (i Fuglehauggt. 6), som av økonomiske årsaker ble solgt til staten i 1980. Det er startet et arbeid for utvikling av It-tjeneste og bibliotek, og forholdet til vårt

naboinstitutt (NOVA) er regulert gjennom nye avtaler tilpasset partenes nåværende behov. Websidene er omlagt, og det har blitt innført et timeregistreringssystem. Arbeidet med å forbedre det fysiske arbeidsmiljøet som ble påbegynt i 2008 er videreført i 2009. Kontorer og fellesarealer har blitt rehabilitert, inklusive nytt inventar. Det er laget en progresjonsplan med sikte på bedre brannsikkerhet og videre rehabilitering.

Det ble utført 52 årsverk i 2009, hvorav 38 er forskerårsverk. 60 medarbeidere var ansatt ved ISF pr 31. desember 2009. 44 var ansatt i vitenskapelige stillinger, hvorav 6 i bistilling. Forskerstaben fordeler seg med 61 prosent kvinner og 39 prosent menn. Innenfor administrasjonen er kjønnsfordelingen 56 prosent kvinner og 44 prosent menn.

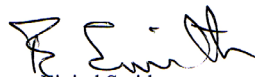
Den vitenskapelige produksjonen har vært god. Til sammen har instituttets forskere vært forfattere, medforfattere eller redaktører av til sammen 7 bøker, og utgitt 75 artikler i tidsskrifter og fagbøker, hvorav 67 artikler er publisert i norske og internasjonale tidsskrifter og vitenskapelige antologier.

ISFs omsetning var i 2009 på kroner 59 289 080 (inklusive kostnader felles tjenester refundert av NOVA). Resultatregnskapet og balansen med noter viser resultatet av virksomheten og den økonomiske stilling pr 31. desember 2009. Det framkommer et årsresultat (etter skatt – forutsatt skatteplikt) på kroner 3 242 214. Overskuddet blir lagt til instituttets egenkapital.

Instituttets økonomi er solid, og forutsetningene for fortsatt drift er etter styrets oppfatning fortsatt til stede.

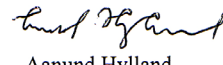
Sykefraværet i 2009 var 3,3 prosent av den samlede arbeidsmengden. Skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet er ikke konstatert. Det er ikke noe i instituttets virksomhet som forurenser det ytre miljø

Oslo, 1. mars 2010

Eivind Smith
Styreleder

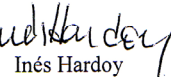

Anne Kari Lande Hasle

Terje Hauger

Aanund Hylland

Dag Album

Aagoth Storvik

Inés Hardoy

Ann-Helen Bay
Direktør

Staben

Det ble totalt utført 52 årsverk, hvorav 38 forskerårsverk, ved Institutt for samfunnsforskning i 2009. To vitenskapelig ansatte er forskningsledere i 70 % stilling, og en er i 50 % stilling.

3.1 Vitenskapelige stillinger

Barth, Erling

Dr. polit, sosialøkonomi, Forskningsleder, Arbeid og velferd (permisjon i forb. med forskningsopphold i USA t.o.m. 30.6.2010)

Arbeidsfelt: Lønnsdannelse, arbeidskraftsetterspørsmål, mobilitet

Tlf: 23 08 61 63

E-post: erling.barth@samfunnsforskning.no

Bay, Ann-Helén

Dr. polit, statsvitenskap, Direktør

Arbeidsfelt: Velferdspolitik, opinion, politikutforming, forskningspolitikk

Tlf: 23 08 61 84

E-post: ann.h.bay@samfunnsforskning.no

Bergh, Johannes

PhD, statsvitenskap, Forsker II

Arbeidsfelt: Holdninger, valg, likestilling

Tlf: 23 08 61 40

E-post: johannes.bergh@samfunnsforskning.no

Borchgrevink, Tordis

Mag.art., sosialantropologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Integrasjon, menneskerettigheter, religion, sekularitet

Tlf: 23 08 61 62

E-post: tordis.borchgrevink@samfunnsforskning.no

Bredal, Anja

Dr. polit, sosiologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, kjønn og generasjon, familie, velferdsstat

Tlf: 23 08 61 38

E-post: anja.bredal@samfunnsforskning.no

Brekke, Idunn

PhD, sosiologi, Forsker II (f.o.m. 1.8.2009)

Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, utdanning, arbeidsmarked og helse

Tlf: 23 08 61 63

E-post: idunn.brekke@samfunnsforskning.no

Brekke, Jan-Paul

Dr. polit., sosiologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Flyktninger, innvandring, velferd

Tlf: 23 08 61 29

E-post: jan.p.brekke@samfunnsforskning.no

Brochmann, Grete

Dr. polit., sosiologi, Forsker I, 20 % stilling

Arbeidsfelt: Innvandring, internasjonal migrasjon, Vest-Europa

Tlf: 23 08 61 56

E-post: grete.brochmann@samfunnsforskning.no

Dale-Olsen, Harald

Dr. polit., sosialøkonomi, Forsker II

Arbeidsfelt: Lønn, mobilitet, avlønning av ledere, sykefravær

Tlf: 23 08 61 34

E-post: harald.dale-olsen@samfunnsforskning.no

Dugstad, Line

Master, sosiologi, Vit.ass. (f.o.m. 15.6.2009)

Arbeidsfelt: Sivilsamfunn

E-post: line.dugstad@samfunnsforskning.no

Engelstad, Fredrik

Dr. philos., sosiologi, Forsker I, 20 % stilling

Arbeidsfelt: Makt, kultursosiologi, organisasjon

Tlf: 23 08 61 56

E-post: fredrik.engelstad@samfunnsforskning.no

Enjolras, Bernard

PhD økonomi, PhD sosiologi, Forskningsleder: Politikk, demokrati, sivilsamfunn (f.o.m. 1.10.2009)

Forskningsleder: Sivilsamfunn i endring (t.o.m. 30.09.2009). Leder, Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor

Arbeidsfelt: Sivile samfunn, frivillige organisasjoner, kommersialisering, offentlig politikk, modernisering, identitet

Tlf: 23 08 61 24

E-post: bernard.enjolras@samfunnsforskning.no

Gulbrandsen, Trygve

Dr. philos., sosiologi, Forsker I

Arbeidsfelt: Makt og eliter, tillit, eierskap, familiebedrifter

Tlf: 23 08 61 83

E-post: trygve.gulbrandsen@samfunnsforskning.no

Hagelund, Anniken

Dr. polit., sosiologi/sosialantropologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Innvandrings- og integreringspolitikk, politiske diskurser, velferdsstat, sykefraværpolitikk

Tlf: 23 08 61 54

E-post: anniken.hagelund@samfunnsforskning.no

Hardoy, Inés

Dr. polit., samfunnsøkonomi, Forsker II

Arbeidsfelt: Arbeidsmarkedspolitikk, effektevaluering, familiepolitikk

Tlf: 23 08 61 35

E-post: ines.hardoy@samfunnsforskning.no

Heidenreich, Vibeke

Cand. polit, sosiologi, Cand. philol, historie, Stipendiat

Arbeidsfelt: Arbeid og organisasjon, privat eierskap, kjønn og ledelse

Tlf: 23 08 61 55

E-post: vibeke.heidenreich@samfunnsforskning.no

Huse, Marte Kari

Master, samfunnsøkonomi, Stipendiat

Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, omstillinger, produktivitet

Tlf: 23 08 61 23

E-post: marte.k.huse@samfunnsforskning.no

Jensen, Ragnhild Steen

Dr. polit., samfunnsgeografi, Forsker II
Arbeidsfelt: Kjønn, arbeidsmarked, eierskap
Tlf: 23 08 61 45
E-post: ragnhild.s.jensen@samfunnsforskning.no

Karlsen, Rune

Cand.polit., statsvitenskap, Forsker II (t.o.m. 15.11.2009)
Arbeidsfelt: Valg, politisk kommunikasjon, offentlig opinion
Tlf: 23 08 61 42
E-post: rune.karlsen@samfunnsforskning.no

Lange, Even

Dr. philos., historie, Forsker I, 20 % stilling
Arbeidsfelt: Moderne historie, økonomisk historie
Tlf: 23 08 61 54
E-post: even.lange@samfunnsforskning.no

Langvasbråten, Trude

Master, statsvitenskap, Stipendiat (t.o.m. 28.9.2009)
Arbeidsfelt: Kjønn, likestillingspolitikk, multikulturalisme
Tlf: 23 08 61 53
E-post: trude.langvasbraten@samfunnsforskning.no

Lidén, Hilde

Dr. polit., sosialantropologi, Forsker II (f.o.m. 1.10.2009)
Forskningsleder, internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter
(t.o.m. 30.9.2009)
Arbeidsfelt: Migrasjon, menneskerettigheter, kjønn og generasjon
Tlf: 23 08 61 26
E-post: hilde.liden@samfunnsforskning.no

Lorentzen, Håkon

Dr. philos., sosiologi, Forsker I
Arbeidsfelt: Sivilsamfunn i endring
Tlf: 23 08 61 22
E-post: hakon.lorentzen@samfunnsforskning.no

Lundin, Sunniva

Mastergrad, sosiologi, Vit.ass. (t.o.m. 19.12.2009)

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner

Tlf: 23 08 61 61

E-post: sunniva.lundin@samfunnsforskning.no

Mastekaasa, Arne

Dr. philos, sosiologi, Forsker I, 13,2 % stilling

Arbeidsfelt: Utdanning, arbeidsliv og arbeidsmarked

Tlf: 23 08 61 00

Midtbøen, Arnfinn Haagensen

Master, sosiologi, Stipendiat

Arbeidsfelt: Innvandrings- og integrasjonspolitik, statsborgerskapslovgivning, diskriminering

Tlf: 23 08 61 98

E-post: arnfinn.h.midtboen@samfunnsforskning.no

Nilsen, Kjersti Misje

Master, samfunnsøkonomi, Stipendiat

Arbeidsfelt: Lønnsforskjeller, sykefravær

Tlf: 23 08 61 36

E-post: kjersti.m.nilsen@samfunnsforskning.no

Orupabo, Julia

Master, sosiologi, stipendiat

Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, kjønn, arbeidsliv

Tlf: 23 08 61 66

E-post: julia.orupabo@samfunnsforskning.no

Otterbekk, Stine Renate

Masters, statsvitenskap, Vit.ass., 100 % stilling (f.o.m. 1.9.2009), 50 % stilling (t.o.m. 31.8.2009)

Tlf: 23 08 61 43

E-post: stine.r.otterbekk@samfunnsforskning.no

Rogstad, Jon

Dr. polit., sosiologi, Forsker II, 60 % stilling (f.o.m. 1.5.2009), 20 % stilling (t.o.m. 30.4.2009),

Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, arbeidsmarked, politisk deltakelse, tillit

Tlf: 23 08 61 31

E-post: jon.rogstad@samfunnsforskning.no

Røed, Marianne

Dr. polit., sosialøkonomi, Forsker II

Arbeidsfelt: Migrasjon, utdanningsøkonomi, lønnsutvikling

Tlf: 23 08 61 92

E-post: marianne.roed@samfunnsforskning.no

Saglie, Jo

Dr. polit., statsvitenskap, Forsker I, 80 % stilling

Arbeidsfelt: Partiorganisasjoner, lokaldemokrati, valg

Tlf: 23 08 61 50

E-post: jo.saglie@samfunnsforskning.no

Sandbæk, Miriam Latif

Cand. polit, sosialantropologi, Vit. ass. (t.o.m. 30.4.2009 - deretter timebasert)

Arbeidsfelt: Internasjonal migrasjon, integrasjon

Tlf: 23 08 61 58

E-post: miriam.l.sandbak@samfunnsforskning.no

Schøne, Pål

Dr. polit., samfunnsøkonomi, Forsker I, Fungerende forskningsleder, Arbeid og velferd (f.o.m. 12.7.2008 t.o.m. 30.6.2010)

Arbeidsfelt: lønn, kompetanse, arbeidstilbud

Tlf: 23 08 61 82

E-post: pal.schone@samfunnsforskning.no

Segaard, Signe Bock

PhD., statsvitenskap, Forsker II (f.o.m. 26.1.2009)

Arbeidsfelt: Lokalpolitikk, elektronisk demokrati og forvaltning, organisasjon og organisering, kommunikasjon og medier, Norge og Danmark

Tlf: 23 08 61 52

E-post: signe.b.segaard@samfunnsforskning.no

Seippel, Ørnulf

Dr. polit., sosiologi, Forsker I, 20 % stilling (f.o.m. 1.4.2009)

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, idrettssosiologi, sosiale bevegelser og miljøsociologi

Tlf: 23 08 61 00

E-post: ornulf.seippel@samfunnsforskning.no

Seland, Idunn

Cand. polit, statsvitenskap, Stipendiat

Arbeidsfelt: Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter, velferdsstat, ungdom

Tlf: 23 08 61 37

E-post: idunn.seland@samfunnsforskning.no

Sivesind, Karl Henrik

Dr. polit., sosiologi, Forsker I

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, sivilsamfunn, velferd

Tlf: 23 08 61 27

E-post: karl.henrik.sivesind@samfunnsforskning.no

Solbrække, Kari Nyheim

Dr. polit, sosiologi, Forsker II, 20 % stilling

Tlf: 23 08 61 63

E-post: kns@samfunnsforskning.no

Solheim, Jorun

Mag. art, antropologi, Forsker I, 80 % stilling

Arbeidsfelt: Kjønn, modernitet, familie, arbeid, eierskap

Tlf: 23 08 61 21

E-post: jorun.solheim@samfunnsforskning.no

Steen-Johnsen, Kari

Dr. scient., sosiologi, Forsker II (f.o.m. 5.2.2009) 90 % stilling

Arbeidsfelt: Endring i frivillige organisasjoner, idrett, innvandrings- og integreringspolitikk/tvangsekteskap

Tlf: 23 08 61 20

E-post: kari.steen-johnsen@samfunnsforskning.no

Storvik, Aagoth Elise

Dr. polit., sosiologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Kjønn, ansettelsesprosesser, eliter, politikk

Tlf: 23 08 61 32

E-post: aagoth.storvik@samfunnsforskning.no

Teigen, Mari

Dr. polit., sosiologi, Forskningsleder, Likestilling, inkludering, migrasjon,
Forskningsleder, Kjønn og samfunn (t.o.m. 30/9-09)
Arbeidsfelt: likestillingspolitikk, kjønn, etniske minoriteter
Tlf: 23 08 61 85
E-post: mari.teigen@samfunnsforskning.no

von Simson, Kristine

Master, samfunnsøkonomi, Stipendiat
Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, innvandring
Tlf: 23 08 61 62
E-post: kristine.von.simson@samfunnsforskning.no

Waldahl, Ragnhild Holmen

Cand. polit, statsvitenskap, Stipendiat
Arbeidsfelt: Sivilsamfunn, offentlig politikk, idrett
Tlf: 23 08 61 46
E-post: ragnhild.h.waldahl@samfunnsforskning.no

Ødegård, Guro

Dr. polit, sosiologi, Forsker II (f.o.m. 1.3.2009)
Arbeidsfelt: Ungdom, politisk deltakelse, frivillige organisasjoner, integrasjon
Tlf: 23 08 61 23
E-post: guro.odegard@samfunnsforskning.no

Aardal, Bernt

Dr. philos, statsvitenskap, Forskningsleder, Politikk, opinion og demokrati
(t.o.m. 30/9-09), Forsker I
Arbeidsfelt: Valgforskning, politiske stridsspørsmål, offentlig opinion,
valgordninger, e-valg
Tlf: 23 08 61 60
E-post: bernt.aardal@samfunnsforskning.no

Aarset, Monica Five

Cand. polit, sosialantropologi, Stipendiat.
Arbeidsfelt: Integrasjon, kjønn, religion
Tlf: 23 08 61 39
E-post: monica.f.aarset@samfunnsforskning.no

3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere

Omfatter medarbeidere som har hatt arbeidsplass ved Institutt for Samfunnsforskning i 2009, uten et formelt ansettelsesforhold.

Allern, Elin Haugsgjerd

Dr. polit., statsvitenskap

Arbeidsfelt: Partiorganisasjoner, partier og interesseorganisasjoner, partier og demokrati

Tlf: 23 08 61 00

E-post: elin.h.allern@samfunnsforskning.no

Berglund, Frode

Dr. polit., statsvitenskap, Gjesteforsker

Arbeidsfelt: Valg, partier, opinion

E-post: frode.berglund@nibr.no

Bjørklund, Tor

Dr. philos, statsvitenskap, Gjesteforsker

Arbeidsfelt: Lokalvalg, komparativ politikk

Tlf: 23 08 61 33

E-post: tor.bjorklund@stv.uio.no

Kumlin, Staffan

Fil.Dr., Docent (Associate Professor), Göteborgs universitet, Statsvitenskap

E-post: staffan.kumlin@pol.gu.se

Narud, Hanne Marthe

Professor, statsvitenskap, Gjesteforsker

Arbeidsfelt: Valg og regjeringsdannelser, politisk representasjon, politiske nominasjoner

Tlf: 23 08 61 21

E-post: h.m.narud@stv.uio.no

Sejersted, Francis

Dr.h.c., historie, Seniorforsker

Arbeidsfelt: Moderne historie

Tlf: 23 08 61 41

E-post: francis.sejersted@samfunnsforskning.no

Vevstad, Vigdis

Dr. juris, juss, Gjesteforsker

Arbeidsfelt: Flyktning- og asylrett, menneskerettigheter, EU-utvikling

E-post: vvevstad@online.no

Wollebak, Dag

PhD. statsvitenskap, Gjesteforsker ISF, Forsker II – Rokkansenteret

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, sosial kapital, sivilsamfunn

Tlf: 23 08 61 87

E-post: dag.wollebak@uni.no

Aarebrot, Erik

Cand. polit, sammenlignende politikk, Gjesteforsker

E-post: erik@urolighet.no

3.4 Prosjektassistenter

Lena Hatling

Jørgen Holbæk-Hansen

Are Tågvold Flaten

Anja Emilie Kruse

Solveig Laugerud

Frida Nemi Sterner Orupabo

Ingrid Dahlen Rogstad

Ronja Marie Thune-Larsen

Thomas Syvertsen

Randi Wilskow

3.5 Administrasjonen

Bay, Ann-Helén

Dr. polit, statsvitenskap, Direktør

Arbeidsfelt: Velferdspolitik, opinion, politikktutforming

Tlf: 23 08 61 84

E-post: ann.h.bay@samfunnsforskning.no

Svensen, Grete

Administrasjonssjef

Arbeidsfelt: Økonomi, personal

Tlf: 23 08 61 48

E-post: gsv@samfunnsforskning.no

Denstad, Katrine

Førstekonsulent

Arbeidsfelt: Administrasjon, informasjon, Tidsskrift for samfunnsforskning

E-post: katrine.denstad@samfunnsforskning.no

Tlf: 23 08 61 86

Lund, Lillian

Førstekonsulent

Arbeidsfelt: Lønn, personal og prosjekter

Tlf: 23 08 61 49

E-post: lillian.lund@samfunnsforskning.no

Espenakk, Bjørn Egil

Økonomirådgiver (f.o.m. 15.8.2009)

Arbeidsfelt: Prosjekter/arkiv

Tlf: 23 08 61 51

E-post: bee@samfunnsforskning.no

Aarseth, Jorunn

Konsulent, 70 % stilling

Arbeidsfelt: Post, resepsjon, registre, publikasjoner og scanning

Tlf: 23 08 61 02

E-post: jorunn.aarseth@samfunnsforskning.no

Hovde, Irene

Konsulent, 20 % stilling (f.o.m. 28.9.2009)

Arbeidsfelt: Post, resepsjon

Tlf: 23 08 61 00

E-post: irene.hovde@samfunnsforskning.no

Berg, Bjørn

Vaktmester

Tlf: 22 54 12 33

E-post: bjorn.berg@samfunnsforskning.no

3.6 Informasjonsavdelingen

Moland, Jørgen

Informasjonsleder, 80 % (f.o.m. 21.9.2009)

Arbeidsfelt: Informasjon og samfunnskontakt

Tlf: 23 08 61 67

E-post: jorgen.moland@samfunnsforskning.no

Severinsen, Johanne

Informasjonsrådgiver (permisjon f.o.m. 3.6.2009)

Arbeidsfelt: Web, presse, publikasjoner, arrangementer

Tlf: 23 08 61 25

E-post: johanne.severinsen@samfunnsforskning.no

Klaveness, Luisa

MA Communication, masterstudent, medievitenskap,

Informasjonsmedarbeider/Vit.ass. (100 % f.o.m. 1.6.2009, 50 % t.o.m. 31.5.2009)

Arbeidsfelt: Informasjon, internett, arrangementer, publikasjoner

Tlf: 23 08 61 19

E-post: luisa.klaveness@samfunnsforskning.no

Mølster, Anders Galaasen

Masterstudent, sosiologi

Førstefullmektig, 50 % stilling (t.o.m. 31.5.2009)

Arbeidsfelt: Informasjon, publikasjoner, resepsjon

Tlf: 23 08 61 17

E-post: amg@samfunnsforskning.no

Landsgård, Kristian

Masterstudent, politisk økonomi

Førstefullmektig, 50 % stilling (f.o.m. 1.6.2009)

Arbeidsfelt: Informasjon, publikasjoner, resepsjon

Tlf: 23 08 61 17

E-post: kristian.landsgård@samfunnsforskning.no

3.7 Biblioteket

Hustad, Jon Haakon

Hovedbibliotekar

Tlf: 23 08 61 91

E-post: jon.h.hustad@samfunnsforskning.no

Grevle, Sidsel

Bibliotekar, 50 % stilling

Tlf: 23 08 61 90

E-post: sidsel.grevle@samfunnsforskning.no

Hagen, Eva

Avdelingsbibliotekar (t.o.m. 31.7.2009)

Hoelseth, Rune

Bibliotekassistent

Tlf: 22 54 12 76

E-post: rune.hoelseth@samfunnsforskning.no

3.8 IT-avdelingen

Kleiven, Vegard

Avdelingsleder IT

Tlf: 23 08 61 88

E-post: vegard.kleiven@samfunnsforskning.no

Muren, Stig

Konsulent IT (t.o.m. 31.7.2009)

Naas, Nils-Eivind

Rådgiver IT

Tlf: 23 08 61 87

E-post: nils-eivind.naas@samfunnsforskning.no

3.9 Kantinen

Skistad, Wenche

Kantineleder (t.o.m. 31.7.2009)

Tlf: 23 08 61 97

Haugen, Audhild

Kantineassistent, 50 % stilling (t.o.m. 31.3.2009)

Sortodden, Jeanette

Kantineassistent, 50 % stilling (f.o.m. 1.4.2009 t.o.m. 31.12.2009)

3.10 Faglig bakgrunn i staben

Sett på bakgrunn av utdanning fordeler den vitenskapelige staben seg som vist i tabell 1. Tabellen beskriver det samlede forskningsmiljø ved ISF. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Tabell 1. Den vitenskapelige staben etter fagområde, pr. 31. desember 2009

Fagområde	2007	2008	2009
Sosiologi	11	12	17
Statsvitenskap	10	9	8
Økonomi	10	8	8
Kommunikasjon	0	1	1
Sosialantropologi	6	6	4
Historie	1	0	0
Kriminologi	1	0	0
Samfunnsgeografi	1	1	1
Menneskerettigheter	1	0	0
I alt	41	38	39

3.11 Forskningsledere

Ved utgangen av 2009 har instituttet følgende forskningsledere:

- Erling Barth (Arbeid og velferd) (permisjon t.o.m. 30.6.2010)
- Pål Schøne (Arbeid og velferd) (vikariat t.o.m. 30.6.2010)
- Mari Teigen (Likestilling, inkludering, internasjonal migrasjon)
- Bernard Enjolras (Politikk, demokrati, sivilsamfunn)

3.12 Vitenskapelig kompetanse

Vitenskapelige medarbeidere tilkjennes formell kompetanse etter samme regler som gjelder ved universitetene. De fordelte seg etter kompetanse som vist i tabell 2. Ved utgangen av 2009 hadde instituttet 27 ansatte med kompetanse som forsker II/I og 9 ansatt i stipendiatstillinger. Ansatte i mindre enn 50 % stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltidsansatte i permisjon er regnet inn.

Tabell 2. Ansatte forskere etter kompetanse, pr. 31. desember 2009

	2006	2007	2008	2009
Forsker I	10	10	9	10
Forsker II	16	16	13	17
Stipendiat	4	7	9	9
Vitenskapelig assistent	11	8	6	3
I alt	41	41	37	39

Tabellen omfatter de forskere som er nevnt under pkt. 3.10 foran. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med. Heltidsansatte i permisjon er regnet inn.

Ved årets utgang hadde 31 forskere ved instituttet doktorgrad, inkludert forskere i mindre enn 50 % stilling.

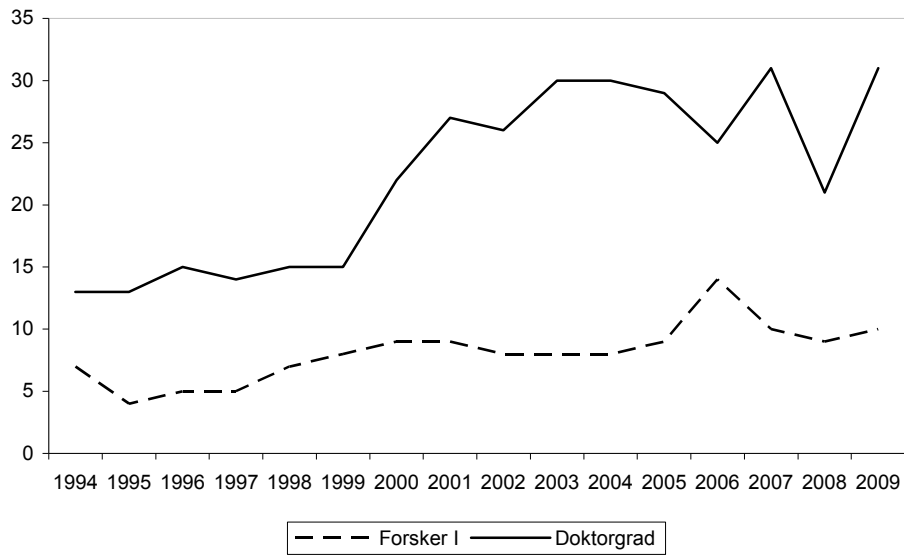
Guro Ødegård disputerte onsdag 16. september for Dr. polit.-graden i sosiologi med avhandlingen «Motløs ungdom? Nytt engasjement i et gammelt demokrati». Doktorgraden ble avlagt ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo.

Rune Karlsen disputerte mandag 23. juni for Dr. polit.-graden i statsvitenskap med avhandlingen «Election Campaigns and New Media Technology. A Closer Look at Campaigning in Norway». Doktorgraden ble avlagt ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo

Signe Bock Seggaard disputerte onsdag 17. juni for Dr. polit.-graden i statsvitenskap med avhandlingen «Veje til lokalt e-demokrati – organisering, mål,

virkemidler og resultater.» Doktorgraden ble avlagt ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo

Figur 1. Antall ansatte forskere med doktorgrad og kompetanse som forsker I pr. 31. desember 1994–2009

Prosjekter

Nye prosjekter 2010

Instituttet fikk i 2009 bevilgning til 5 nye prosjekter med oppstart i 2010.

The Educational system in Norway. Putting it to the test of the labour market

Prosjektleder: Erling Barth

Finansiering: Norges forskningsråd/UTDANNING 2020

Trygd i kontekst. Rettferdighet, effektivitet og fordeling (TREF).

Prosjektleder: Ann-Helén Bay

Finansiering: Norges forskningsråd/VAM

En historisk gjennomgang og analyse av frivillig retur fra 2000 fram til i dag

Prosjektleder: Jan-Paul Brekke

Finansiering: Utlendingsdirektoratet

Prosjekter med ekstern prosjektleder:

The Norwegian Life-course. Ageing and Generation Panel Study

Prosjektleder: Britt Slagsvold, NOVA

Bemanning: Bernard Enjolras

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekter under arbeid i 2009

Ved instituttet ble det i 2009 arbeidet med i alt 64 prosjekter. Forskningsaktiviteten er organisert i tre hovedområder:

- Arbeid og velferd [ARV]
- Politikk, demokrati, sivilsamfunn
- Likestilling, inkludering, migrasjon [LIM]

Det foregår nært samarbeid mellom enkeltprosjekter. Flere prosjekter er samarbeidsprosjekter med deltakelse fra flere av forskningsgruppene på ISF og/eller med eksterne samarbeidspartnere.

Ved hvert prosjekt er de viktigste publiserte arbeider tatt med. Av plasshensyn er ikke all rapportering ført opp.

En økonomisk oversikt over prosjektbevilgningene etter kilde, er gitt i kapittel 11.4.

4.1 Arbeid og velferd

Changing Work - The impact of Reorganisation and Reallocation on Establishment Performance and Worker Well Being

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Aagoth Elise Storvik
Arne Mastekaasa, Universitetet i Oslo
Alex Bryson, Policy Studies Institute, London.
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Torbjørn Hægeland, Statistisk sentralbyrå
Marte Kari Huse
Kjersti Misje Nilsen
Trygve Gulbrandsen

Tidsplan: 2006-2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.064

Prosjektbeskrivelse

Hva kan samfunnet, bedrifter og arbeidstakere tjene på reorganisering og reallokering mellom bedrifter? Hva slags typer reorganisering har vært en suksess. Hvem har vært taperne? Og hvordan kan institusjoner og fagforeninger

forandre fordelingen av vinnere og tapere? Dette tverrfaglige prosjektet søker å produsere ny kunnskap om hvordan nedskjæringer, fusjoner og oppsplittinger og interne reorganiseringsprosesser påvirker arbeidsytelser og velferden til arbeidstakerne. Vi vil spesielt undersøke hvordan arbeidsmarkedspolitik og forhandlinger og samarbeid mellom arbeidsgivere og arbeidstakerorganisasjoner påvirker utfallet for arbeidere og bedrifter.

Vi tolker arbeidsytelser og velferd i vid forstand, og måler derfor effekter både på sykefravær, subjektive mål på velferd, sysselsetting og inntekt. Hovedfokus vil være på strategier som sikrer inkludering og reduserer marginalisering og ekskludering av arbeidstagerne. Prosjektet er et samarbeid mellom ISF, Frischsenteret, Universitetet i Oslo og Policy Studies Institute i London. Komparative analyser mellom Norge og Storbritannia gjør at vi kan sette forskjellige modeller for arbeidsmarkedspolitik opp mot hverandre.

De viktigste arbeidene

- Barth, Erling og Harald Dale-Olsen (2010), «Employer-Size or Group Size Effect on Wages?» *Industrial & Labor Relation Review* (forthcoming).
- Barth, Erling, Bernt Bratsberg, Torbjørn Hægeland og Oddbjørn Raaum, (2008), *Performance Pay and Within-Firm Wage Inequality*. IZA Discussion paper # ESOP-Working Paper, University of Oslo; also published as Discussion paper 535, Statistics Norway, April 2008, and CEPR MHR Discussion paper 007, London School of Economics, April 2008. Discussion Paper No. 535. Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Bryson, Alex, Harald Dale-Olsen og Erling Barth (2009), *How Does Innovation Affect Worker Well-being?*, CEP Discussion Paper No. 953 (also NIESR Discussion Paper No. 348)
- Bryson, A. and Freeman, R. B. (2009), «Work and Wellbeing». *National Institute Economic Review*, 209: 70-71
- Bryson, A., Forth, J. and Laroche, P. (2009), *Unions and Workplace Performance in Britain and France*, CEP Discussion Paper No. 920 (also NIESR Discussion Paper No. 327)
- Bryson, Alex og Harald Dale-Olsen (2008), *A tale of two countries: Unions, closures and growth in UK and Norway* CEP Discussion Paper No. 0867.
- Dale-Olsen, Harald (2010), «Job and worker flows at the firm level.» In Marsden, D. and F. Rycx, eds., *Wage Structures, Employment Adjustments and Globalization: Evidence from Linked and Firm-level Panel Data*. London: Palgrave Macmillan (forthcoming).
- Dale-Olsen, H og K.M. Nilsen (2009b), «Lønnsulikhet i Norge 1995-2006.» *Søkelys på arbeidslivet nr.2/2009*.
- Huse, Marte Kari (2009), «Effekt av nedgangstider på vekst i produktivitet», *Søkelys på arbeidslivet* 26(3): 285-298
- Huse, Marte Kari (2008), «Productivity Growth over the Business Cycle: The Role of Firm Dynamics», Paper presentert ved EALE2008 i Amsterdam 19.-20.9.2008.
- Huse, Marte Kari (2007), «Anmeldelse av Per Heum, Torstein Nesheim, Odd Nordhaug og Kjell Gunnar Salvanes (red.): Arbeidsliv i omstilling.» *Søkelys på arbeidslivet*, 24 (3): 383-387.
- Gulbrandsen, Trygve (2009), «Family Businesses and Trade Unions in Norway». *Economic and Industrial Democracy* 30 (4): 592-613.

Labour market integration of non-western immigrants - identifying policies that work

Bemanningsansvar: Pål Schøne
 Marianne Røed
 Inés Hardoy
 Jon Rogstad
 Jan-Paul Brekke
 Erling Barth
 Bernt Bratsberg, Frischsenteret
 Tao Zhang, Frischsenteret
 Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
 Eskild Wadensjö, Universitetet i Stockholm
 Kristine von Simson
 Bjorn Dapi, Økonomisk institutt, UiO

Tidsplan: 2006-2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.065

Prosjektbeskrivelse

Tema for dette prosjektet er den svake integrasjonen av ikke-vestlige innvandrere på det norske arbeidsmarkedet. Prosjektet fokuserer spesielt på årsaker til mangelfull integrering. Vi ønsker å identifisere strategier, tiltak og mekanismer - sett både fra myndighetene og det enkelte individ - som bidrar til å forklare og forstå integrering og mangel på integrering for ulike grupper av ikke-vestlige innvandrere.

De viktigste arbeidene

- Brekke, Jan-Paul og Tordis Borchgrevink (2008), «Varför misslyckas integrationspolitiken?» *Invandrare och minoriteter*, 4/2008.
- Hardoy, Inés og Pål Schøne (2008), «Avkastning av utdanning for ikke-vestlige innvandrere: Hvorfor er den så lav?» *Søkelys på arbeidslivet* 25 (3):401-416.
- Hardoy, Inés og Pål Schøne (2008), «Squeezing out the marginalized? On the effect of losing unemployment benefits for non-western immigrants». Paper presentert på *IEA-konferansen* i Istanbul, juni 2008.
- Hardoy, Inés og Pål Schøne, (2008), «Incentives to Work: How Sensitive is the Labour Supply of Non-Western Immigrant Mothers to Changes in Economic Incentives?» Paper presentert på *EEA-konferansen* i Milano, august 2008.
- Hardoy, Inés og Pål Schøne (2007), «Returns to Pre-Immigration Education for Non-Western Immigrants: Why so low?» Paper presentert på *XXI Annual Conference of the European Society for Population Economics*, Chicago, 14.-16. juni 2007, og på *EALE-konferansen* (European Association of Labour Economists), Oslo, 20.-22. september 2007.
- Midtboen, Arnfinn Haagensen og Jon Rogstad (2008), «Diskrimineringens art, omfang og årsaker», *Søkelys på arbeidslivet*, 25:417-430.
- Orupabo, Julia (2008), «I andre land betyr ikke hudfarge noe, har du papirer, så får du en jobb», *Søkelys på arbeidslivet*, 25:51-62.

- Rogstad, Jon og Julia Orupabo (2007), «Vennligst vent, du rykker stadig fram til start», *Søkelys på arbeidslivet*, 24(1):33-42.
- Røed, Marianne og Pål Schøne (2008), «Does increased competition benefit immigrants?» Paper presentert på EALE-konferansen i Praha, august 2008.

Friends or foes? Understanding the role of firms and workplaces for worker health

- Bemanning: Harald Dale-Olsen
Inés Hardoy
Pål Schøne
Gunnel Hensing, Sahlgrenska Academy-Gøteborgs universitet
Niels Westergård Nielsen, Handelshøjskolen i Århus
Arne Mastekaasa, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo
Oddgeir Kjell Osland, Transportøkonomisk Institutt (TØI)
- Tidsplan: 2008-2011
- Finansiering: Norges Forskningsråd
- Prosjekt nr. 410.078

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet tar sikte på å framskaffe kunnskap om betydningen av bedrifters tilpasning for ansattes helse. Mens det er den individuelle arbeidstaker som blir syk og er fraværende fra jobb, så vil dette bli sterkt påvirket av kjennetegn ved arbeidsplassen og virksomheten. Delprosjekter vil fokusere på betydningen av eierskap og ledelsesstruktur, normer og sosial interaksjon, avlønningformer, konkurranse, samt hvordan de forannevnte forhold er viktig for helseforskjeller knyttet til kjønn og etnisitet.

Det viktigste arbeidet

- Dale-Olsen, Harald (2008), «Absenteeism, efficiency wages and tax reforms». Paper (ny tittel) presentert ved *National Institute of Economic and Social Research (NIESR UK)* i London 9. desember 2008 og ved *ESPE2009* i Seville 2009.
- Dale-Olsen, Harald og Kjersti Misje Nilsen (2009b). «Lønnsulikhet i Norge 1995-2006». *Søkelys på arbeidsmarkedet* nr 2/09, 207-221.
- Dale-Olsen, Harald. (2009). «Sickness Absence, Performance Pay and Teams». Paper presentert ved seminarserien til Økonomisk institutt, Universitetet i Bergen høsten 2009 og ved *Workshop on Sickness Absence* i Uppsala, november 2009.

The impact of immigration on employment and wages of Norwegian workers

Bemanning: Pål Schøne
Marianne Røed
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Bernt Bratsberg, Frischsenteret

Tidsplan: 2006-2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr.: 410.063

Prosjektbeskrivelse

Innvandring øker arbeidstilbudet og endrer arbeidsstyrkens sammensetning med hensyn til alder, kompetanse, mobilitetsatferd og geografiske lokalisering. Dette har økonomiske effekter både via arbeidsmarkedet, investeringsatferden og offentlige finanser i mottakerlandene. Lønns- og sysselsettingsutviklingen, arbeidsløsheten, bransjestrukturen og offentlige budsjetter blir med andre ord påvirket når innvandringen til et land øker. Økonomiske effekter av innvandring har i løpet av de siste 10-15 årene vært analysert av økonomer i USA, Canada, Israel og i en del Europeiske innvandringsland. I dette prosjektet skal vi analysere effekter av innvandring til Norge på lønns- og sysselsettingsutviklingen ved hjelp av økonometriske metoder anvendt på norske registerdata. Det fokuseres på å få fram variasjoner mellom forskjellige segmenter i arbeidsmarkedet.

Public Policy and the Labour Market Attachment of Different Households

Bemanning: Erling Barth
Idunn Brekke

Tidsplan: 2009-2012

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr.: 410.082

Prosjektbeskrivelse

Vårt viktigste overordnede mål er å forklare hva som utløser og hindrer arbeidsmarkedstilknytning for ulike typer husholdninger. Vi vil gjøre dette på ulike nivåer: For det første vil vi analysere politiske prosesser for å belyse hvordan offentlige mål knyttet til velferds- og familiepolitikk dannes. På hvilke måter utfordrer nye, komplekse familieenheter en velferdspolitik basert på to-inntektshusholdninger og likestilling? For det andre vil vi analysere virkningen av den realiserede politikken, målt ved to viktige eksempler på offentlig familiepolitikk: subsidiert barneomsorgskostnader og betalt permisjon. For å forstå variasjonen i arbeidsmarkedstilknytning og samspillet mel-

lom fordelingen av arbeidskraft mellom markedet hjemme, må vi gå inn i husholdningene.

Dette gjør vi på to måter:

- i) vil vi analysere forholdet mellom den relative distribusjon av husarbeid og ytelse i arbeidsmarkedet, og
- ii) spesielt for innvandrershusholdninger se nærmere på betydningen av de kjennetegnene ved husholdningene vi mener er spesielt viktige å understreke for denne gruppen. For eksempel hvor viktig er helse, husholdningenes sammensetning, antall og fordeling av barn for innvandrershusholdninger. Og hva med deres tilknytning til arbeidsmarkedet?

Denne delen vil kombinere kvantitativ og kvalitativ forskning. Intervjuer med forskjellige typer husholdninger vil utdype og utvide forståelsen og mekanismene bak mønsteret som kan observeres i kvantitative undersøkelser. Til slutt, for å forstå mer av mangfoldet i arbeidsmarkedstilknytning mellom ulike grupper og ulike typer husholdninger, må vi se på andre forklaringsfaktorer også. Et arbeidsmarked i forandring er en slik faktor. Omorganiseringer, målt ved nedbemanning kan være smertefullt for de som utsettes for dem. I dette prosjektet vil vi analysere effekten av slike hendelser på både innfødtes og innvandreres husholdninger.

Analyse av husholdningers økonomiske tilpasning

Bemanning: Inés Hardoy

Pål Schøne

Tidsplan: 2008-2009

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.080

Prosjektbeskrivelse

Pensjonsytelsene representerer en fordeling av inntekt over livsløpet for den enkelte. Pensjonssystemet er i økende grad individorientert. Samtidig er det potensielle sammenhenger mellom både yrkesaktivitet, inntektsnivå, pensjoneringsatferd og pensjonsytelser mellom ektefeller i samme husholdning. Disse sammenhengene er viktige for å forstå både pensjoneringsatferd og for å analysere fordelingsvirkninger av pensjonssystemet, og betydningen av slike sammenhenger mellom ektefeller i samme husholdning er omdiskutert. Spenningsflaten mellom individorientering og husholdningsorientering er kanskje særlig tydelige når det gjelder etterlattepensjoner. I sammenheng med pensjonsreformen er det også behov for framtidige avklaringer av en rekke spørsmål knyttet til behandling av ektefeller husholdningenes felles og individuelle tilpasning.

Prosjektet tar for seg sammenhengen mellom pensjonsytelser og pensjoneringsatferd mellom ektefeller. Prosjektet søker å bidra til en kunnskapsbasis

når det gjelder sammenhengene både mellom ektefellers yrkesaktivitet, pensjoneringsatferd og pensjonsinntekter. Prosjektet gjennomføres dels som en litteraturstudie av eksisterende forskningslitteratur, og dels gjennom to deskriptive empiriske analyser basert på koblede registerdata. Prosjektet har tre deler: (i) en kunnskapsstatus, (ii) en analyse av samvariasjonen mellom ektefeller når det gjelder yrkesaktivitet, deltidstilknytning og inntekt, og (iii) en analyse av samvariasjonen mellom ektefeller når det gjelder pensjonsytelser.

Baksiden av medaljen

Bemanning: Erling Barth

Tidsplan: 2008-2009

Finansiering: Statistisk sentralbyrå v/Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.076

Prosjektbeskrivelse

I dette delprosjektet analyserer vi betydningen av seleksjonseffekter, tilbaketrekning- og utstøtningsmekanismer på lønnsulikhet. Effektene på lønnsulikhet av tilbaketrekning fra arbeidsmarkedet står i fokus. Avspeiler de små lønnsforskjellene en systematisk seleksjon der arbeidstakerne med lavest lønn og dårligst kvalifikasjoner som trer ut av jobb? Slike analyser fordrer at man har paneldata med detaljert informasjon om individuelle kjennetegn, lønn, sysselsetting og andre arbeidsmarkedsutfall. Prosjektet gjør omfattende bruk av årlige registerdata fra 1986, i tillegg til Folke- og bolig tellingen fra 1980. Disse omfatter hele befolkningen på individnivå, og gir detaljert demografisk informasjon i tillegg til informasjon om sysselsettings- og lønns/inntektsforhold, arbeidsledighet og trygdeforhold, utdanning, osv. I tillegg vil vi bygge på kunnskap som er oppnådd gjennom de studiene som allerede har vært gjennomført (Hægeland, 2002, Barth og Børing, 2002).

Bidrar innvandring til å «smøre hjulene» i regionale arbeidsmarkeder?

Bemanning: Marianne Røed
Pål Schøne
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Kjetil Sørli, Norsk institutt for by- og regionforskning
Michael Rosholm, Universitetet i Aarhus

Tidsplan: 2007–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.070

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet analyserer vi om innvandrere bidrar til å redusere ubalanser i tilbud - og etterspørsel etter arbeidskraft mellom geografiske regioner i Norge. Det sentrale utgangspunktet er analyser fra andre land som tyder på at immigranter er mer geografisk mobile innenfor det nasjonale arbeidsmarkedet enn de innfødte. Å være mer mobil innebærer i denne sammenheng at man trenger mindre premie - i form av bedre arbeidsmarkedsbetingelser - for å flytte fra et område til et annet. Det skal dermed mindre til for at mer mobile individer flytter fra et område med arbeidsløshet til et område med mangel på arbeidskraft. De overordnede spørsmålene i prosjektet er om økt innvandring - gjennom denne mekanismen - bidrar til å effektivisere fordelingen av produktjonsressurser mellom regionale arbeidsmarkeder i Norge og, i så fall, under hvilke betingelser dette bidrar til å styrke den nasjonale og regional økonomisk utvikling?

Challenges of Nordic Labour Markets: A Polarisation of Working Life?

Bemanning: Erling Barth
Kjersti Misje Nilsen

Tidsplan: 2008-2009

Finansiering: Nordisk Ministerråd

Prosjekt nr. 410.077

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet analyserer endringer i jobbstrukturen de siste ti årene i Finland, Norge og Sverige. Hvilke konsekvenser har strukturelle og teknologiske endringer? Vi vil spesielt ta for oss hvilken påvirkning opprettelse og nedleggelse av jobber har for «gode», «middels» og «dårlige» jobber målt ved kvalifikasjonskrav og avlønning.

Kvinners karrieremuligheter i forskningsinstituttsektoren

Bemanning: Aagoth Elise Storvik
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet
Prosjekt nr. 410.081

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet vil studere ansettelse og avgang av seniorforskere og forskningsledere i instituttsektoren. Det vil bli fokusert på tre forhold. For det første vil det bli undersøkt hvorledes rekrutteringspraksis påvirker kjønnsbalansen i ulike stillinger. For det andre vil det bli sett på hvordan likestillingshensyn gjør seg gjeldende i ansettelse av seniorforskere og forskningsledere. For det tredje vil det bli undersøkt hva som synes å være instituttsektorens konkurransefortrinn i kampen om å tiltrekke seg og beholde kvinnelige forskere. I tillegg vil prosjektet skaffe en oversikt over andelen kvinnelige forskningsledere og andelen kvinner i seniorforskerstillinger samt utbredelsen av formaliserte likestillingsplaner. Prosjektet vil anvende en kombinasjon av metoder; casestudier av fire forskningsinstitutter og en spørreskjemaundersøkelse rettet til alle instituttlede.

Det viktigste arbeidet

Storvik, Aagoth Elise (2009), *Kvinners karrieremuligheter i forskningsinstituttsektoren*. ISF-rapport 2009:010. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Effekter av endring i dagpengeregelverket i 2003 og 2004

Bemanning: Inés Hardoy
Nina S. Falch, Frischsenteret
Tidsplan: 2009-2010
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.083

Prosjektbeskrivelse

Hovedformålet er å studere om endringene i dagpengereglene som ble gjennomført i 2003 og 2004, har ført til økt og raskere overgang til arbeid. Endringene omfatter en innskrenkning av inngangskrav, lavere kompensasjon og maksimalt varighet av dagpenger og formalisert adferdskrav. Effektene av regelendringene kan antas å være heterogene, slik at ulike individer kan tilpasse seg forskjellig til regelendringene. Videre, dersom man ikke lykkes i å øke overgang til arbeid kan noen av regelendringene true inntektssikringen. Et delmål med prosjektet er å undersøke om reformen kan ha økt overgang til andre trygdeordninger eller sosialhjelp. Et annet delmål er å undersøke om reformen har ført til endringer i sammensetningen av de arbeidsledige på en

slik måte at de som mister rettigheter til arbeidsløshetsstrygd i mindre grad enn før registrerer seg som ledige.

Lederlønninger og andre topplønninger i det norske arbeidsmarkedet

Bemanning: Harald Dale-Olsen
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.079

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet anvender vi tilgjengelig data og statistikk og beskriver utviklingen i lønnsforskjeller blant arbeidstakere i Norge langs flere ulike dimensjoner. Vi studerer også sammenhengen mellom lønnsomhet og lønnsspredning, samt sammenhenger mellom lederlønnutviklingen og andre viktige kjennetegn som ansattes lønnsutvikling og ulike resultatmål for bedrifter og foretak. Vårt prosjekt vil også gi en oversikt over lønnsdannelsen for ulike grupper i Norge, med fokus på endringer i økonomiske, sosiale og normative forhold, som kan være med å forklare den observerte utviklingen i lønnsforskjeller. Avslutningsvis vil vi også produsere en kunnskapsstatus som oppsummerer internasjonal statistikk og forskning knyttet til lønnsdannelse og lønnsforskjeller, herunder også forskning knyttet til avlønning av spesielle grupper som ledere.

Det viktigste arbeidet

Dale-Olsen, Harald og Kjersti Misje Nilsen (2009), *Lønnsspredning, lederlønninger og andre topplønninger i det norske arbeidsmarkedet*. ISF-rapport 2009:004. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Utstøting fra arbeidsmarkedet

Bemanning: Inés Hardoy
Knut Røed, Frischsenteret
Tidsplan: 2007-2009
Finansiering: Frischsenteret v/ Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.072

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet er en videreføring av et tidligere prosjekt ved Frischsenteret, «Mobilisering av arbeidstilbudet». Siktemålet med prosjektet er å analysere årsaker til utstøting og uttrekning fra det norske arbeidsmarkedet.

4.2 Politikk, demokrati, sivilsamfunn

Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor

Bemanning:	Bernard Enjolras Håkon Lorentzen Karl Henrik Sivesind Ragnhild Holmen Waldahl Jo Saglie Johannes Bergh Kari Steen-Johnsen Guro Ødegård Signe Bock Seggaard Trygve Gulbrandsen Anniken Hagelund Luisa Klaveness Per Selle, Rokkansenteret Dag Wollebæk, Rokkansenteret Kristin Strømsnes, Rokkansenteret Jacob Aars, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen Dag Arne Christensen, Rokkansenteret Tone Hellesund, Rokkansenteret
Tidsplan:	2008-2011
Finansiering:	Kultur- og kirkedepartementet Barne- og likestillingsdepartementet Kultur- og kirkedepartementet Kunnskapsdepartementet
Prosjekt nr.	413.079

Prosjektbeskrivelse

Programmet «Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor» er et samarbeid mellom Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret/ UiB finansiert av Kultur- og kirkedepartementet.

Senteret for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor er et frittstående og faglig uavhengig senter basert på et samarbeid mellom Institutt for samfunnsforskning (ISF) og Rokkansenteret/UiB. Senteret har følgende overordnede formål:

- lede og gjennomføre et tre- til femårig forskningsprogram med tema hentet fra forskningsfeltet sivilsamfunn/frivillig sektor;
- initiere og koordinere virksomhet i tilknytning til forskning og formidling av forskning;
- styrke utviklingen av kunnskap om frivillig sektors betydning i samfunnet, og bidra til å videreutvikle den statlige frivillighetspolitikken og styrke frivil-

lig sektor gjennom økt forskningsbasert kunnskap;
 - bidra til fagutvikling, utvikling av nye forskningstilnæringer og problemstillinger, samt styrke fagmiljøer, blant annet gjennom skolering av doktorstipendiater og unge forskere;
 - gjennomføre programmets uttalte forskningsprosjekter og styrke og videreutvikle forskning og kompetanse på området sivilsamfunn/frivillig sektor;
 - være en møteplass for forskere og brukere der forskningsbasert kunnskap formidles til brukerne, og ideer og innsikter fra feltet formidles til forskerne.
 Forskningsprogrammet definerer ved senteret prioriterer tre hovedtemaer: deltakelse, endringsprosesser, finansieringsordninger og rammevilkår.

Nettsidene www.sivilsamfunn.no og www.civilsociety.no ble gjort tilgjengelige 7.1.2009 og offisielt lansert 30.4.2009

De viktigste arbeidene

Hagelund, Anniken og Jill Loga (2009), *Frivillighet, innvandring, integrasjon. En kunnskapsoversikt*. Rapport 2009:1. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Loga, Jill (2010), *Livskvalitet. Betydning av kultur og frivillighet for helse, trivsel og lykke. En kunnskapsoversikt*. Rapport 2010:1. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

CINEFOGO – Network of Excellence

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
 Bernard Enjolras
 Per Selle, Universitetet i Bergen
 Guro Ødegård
 Dag Wollebæk, Rokkansenteret
 Kristin Strømsnes, Universitetet i Bergen
 Tidsplan: 2005-2009
 Finansiering: EU, Norges forskningsråd
 Prosjekt nr. 413.057

Prosjektbeskrivelse

Civil Society and New Forms of governance in Europe (CINEFOGO) er et nettverk med fokus på betydningen av å bedre medborgernes deltakelse i styring. Dette krever ny kunnskap om betydningen av mangfoldige av identiteter, aktivt medborgerskap og det organiserte sivilsamfunnet.

CINEFOGO er et konsortium bestående av mer enn 40 universiteter og forskningsinstitutter, samt en rekke samfunnsinstitusjoner i femten europeiske land. I tillegg deltar Harvard University fra USA. Til sammen inkluderer nettverket rundt 100 forskere. Karl Henrik Sivesind fra ISF er koordinator for den norske aktiviteten i nettverket. De øvrige norske deltakerne i nettverket kommer fra NOVA, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo.

Nettverkets målsetning er å generere og spre kunnskap om utviklingen av samfunnsborgerskap og mangfoldige identiteter i Europa, samt årsaker til sivil apati og sosial eksklusjon i Europa. CINEFOGO har organisert sine aktiviteter ved å sette fokus på forskning, utdanning og offentlig debatt innen tre tematiske områder, som alle reflekterer nettverkets hovedmål og ambisjoner: «Identities, Values, and Civic Cultures – Integration and Diversity», «Citizenship and Civic Participation in Relation to Social Protection» og «Multi-level Governance and Organized Civil Society.»

Nettverket gjør seg nytte av de deltakende forskningsinstitusjonenes og forskernes felles målsetninger, samt av utvalgte deltakere utenfor akademien med erfaring og engasjement for spredning av informasjon og deltakelse i den offentlige debatt. Dette samspillet er ment å sikre bred dekning og effektiv spredning av forskningsresultater.

Et annet resultat av CINEFOGO vil være utviklingen av en internasjonalt anerkjent forskningsplattform for kobling av sivilsamfunn og styring i et Europa preget av en økende grad av kulturelt mangfold.

De viktigste arbeidene

- Enjolras, Bernard (2007), «Towards a post-national European model of citizenship?» Paper presentert på the CINEFOGO Mid-term Conference «European Citizenship - Challenges and Possibilities». Roskilde University, Danmark, 1.-3. juni, 2007.
- Enjolras, Bernard (2007), «Between market and civic governance regimes: modernisation strategies in the governance of social services in Europe». Paper presentert på CINEFOGO-konferansen «Between States and Citizen - the role of civic elements in the governance and production of social services», Berlin, 30.-31. mars, 2007
- Sivesind, Karl Henrik (2008) «Nonprofit organisasjoner på velferdsfeltet i Norden». I: Bjarne Ibsen, Thomas P. Boje & Torben Fridberg (red.) *Det frivillige Danmark*:161-178.
- Sivesind, Karl Henrik og Erik Amnå (2007), «Normative implications of new forms of participation. Three phases of citizen involvement in Scandinavian welfare services». Paper presentert på Cinefogo-workshopen *The Normative implications of new forms of participation for democratic policy processes*, Hotel Colosseum, Roma, 4.-5. oktober 2007.
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Nordic Nonprofit Sector in Comparative Perspective – is there a Nordic Model of Civil Society?» Paper presented at the CINEFOGO conference «The Role and Organisation of European Civil Society – Its relationship to state and business and its importance for welfare provision and social cohesion», Comwell Hotel, Roskilde, 15. – 17. november, 2006.
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «Volunteering and social protection. The Nordic Countries in Comparative Perspective. » Paper presented at the 16th World Congress in Sociology, International Sociological Association (ISA) i Durban, South-Africa, 23. – 29 July, 2006.

Stortingsvalgundersøkelsene

Bemanning: Bernt Aardal
Rune Karlsen
Frode Berglund
Hanne Marthe Narud
Stine Renate Otterbekk

Tidsplan: 2009-2012

Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet

Prosjekt nr. 414.028

Prosjektbeskrivelse

Valgundersøkelsen i 2009 er en videreføring av et forskningsprogram som kom i gang ved Institutt for samfunnsforskning (ISF) i 1957, og som omfatter samtlige senere stortingsvalg, med unntak av valget i 1961. Programmet har hele tiden lagt vekt på å analysere sosiale og politiske endringsprosesser i det moderne samfunn. Gjennom valgstudier i mer enn 50 år er det etablert verdifulle tidsserier for analyser av det norske samfunn, i tillegg til at det publisert en lang rekke bøker, artikler og avhandlinger med utgangspunkt i Valgforskningsprogrammets datamateriale.

Hovedrapporten fra valgundersøkelsen i 2005 er publisert i boken Norske velgere (Damm & Søn, 2007), redigert av Bernt Aardal, med bidrag fra Hanne Marthe Narud, Frode Berglund, Rune Karlsen, Guro Stavn og Sunniva E. Holberg. Materialet fra 2005-undersøkelsen ble også benyttet i Hanne Marthe Narud og Henry Valens bok Demokrati og ansvar. Politisk representasjon i et flerpartisystem (Damm & Søn, 2007). Ytterligere dokumentasjon og tabeller er publisert i Valgundersøkelsen 2005. Dokumentasjon- og tabellrapport (Statistisk sentralbyrå, 2007) skrevet av Bernt Aardal, Maria Høstmark, Bengt Oscar Lagerstrøm og Guro Stavn. Det er også lagt ut data fra undersøkelsen på internett (www.demokratibarometer.no og www.aardal.info).

Behovet for å forstå hvilke strømninger som gjør seg gjeldende i den norske velgerbefolkningen og hvordan aktuelle stridsspørsmål påvirker valgutfall, er i videste forstand et spørsmål om demokratiets vilkår og framtid. Samtidig vil man ikke kunne forstå den dagsaktuelle situasjon uten å ha et referansepunkt i det som har skjedd tidligere. Gjennom den lange tidsserien som er bygd opp innenfor rammen av Valgforskningsprogrammet har vi en unik mulighet til å kaste lys over både kortsiktige og langsiktige utviklingstrekk og hvordan de slår inn i den politiske hverdag. Det vil i den forbindelse være interessant å studere i hvilken grad og på hvilken måte nye politiske utfordringer som f.eks. klimaspørsmål og globalisering er koblet til den eksisterende politiske konfliktstruktur, eller om vi ser tegn til helt nye mønstre.

I 2009 foreberedte man undersøkelsen som ble gjennomført etter stortingsvalget i september 2009. Ett år før valget tydet meningsmålingene på at det kunne bli betydelige endringer i styrkeforholdet mellom partiene ved valget i

2009. Spørsmålet er om den sittende regjering vil oppleve det samme som den forrige regjering, nemlig at velgernes forventninger overstiger de resultater regjeringen er i stand til å levere. Men hvilke konsekvenser vil en slik utvikling kunne få for velgernes tiltro til institusjoner, partier og politikere? Hva vil det bety for velgernes engasjement og deltakelse ved valget? Var økningen i valgdeltakelse i 2005 et forbigående blaff, eller lykkes partiene med å mobilisere velgerne. Vil økt aktivitet på internett kunne kompensere for en fallende deltakelse på andre områder?

De viktigste arbeidene

- Aardal, Bernt (red.) (2007), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn.
- Narud, Hanne Marthe og Henry Valen (2007), *Demokrati og ansvar. Politisk representasjon i et flerpartisystem*. Oslo: Damm.
- Aardal, Bernt (red.) (2003), *Velgere i villrede... En analyse av stortingsvalget 2001*. Oslo: N.W.Damm & søn.
- Aardal, Bernt og Berglund, Frode og Narud, Hanne Marthe og Valen, Henry (1999), *Velgere i 90-årene*. Oslo: NKS-forlaget.
- Aardal, Bernt og Valen, Henry (1995), *Konflikt og opinion*. Oslo: NKS-forlaget.
- Valen, Henry (1981), *Valg og politikk. Et samfunn i endring*. NKS-Forlaget, Oslo.

Demokratisk styring i et flernivåsystem: Lokal oppfølging av nasjonal politikk i Norge

- Bemanning: Jo Saglie
 Elin Haugsgjerd Allern
 Eivind Smith, Universitetet i Oslo
 Marit Reitan, NTNU
 Signy Irene Vabo, Høgskolen i Oslo
 Frank Egil Holm, Bygdeforskning
 Gro Sandkjær Hanssen, Norsk institutt for
 by- og regionforskning
 Sigrid Stokstad, Universitetet i Oslo
 Bjørn Ervik, Høgskolen i Oslo
- Tidsplan: 2007-2010
- Finansiering: Norges forskningsråd
- Prosjekt nr. 414.053

Prosjektbeskrivelse

Demokratiet i en nasjonalstat utspiller seg på flere nivåer; statlig, regionalt og kommunalt. I et slikt flernivådemokrati oppstår spenninger mellom behovet for effektiv nasjonal styring og lokalpolitisk handlefrihet. På den ene siden oppleves samsvar mellom nasjonale politiske mål og lokal offentlig politikk som nødvendig for demokratisk legitimitet. På den annen side er det grenser

for statlig styring av lokale folkevalgte organer med selvstendig demokratisk legitimitet. Prosjektet tar sikte på å øke kunnskapen om hva som bidrar til effektiv lokal iverksetting og oppfølging av nasjonal politikk, og utforske mulige kilder til konflikt mellom nivåene og hvordan slik spenning håndteres og eventuelt reduseres i det norske flernivådemokratiet.

Prosjektet inneholder tre delprosjekter som tar for seg ulike former for styringsteknikker, kommunikasjons- og koordineringsmekanismer, inkludert rettslige, økonomiske, administrative og partipolitiske uttrykk. En generell kartlegging av hvordan det rettslige forholdet mellom stat, fylker og kommuner har utviklet seg fungerer som en ramme for hele prosjektet. Videre analyserer vi variasjoner i kommunal oppfølging og iverksetting av nasjonal politikk gjennom case-studier av saksfeltene naturvern og eldreomsorg i utvalgte kommuner. Vi studerer også i hvilken grad de politiske partiorganisasjonene fungerer som et bindeledd mellom kommunalt, regionalt og statlig nivå.

Prosjektet tar sikte på å styrke forskningssamarbeidet mellom jurister og samfunnsvitere og mellom ulike deler av statsvitenskapen, og fører sammen forskere fra seks ulike institusjoner fra universitets-, institutt- og høyskolesektoren.

Det viktigste arbeidet

Allem, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie (2009), «Informal Web of Links in the Shadow of Hierarchy? Day-to-day Politics within Norwegian Political Parties». Paper presentert på the 5th ECPR General Conference, Potsdam, 10-12 September 2009

Samisk valgforskningsprogram

Bemanning: Jo Saglie
Bernt Aardal
Rune Karlsen
Johannes Bergh
Torunn Pettersen, Sámi Allaskuvla
Eva Josefsen, Norut Alta-Álta

Tidsplan: 2009-2011

Finansiering: Norges Forskningsråd og
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 414.056

Prosjektbeskrivelse

Ethvert demokrati har behov for kunnskap om samfunnet og dets medlemmer, og ethvert folk har behov for å produsere kunnskap om seg selv. Sametinget er det eneste folkevalgte organ i Norge som ikke har vært gjenstand for systematisk valgforskning. Prosjektet «Samisk valgforskningsprogram» skal studere hvordan den samiske folkeviljen kommer til uttrykk gjennom valg. Pro-

sjektet vil se erfaringene fra Sametinget i komparativt perspektiv, med sikte på internasjonal kunnskapsoppbygging om urfolk, demokrati og politisk representasjon og deltakelse.

Prosjektet er tredelt: 1) Samle og systematisere historiske valgdata. Dette omfatter perioden fra Sametingets første valg i 1989 og til i dag, og omfatter både valgmateriell, informasjon om kandidater og representanter, stemmegivning og manntalls- og valgoppslutning. 2) Gjennomføre kvantitative velgerundersøkelser med utvalg fra Sametingets valgmanntall, i første omgang en avgrenset undersøkelse ved sametingsvalget i 2009. Undersøkelsen vil omfatte sentrale valgforskningsspørsmål som politiske skillelinjer, Sametingets legitimitet, valgdeltakelse og velgernes informasjonskilder. 3) Utføre avgrensede studier av relevante tema, særlig valgordningen som tas i bruk for første gang ved sametingsvalget i 2009, og den nye valgordningens betydning for bl.a. nominasjonsprosess, valgkamp og valgavvikling.

Prosjektet er et samarbeid mellom Sámi Allaskuvla i Kautokeino, Norut Alta-Álta og ISF. Prosjektet legger vekt på kompetanseutvikling, og ønsker på lengre sikt å bygge opp samisk valgforskningskompetanse knyttet til fagmiljøet i Kautokeino.

Lokaldemokratiundersøkelsen 2007

Bemanning: Jo Saglie
Tor Bjørklund, Universitetet i Oslo
Lawrence Rose, Universitetet i Oslo
Per Stava, KS
Johannes Bergh
Rune Karlsen
Tidsplan: 2007-2010
Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet
Prosjekt nr. 414.052

Prosjektbeskrivelse

Institutt for samfunnsforskning har gjennomført velgerundersøkelsene ved lokalvalgene i 1995, 1999 og 2003, og har dermed begynt å bygge opp en tidsserie som vil bli vesentlig for å kartlegge endringer i lokaldemokratiet. Denne serien med undersøkelser videreføres ved lokalvalget i 2007. Data samles inn av Statistisk sentralbyrå, ved hjelp av telefonintervju og spørreskjema. I undersøkelsen inngår også et panel: halvparten av utvalget ble også intervjuet i 2003. Prosjektet samarbeider med flere forskningsmiljøer utenfor ISF.

Et gjennomgående tema i undersøkelsen er betydningen av geografisk nærhet for demokratisk legitimitet og politisk deltakelse. Norsk og internasjonal forskning om politisk deltakelse og legitimitet er først og fremst konsent-

rett om de nasjonale politiske institusjonene. Lokaldemokratiet er også blitt gjenstand for forskning, men det kommunale og regionale demokratiet er i liten grad blitt sammenlignet med demokratiet på nasjonalt plan. Vi forholder oss til to former for nærhet. For det første, forvaltningsnivå: vi sammenligner det nasjonale, det regionale og det lokale demokratiet. For det andre, enhetenes størrelse: vi sammenligner forhold i større og mindre kommuner og fylker.

Sentrale emner i undersøkelsen er: a) medborgernes partivalg ved lokalvalg; b) valgdeltakelsen, og synet på valgdeltakelse som borgerplikt; c) innbyggernes lokalpolitiske deltakelse utenom valg; d) lokaldemokratiets legitimitet; e) motivasjon for lokalpolitisk deltakelse; f) lokale medier og kilder til lokalpolitisk informasjon; og g) innbyggernes syn på de folkevalgte representantenes rolle i lokaldemokratiet.

Det viktigste arbeidet

Saglie, Jo (red.)(2009), *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*. Oslo: Abstrakt.

Politikken som arena for integrasjon: Politisk deltakelse og representasjon av innvandrere i Norge

Bemanning: Johannes Bergh
Tor Bjørklund
Jo Saglie

Tidsplan: 2007-2009

Finansiering: Universitetet i Oslo v/ Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.051

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er en studie av politisk deltagelse og representasjon av personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Det er et felt hvor tidligere forskning har dokumentert flere eksempler på det man kan kalle vellykket integrasjon av innvandrere. Tilgangen på nye datakilder, samt mangelen på omfattende nasjonal forskning på feltet, aktualiserer behovet for et prosjekt av denne typen. Søkelyset settes på norske kommunestyre og med en særlig vekt på valgene i 2003 og 2007.

Den overordnede problemstillingen er: hva forklarer overrepresentasjon og underrepresentasjon av innvandrere generelt, og av ulike etniske grupper mer spesielt? Utgangspunktet er et sosial kapital-perspektiv hvor hypotesen tilsier at et aktivt organisasjonsmedlemskap bidrar til politisk deltagelse. Prosjektet er et samarbeid mellom Institutt for statsvitenskap (ISV) ved Universitetet i Oslo og Institutt for samfunnsforskning (ISF). Videre inngår det som en del av et internasjonalt forskernettverk som har som formål å gjennomføre denne typen studier i en komparativ kontekst. Datagrunnlaget er både kvantitativt og

kvalitativt. Statistisk sentralbyrå gjennomfører en utvalgsundersøkelse fra registerdata for å måle valgdeltagelse i ulike grupper.

Vi er dessuten engasjert i utforming og analyse av den første landsomfattende valgundersøkelse av ikke-vestlige innvandrere basert på et representativt landsomfattende utvalg, og gjennomført av Statistisk sentralbyrå. Fra blant annet IT-selskapet ErgoEphorma innhenter vi data om kandidater til kommunevalget 2007, deres bakgrunn (kjønn, alder, bosted, opphavsland mm), og alle typer resultater fra valget (personstemmer, hvem som blir valgt, listeplasing mm). Det planlegges også gjennomført en surveyundersøkelse med spørsmål til alle kandidater med innvandrerbakgrunn, fra valgene 2003 og 2007. Til slutt foretas komparative studier av utvalgte norske kommuner med et bredt tilfang av kvantitative og kvalitative data. Hva forklarer at innvandrene lykkes enkelte steder, men ikke andre?

De viktigste arbeidene

Bergh, Johannes, Tor Bjørklund og Vebjørn Aalandslid (2008), «Stemmer til venstre, men er ikke venstreorientert», *Samfunnsspeilet*, 22(2): 2-11.

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund (2007), «Political Participation and Representation of Immigrants in Norwegian Local Politics». Paper presentert ved ECPR Joint Sessions of Workshops, #21 «Migration and Representation in Parliamentary Democracies», Helsinki 7-12 May 2007.

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund (2009): «Innvandrerne i Norge - Hvor mange er de egentlig?». *Nytt Norsk Tidsskrift* 26 (3-4): 353-361.

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund: «Få deltok, mange ble valgt: Innvandrerne og valget 2007». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 68-87.

Idrettsdemokratiet: deltakelse og diskurs

Bemanning: Bernard Enjolras
Ragnhild Holmen Waldahl
Thor Christian Bjørnstad
Tidsplan: 2005-2007
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 413.056

Prosjektbeskrivelse

Fungerer det demokratiske, representative systemet i idretten etter sine intensjoner i det komplekse samspillet mellom sivile, offentlige og markedsbaserte interesser? Dette spørsmålet danner utgangspunkt for dette prosjektet.

Norsk idrett koordineres gjennom den nasjonale paraplyorganisasjonen Norges Idrettsforbund. Denne enheten skal ivareta interessene til breddeidrettens lokale lag og foreninger, men også en rekke spesialiserte idretter med utøvere på høyt internasjonalt nivå. Idrettens fremste samarbeidspartner er

offentlige myndigheter, i første rekke staten som hvert år sluser i overkant av en milliard kroner til bevegelsens formål.

Demokrati kan sees som en måte å oppnå enighet om en fordeling av et felles gode. Teoretisk skiller en gjerne mellom en numerisk og diskursiv forståelse av demokratiet. Et tilleggsmoment, spesielt for organisasjonsdemokratiet, er spørsmålet om representasjon. Mot denne bakgrunnen undersøker prosjektet tre aspekter ved organisasjonsdemokratiet.

For det første det numeriske: Hvor mange deltar i beslutningssammenhenger, i diskusjoner og ved avstemninger? Forholdet mellom de som kan delta og de som faktisk involverer seg er en viktig indikator på om idrettsdemokratiet fungerer etter sine intensjoner.

For det annet det representative: For at øverste ledd i beslutningspyramiden skal ivareta interessene til «grasrota» må det representative systemet fungere. Representasjon handler om hvordan medlemmene er representert oppover i systemet.

For det tredje det diskursive: Det diskursive elementet dreier seg om hvilke saksforhold som blir gjenstand for demokratisk meningsdanning, hvem som ytrer seg, hva slags argumenter som benyttes og hvem som vinner fram og hvorfor. Mens de to foregående punktene dreier seg om formelle sider ved idrettsdemokratiet, er det her de faktiske saksforholdene og måten de håndteres på, som kommer i fokus.

De viktigste arbeidene

Enjolras, Bernard og Waldahl, Ragnhild Holmen (2009), *Idrettsdemokratiet. Makt og styring i idretten*. Oslo: Akilles.

Enjolras, Bernard og Waldahl, Ragnhild Holmen (2007), «Policy-making in Sport. The Norwegian Case». *International Review for the Sociology of Sport*, 42 (2):201-216.

The politics of welfare policy

Bemanning: Ann-Helén Bay
Jo Saglie
Rune Karlsen
Elin Haugsgjerd Allern
Axel West Pedersen, NOVA
Edda Stang, NOVA
Henning Finseraas, NOVA
Tidsplan: 2005-2008
Finansiering: NOVA v/ Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 414.049

Prosjektbeskrivelse

Hovedmålet for prosjektet er å analysere den velferdspolitiske debatten på elitenivå, opinionens velferdspolitiske oppfatninger og samspillet mellom disse. Søkelystet rettes spesielt mot pensjonsreform og fattigdomsbekjempelse. Prosjektet inneholder nærstudier av disse forholdene i Norge, og sammenlignende studier av europeiske land.

En vesentlig del av tidligere forskning om hva som former velferdspolitikken har vært opptatt av samfunnsmessige endringer som betingelse for velferdspolitiske reformer, så som utvikling i demografi, økonomiske rammebetingelser og befolkningens krav og forventninger. For å forklare nasjonale variasjoner i betydningen av disse faktorene for enkeltlands velferdspolitikk, har man særlig framhevet institusjonelle og konstitusjonelle forhold. Vekten på sosial endring kan imidlertid ta oppmerksomheten vekk fra det faktum at det er politikere som, med betydelige frihetsgrader, fatter beslutninger om velferdspolitikk. Vi fokuserer derfor her på de politiske elitene: de valgene de står overfor, de alternativene de diskuterer og bekjenner seg til. Ettersom politikere er ansvarlige overfor velgerne, må vi også inkludere velgernes oppfatninger. Ved å studere politiske eliter og velgere rettes oppmerksomheten mot «the politics of welfare policy».

Nærmere bestemt studerer prosjektet: 1) norske politiske partiers utforming av velferdspolitiske programmer foran valget i 2005; 2) velferdspolitikens rolle i den norske valgkampen i 2005, og opinionens reaksjoner på partienes velferdspolitiske markeringer; og 3) velferdspolitisk relevante verdiorienteringer i europeiske land, den velferdspolitiske debatten på elitenivå i de samme landene, og mulige sammenhenger mellom disse.

De viktigste arbeidene

Allern, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie (2008), «Between Electioneering and 'Politics as Usual': The Involvement of Interests Groups in Norwegian Electoral Politics». I: David Farrell og Rüdiger Schmitt-Beck (red.) *Non-Party Actors in Electoral Politics: The Role of Interest Groups and Independent Citizens in Contemporary Election Campaigns*. Baden-Baden: Nomos.

- Allern, Elin Haugsgjerd, Ann-Helén Bay og Jo Saglie (2008) «Welfare Policy Consensus and Elite Cooperation? Party Manifestos and Policy-Making in Norway». Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap, Tromsø, 28.–30. april 2008.
- Bay, Ann-Helén, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.) (2009), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt, 2009.
- Hatland, Aksel og Bay, Ann-Helén (2009), «Forskningens rolle i velferdspolitikken: instrumentell eller strategisk?» I: Bjørn Richard Nuland, Bent Sofus Tranøy og Johan Christensen (red.) *Hjernen er alene. Institusjonalisering, kvalitet og relevans i norsk velferdsforskning*:217-227.
- Karlsen, Rune og Ann-Helén Bay (2009), «Avoiding Blame & Looking Good. Campaigning on Welfare Issues in the Norwegian Campaign». Paper presented at *the Annual Norwegian Conference in Political Science*, January, 2009.

Delprosjekt: Norske rederifamilier - entreprenørkultur og næringslivselite?

Bemanning: Even Lange
Trygve Gulbrandsen

Tidsplan: 2007-2009

Finansiering: Norsk Skipsfarts Historie – Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo

Prosjekt nr. 415.088

Prosjektbeskrivelse

Norske redere har alltid vært en elite innenfor næringslivet, i kraft av de store verdiene de har forvaltet, sin internasjonale orientering og sine til tider solide inntekter. Et sentralt tema innenfor forskningen om eliter er om det er gjennomtrekk eller stabilitet i sammensetningen av en bestemt elitegruppe. Dette beskrives ofte som et spørsmål om «elitesirkulasjon». Finner man over tid at det er de samme personene som tilhører en bestemt elitegruppe eller skjer det over tid en utskifting av gruppens medlemmer? Rekrutteres nye medlemmer fra de samme familiene eller sosiale sjiktene, eller kommer det inn personer fra andre miljøer eller sosiale lag?

Over tid har det innenfor den norske rederstanden både vært atskillig utskifting, men også bemerkelsesverdig stabilitet. For eksempel var mange av de rederier og redere som var aktive ved overgangen til 1900-tallet, bare et par tiår senere helt ute av rederinæringen. Da tankrederiene vokste fram på 1930-tallet, var det helt nye personer og familier som sto som eiere. Samtidig har enkelte rederifamilier vært aktive innenfor næringen i både fem og seks generasjoner.

I dette prosjektet vil vi dels, i samarbeid med de andre forskerne på det store prosjektet om rederinæringens historie, gi en samlet fremstilling av elitesirkulasjonen innenfor rederstanden gjennom de siste 150 årene. Fra hvilke miljøer ble de ulike generasjonene av redere rekruttert? Hva kan forklare at helt nye grupper kom inn som redere i næringen?

Dels vil vi konsentrere oppmerksomheten om de familiene som har klart å være aktive innenfor næringen i flere generasjoner. Hvordan har de klart å vedlikeholde evnen til å omstille familiens rederi til store endringer i de internasjonale markedene for skipsfart og i de økonomiske og politiske rammebetingelsene for næringen? Er denne omstillingsevnen et resultat av en bestemt familiekultur med vekt på entreprenørskap og vilje til risiko? Har den sammenheng med hvordan familiene har pekt ut og forberedt nye medlemmer til å overta lederskapet i rederiet? Eller er disse rederienes langsiktige overlevelse kanskje snarere snakk om flaks og historisk heldige disposisjoner?

Det viktigste arbeidet

Gulbrandsen, Trygve og Even Lange (2009), «The Survival of Family Dynasties in Shipping», *International Journal of Maritime History* 21 (1): 175-200

Den norske dugnaden

Bemanning: Håkon Lorentzen
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Sparebankstiftelsen DnB NOR
Prosjekt nr. 413.078

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet tar på seg den norske dugnadstradisjonen, forstått som kollektive måter å løse felles anliggender på, eller skaffe frem økonomiske midler til å realisere fellesskapets oppgaver. Ved overgangen fra industrielt til postindustrielt samfunn gjennomgår det sivile samfunn store forandringer. Også dugnadstradisjonen antar nye former. Måten dugnaden er organisert og fungerer på, vil her bli fortolket som indikatorer på endringer av relasjonene mellom individ og sivile fellesskap i det postindustrielle samfunn.

Hensikten med prosjektet er å sette søkelys på to sentrale trekk ved dugnaden. For det første dens økonomiske sider, dugnaden som en kollektiv måte å finansiere prosjekter på. For det annet dens sosiale aspekter. Dugnaden bringer folk sammen på måter som ofte skjærer på tvers av sosiale og økonomiske skillelinjer. Den er med på å styrke folks omgangs- og kjennskapskrets, og styrker dermed det som i moderne språkbruk kalles sosial kapital.

Metodiske vil prosjektet blir gjennomført som casestudier av dugnadstradisjoner i et utvalg frivillige organisasjoner, plassert innenfor ulike segment av den sivile sfæren: barn/unge, kultur, nærmiljø og idrett.

Den norske studien av livsløp, aldring og generasjon

Bemanning: Bernard Enjolras
Ørnulf Seippel
Tidsplan: 2009-2012
Finansiering: Nova
Prosjekt nr. 413.082

Prosjektbeskrivelse

NorLAG er en longitudinell panelstudie basert på et stratifisert og tilfeldig utvalg av befolkningen i alderen 40-79 år i 30 kommuner og bydeler over hele landet med oppfølging hvert femte år. Den lokale forankringen gjør det mulig å integrere individdata fra intervju og spørreskjema med data om kommunene og lokalkunnskap fra nøkkelinformanter. Det longitudinelle designet gjør det mulig å undersøke aldring og rolleoverganger som prosesser som folder seg ut over tid. NorLAG er en longitudinell panelstudie basert på et stratifisert og tilfeldig utvalg av befolkningen i alderen 40-79 år i 30 kommuner og bydeler over hele landet med oppfølging hvert femte år. Den lokale forankringen gjør det mulig å integrere individdata fra intervju og spørreskjema med data om kommunene og lokalkunnskap fra nøkkelinformanter. Det longitudinelle designet gjør det mulig å undersøke aldring og rolleoverganger som prosesser som folder seg ut over tid.

Institutt for samfunnsforskning er samarbeidspartner i dette prosjektet som er ledet av NOVA (se: <http://norlag.nova.no/>). Med utgangspunkt i NorLAGs data jobber ISF med problemstillinger knyttet til forholdet mellom sosial kapital, helse, livskvalitet og aldring.

Effekter av en gjeninnføring av adgangen til å stryke listekandidater ved kommunestyrevalg

Bemanning: Johannes Bergh
Jacob Aars, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Dag Arne Christensen, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet
Prosjekt nr. 414.055

Prosjektbeskrivelse

Ved endringene av den norske valgloven forut for kommunevalgene i 2003 ble adgangen til å stryke listekandidater fjernet. Prosjektet skal vurdere mulige konsekvenser av en eventuell gjeninnføring av ordningen med strykeadgang. Fem spørsmål står sentralt:

1) Vil strykeadgang påvirke valgdeltagelsen?

- 2) Hva er listekandidaters holdninger til strykninger? Er ordningen en belastning for enkelte?
- 3) Hvordan ivaretas balansen mellom velgernes og partienes påvirkning på personutvelgingen, med og uten strykeadgang? Hva er effekten av organiserte velgeraksjoner med ulike valgordninger? Hvordan kan valgordninger med strykeadgang se ut?
- 4) Hva er velgernes kjennskap til valgordningen? I hvilken grad forstås sammenhengen mellom velgernes rettinger og sammensetningen av kommunestyret? Hvilke grunner oppgis for å rette på lister?
- 5) Hvilke grupper av kandidater (kvinner, unge, innvandrere) blir utsatt for strykninger?

Det viktigste arbeidet

Bergh, Johannes, Dag Arne Christensen, Ottar Hellevik og Jacob Aars (2009), *Effekter av en eventuell gjeninnføring av strykninger ved kommunestyrevalg*. ISF-rapport 2009:005. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

En strategisk analyse av bedriftsidrett

Bemanning: Bernard Enjolras
Trygve Gulbrandsen
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Norges Bedriftsidrettsforbund
Prosjekt nr. 413.087

Prosjektbeskrivelse

Norges Bedriftsidrettsforbund (NBF) har over 305.000 medlemmer fordelt på rundt 4.450 bedriftsidrettslag. Forbundets mål er å fremme en aktiv livsstil og trivsel gjennom holdningsarbeid, samt tilbud om aktiviteter, tjenester og produkter. I tillegg til den tradisjonsrike bedriftsidretten står NBF bak aksjoner og aktiviteter som Sykle til Jobben og Aktiv Bedrift. Forbundet engasjerer over 50 ansatte på landsbasis delt mellom hovedkontoret og kretskontorer som finnes i hvert fylke med unntak av Finnmark, Oppland, Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Norges Bedriftsidrettsforbund er tilknyttet Norges Idrettsforbund og Olympiske komité (NIF) som et særforbund og er også medlem av European Federation for Company Sports (EFCS). Høyeste myndighet i NBF er forbundstinget som avholdes hvert 3. år. På forbundstinget velges forbundsstyret som leder organisasjonen i tingsperioden. Styret består av president, visepresident, 5 medlemmer og 1 varamedlem. I tillegg kan NHO og LO oppnevne ett medlem hver. Også en representant fra de ansatte sitter i styret. NBF har en egen forbundsadministrasjon, som står for den daglige driften av forbundet. Administrasjonen blir ledet av en Generalsekretær som disponerer

10 ansatte. Bedriftsidretten organiserer over 50 idretter/aktiviteter i Norge. Alle bedrifter i Norge har mulighet til å bli medlem.

NBF står overfor kraftige endringer i sine omgivelser, noe som utfordrer organisasjonens aktiviteter og posisjonering. En første tendens er utviklingen av bedriftsidretten til et marked hvor fortjenestebaserte fitnessaktører tilbyr ferdige løsninger til bedriftene. Disse skaper en ny konkurransesituasjon for NBF. En annen tendens er økningen i organisasjonens egen tjenestevirksomhet rettet mot bedrifter (som f. eks. «Aktiv bedrift») ved siden av den tradisjonelle aktiviteten rettet mot bedriftsidrettslagene. Dette kan medføre en gradvis frakopling mellom på én side den medlemsbaserte delen av organisasjonen og på den andre siden den tjenestebaserte delen. En tredje tendens er NBFs gradvise svekkelse av legitimitet innenfor idretten både på nasjonalt og lokalt plan. Dette gjenspeiles i en negativ utvikling i finansieringsandelen som kommer fra spillemidler. I perioden 2001-2008 har overføringene av spillemidler til idretten generelt økt med 48 prosent, mens overføringene til NBF blitt redusert med 22 prosent. Lokalt erfarer NBF et økende press på tilgang til anlegg. Dette skyldes både konkurranse fra idretten og en differensiert behandling hvor bedriftsidretten blir behandlet på linje med fortjenestebaserte aktører.

Problemstillinger

Mot denne bakgrunnen vil dette forskningsprosjektet ta sikte på å undersøke NBFs omgivelser og legitimitetsgrunnlag, samt NBFs nåværende organisasjonsform for å skissere mulige strategiske valgalternativer. Hensiktsmessigheten av fortsatt medlemskap i NIF vurderes som del av de strategiske betraktningene.

Dette vil innebære:

- å kartlegge NBFs nåværende situasjon i forhold til de viktigste dimensjonene i omgivelsene, det vil si: markedssituasjon (fitness- og bedriftsidrettsmarkedet); forholdet til NIF og den institusjonelle idretten; posisjon innenfor den offentlige politikken.
- å analysere bedriftenes og bedriftsidrettslagenes forventninger og behov i forhold til NBF
- å vurdere NBFs organisasjonsform i forhold til de utfordringene som identifiseres
- å skissere strategiske valgmuligheter for NBF på bakgrunn av situasjonsanalysen, særlig når det gjelder markedsstrategi og posisjonering, den politiske mulighetsstrukturen, og de mulige organisatoriske og interne demokratiske konsekvenser av ulike valg.

Det viktigste arbeidet

Gulbrandsen, Trygve (2009), *I sentrum for kryssende forventninger: Norges Bedriftsidrettsforbund – strategiske utfordringer og veivalg*. ISF-rapport 2009:014. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Evaluering av demokratireformen i Den norske kirke

Bemanning: Signe Bock Seggaard

Jo Saglie

Bernt Aardal

Tidsplan: 2009-2010

Finansiering: Kirkerådet

Prosjekt nr. 414.060

Prosjektbeskrivelse

Evalueringen av demokratireformen i Den norske kirke utføres av forskere ved MF og KIFO, mens ISF inngår som underleverandør med ansvar for å evaluere valgdeltakelse og velgeratferd på individnivå, dvs. blant kirkemedlemmene.

Datagrunnlaget for evaluering av valgdeltakelse og velgeratferd er en representativ telefonsurvey samt en postal spørreskjemaundersøkelse rettet mot medlemmer som har deltatt i kirkevalget.

Vi vil analysere hva som kjennetegner dem som deltar i valget og dem som ikke deltar, både når det gjelder sosial bakgrunn som kjønn, alder, geografisk plassering, bostedstype, yrke/inntekt, utdanning, politisk tilhørighet, og når det gjelder kirketilknytning og -deltakelse.

Videre vil evalueringen kartlegge og analysere hvilke grunner kirkemedlemmer har hatt for enten å delta eller ikke å delta i valgene, hva som evt. har motivert dem til å delta i valg, og hvilke holdninger de har til det kirkelige demokrati mer generelt, f.eks. om de oppfatter det som tilstrekkelig representativt, bredt, og med mulighet for relevant innflytelse. I denne sammenheng vil prosjektet også undersøke effekten av ulike forsøksordninger og tiltak i reformen, f.eks. informasjonstiltak, ordninger for å øke velgeres innflytelse, og sikre reelle valg. F.eks. hvorvidt medlemmene har kunnskap om valgene, om de har opplevd valgene som tilgjengelige, og om de har kjennskap til kandidater. Dette kan gi kunnskap om i hvilken grad reformens tiltak og gjennomføringen av disse har nådd frem til ulike grupper av kirkemedlemmer, og hvordan medlemmene har oppfattet disse tiltakene som motiverende og informative for valget.

Faktabasert analyse av politisk og administrativ rolle og arbeidsfordeling i NIF sentralt, særforbund og idrettskretser

Bemanning: Bernard Enjolras
Signe Bock Seggaard
Ragnhild Holmen Waldahl
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité
Prosjekt nr. 413.081

Prosjektbeskrivelse

Arbeidsutvalget i NIF ønsker et tilbud på en faktabasert analyse av politisk og administrativ rolle og arbeidsfordeling i NIF sentralt, særforbund og idrettskretser. Hovedproblemstillingen består i å undersøke om dagens organisering er optimal i forhold til de oppgavene som skal løses.

Delproblemstillinger er:

1. Hva fungerer bra?
2. Hva fungerer mindre bra?
3. Finnes det oppgaver som ingen av organisasjonsleddene griper fatt i?
4. Foregår det dobbeltarbeid mellom NIF, SF og IK?
5. Hvordan fungerer idretten i forhold til idrettens verdier?

Ut fra tidligere undersøkelser er det mulig å kartlegge mulige konfliktpreget områder når det gjelder arbeidsfordeling mellom særforbundene/særkretser og Idrettskretser på en side, og mellom særforbundene og NIF sentralt på den andre siden. Hensikt med undersøkelsen vil være å få data som belyser om disse områdene er konfliktpreget og i hvilket omfang (hvor mange særforbund, særkretser, eller idrettskretser oppfatter det som konfliktpreget) de er det. I tillegg skal undersøkelsen ta sikte på å fange opp de virkelige årsakene som begrunner mulige konflikter.

Det viktigste arbeidet

Seggaard, Signe Bock (2009), *Politisk og administrativ rolle- og arbeidsdeling i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). En faktabasert analyse*. ISF-rapport 2009:011. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Idrettsrådet - organisasjon, roller og oppgaver

Bemanning: Ragnhild Holmen Waldahl
Bernard Enjolras
Tidsplan: 2008-2008
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.075

Prosjektbeskrivelse

Hvordan det organiserte sivilsamfunnet spiller en rolle i det lokale demokratiet, er spørsmålet som danner utgangspunkt for dette prosjektet.

For idrettsfeltet betyr dette hvordan idrettslagene og idrettsrådene tar del i politikkkutformingen i kommunene og hvordan disse aktørene er med å implementere kommunal idrettspolitik. I tillegg har det betydning hvordan kommunene organiserer idrettsfeltet og hvordan kommunene fatter beslutninger på feltet.

Delproblemstillinger i prosjektet er:

- På hvilken måte tar sivilsamfunnet (idretten) del i policynettverk?
- Hvordan utformes kommunal politikk overfor sivilsamfunnet (idrettsfeltet)?
- Hvordan benyttes sivilsamfunnet (idretten) som implementeringsledd for kommunal politikk?

Den empiriske undersøkelsen er en kvalitativ studie av idrettsfeltet i seks kommuner. De institusjonelle aktørene i hver kommune er: idrettsrådet, idrettslagene, den kommunale forvaltningen og det kommunale politiske miljø. Intervjuobjekter er i første rekke leder for idrettsrådet, kommunalt ansatte med ansvar for idrett og leder for politisk utvalg som har ansvar for idrettssaker. I tillegg vil det gjennomføres fokusgruppeintervjuer med et utvalg idrettslagsledere i kommunen. Ut over dette vil det bli gjort et hensiktsmessig utvalg av personer, også fra eventuelt andre institusjonelle aktører.

Det viktigste arbeidet

Waldahl, Ragnhild Holmen (2009), Samspill mellom idrett og kommune. Idrettsrådene - organisasjon, rolle og oppgaver. ISF-rapport 2009:006. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Nye storbyregioner - endret deltakelse? Borgere, partier og frivillighet

Bemanning: Jo Saglie
Elin Haugsgjerd Allern
Erik Aarebrot
Jacob Aars, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Dag Arne Christensen, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Kristin Strømsnes, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Hans-Erik Ringkjøb, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen
Tor Midtbø, Universitetet i Bergen

Tidsplan: 2006-2009
Finansiering: Rokkansenteret v/Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 414.050

Prosjektbeskrivelse

En hovedantakelse som ligger til grunn for dette prosjektet er at utviklingen av dynamiske storbyregioner - med høy grad av mobilitet og samhandling innenfor et større territorium - har skapt nye kontekster for folks politiske deltakelse. Det er en viktig oppgave å undersøke hvilke forbindelser det er mellom forskyvninger i deltakelsesmønstre og de betydelige endringene som har skjedd i de kontekstene borgerne deltar innenfor. Primært er prosjektet konsentrert om borgernes politiske deltakelse og engasjement. Men det folkelige engasjementet struktureres av et sett formidlingsorganisasjoner. Vi tenker da i første rekke på politiske partier og frivillige organisasjoner.

Vi utforsker spørsmålet om politisk deltakelse gjennom: 1. En studie av innbyggernes politiske atferd innenfor de utvalgte storbyregionene. 2. En studie av partiorganisasjonenes aktivitet innenfor de samme regionene. 3. En studie av frivillige organisasjoners aktivitet innenfor de samme regionene. Prosjektet omfatter de tre storbyområdene Stavanger, Bergen og Oslo

Det viktigste arbeidet

Aarebrot, Erik og Jo Saglie. (2009), «Party democracy across local borders? Party organisations in Norwegian urban regions» Paper presentert på the ECPR Joint Sessions of Workshops, Lisboa, 14-19 april 2009

Oppdatering av boka «Norsk Idrett»

Bemanning: Bernard Enjolras
Ragnhild Holmen Waldahl
Signe Bock Seggaard
Ørnulf Seippel, NTNU

Tidsplan: 2009-2009

Finansiering: Kultur- og kirkedepartementet

Prosjekt nr. 413.084

Prosjektbeskrivelse

Boken «Norsk Idrett» publisert av Akilles forlag og forfattet av Bernard Enjolras, Ørnulf Seippel og Ragnhild Holmen Waldahl er en populærvitenskapelig formidling av forskning finansiert av Idrettsavdeling i KKD som er blitt brukt i undervisning og opplæring både på Høgskolenivå og innenfor idretten. Boken er nå utsolgt og forlaget foreslår å publisere en oppdatert versjon. Oppdatering av boken vil kreve, i tillegg til redigering, innsamling av nye data. Dette innebærer: inkorporering av nye eksisterende forskningsresultater, ny datainnsamling og videreutvikling og oppdatering av enkelte analyser.

The Patterns and Values of Volunteering in the Czech and Norwegian Society. Partnership contract: A/CZ0040/2/0017

Bemanning: Karl Henrik Sivesind

Tidsplan: 2009-2010

Finansiering: HESTIA o.s.

Prosjekt nr. 413.086

Prosjektbeskrivelse

Det skal gjennomføres en representativ befolkningsundersøkelse om frivillig arbeid i Tsjekkia i 2009 som har mange spørsmål til felles med den som Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor har gjort i Norge. Gjennom samarbeid om en sammenlignende analyse, vil det tilføres en komparativ dimensjon til senterets forskning. Prosjektet finansiert gjennom EØS-avtalen (EEA / Norway Grants). Partnere i tillegg til ISF: Univerzita Karlova, NROS, en stiftelse som fremmer utvikling innen frivillig sektor, og HESTIA som er et nasjonalt frivillighetssenter som driver med forskning, opplæring og utdanning for nonprofit organisasjoner.

The social economy and social inclusion at the local level

Bemanning: Bernard Enjolras
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: OECD.
Prosjekt nr. 413.083

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet er et bidrag hvor ISFs forsker opptrer som ekspert til en undersøkelse under OECD- LEED Programme (Local Economic and Employment Development). Undersøkelsen fokuserer på «sosialøkonomiens» rolle innenfor sosial kohesjon og lokal utvikling i et komparativt perspektiv.

Stiftelsenes rolle i det norske samfunn. Forprosjekt

Bemanning: Håkon Lorentzen
Line Dugstad
Tidsplan: 2009-2010
Finansiering: Stiftelsesforeningen
Prosjekt nr. 413.088

Prosjektbeskrivelse

Forprosjektets formål er:

1. Å trekke opp relevante, overgripende problemstillinger med utgangspunkt i norsk og internasjonal litteratur om stiftelser, i politiske debatter og blant stiftelsene selv. Hensikten med utvalgsundersøkelsen er å få bedre innsyn i enkelte sider ved stiftelsenes drift, økonomi, organisering og formål.
2. Foreta en nærmere utvalgsundersøkelse av et begrenset, men representativt utvalg av pengeutdelende stiftelser. Utvalget vil bli trukket fra Stiftelsesregistret.
3. Med bakgrunn i de to foregående punktene, trekke opp tematiske rammer for en mer omfattende satsing for norsk stiftelsesforskning.

Lokaldemokrati og e-demokrati

Bemanning: Signe Bock Seggaard
Guro Ødegård
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Kommunal- og Regionaldepartementet
Prosjekt nr. 414.058

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet vil bli organisert i tre delprosjekter som hver tar for seg en av de tre hovedproblemstillingene:

1. «Oppsummere anvendelsen av ulike metoder for bruk av elektronisk demokrati i kommune-Norge.»
2. «Gjennom drøfting tydeliggjøre hvilke type kommunale IKT-tiltak som kan karakteriseres som e-demokratitiltak.»
3. «Drøfte hva som kan være effektive strategier for utvikling av e-demokrati.»

Delprosjekt 1) har hovedfokus på seks KRD-finansierte e-demokratiprojektene. Målsettingen her er å trekke mer generell lærdom fra prosjektene. En oppsummering av de metoder prosjektene har brukt, vil bli utarbeidet. Oppmerksomheten rettes på den måten mot prosjektenes operasjonalisering av e-demokrati i form av blant annet tekniske løsninger, samt hvordan – og i hvilken grad – implementering av ulike former for e-demokrati har bidratt til å understøtte kommunenes demokratiformål.

Hensikten i delprosjekt 2) er todelt. For det første å klargjøre forståelsen av e-demokrati som både et praktisk tiltak for å understøtte/eventuelt supplere allerede eksisterende demokratiske strukturer. For det andre er hensikten å gi en forståelse av e-demokrati som et teoretisk fenomen som influerer på og avgrensner systemutvikleres, brukeres, offentlige myndigheters og forskeres tilnærming til e-demokrati. Dette innebærer videre en diskusjon av IKTs demokratiske potensial og begrensning, i tillegg til en konkretisering av e-demokrati i form av eksempler på aktuelle tekniske applikasjoner/løsningsmodeller.

Delprosjekt 3) retter fokus mot implikasjonene av de erfaringer som er gjort i kommunenorge og sammenlignbare kontekster med hensyn til utvikling, iverksettelse og bruk av e-demokrati. Hensikten er drøfte vilkår som bør være til stede for effektive e-demokratitiltak og hva som kan være effektive strategier for bruk av IKT.

Velferdsholdninger i endring

Bemanning: Johannes Bergh
Staffan Kumlin
Axel West Pedersen, NOVA
Tidsplan: 2009-2012
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 414.059

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med dette prosjektet er å studere opinionens syn på mål og virkemidler i velferdspolitikken i lys av aktuelle utfordringer som økonomisk globalisering, innvandring og befolkningsaldring. Ulike aspekter ved den velferdspolitiske opinionen vil bli analysert: fra overordnede verdier og prinsipper til mer spesifikke holdninger til velferdsstatens økonomi, inntektsoverføringer og tjenesteproduksjon.

Prosjektet vil bli gjennomført i samarbeid mellom NOVA og ISF. Det viktigste datakildene vil bli hentet fra European Social Survey som i den seneste bølgen inneholder et stort batteri av spørsmål om velferdsrelevante holdninger. I tillegg vil vi gjøre bruk av en enda bredere og mer detaljert survey som nettopp er gjennomført i Norge og fire andre nordeuropeiske land.

Selv om prosjektet har et bredt komparativt perspektiv er vi spesielt opptatt av Norge og de nordiske land og eventuelle endringer i oppslutningen om prinsipper og systemtrekk som kan sies å ha særpreget «den nordiske velferdsmodellen». Ved hjelp av komparative analyser av flere land vil særegenhetene ved den norske opinionen bli tydeligere. De europeiske velferdsstatene står overfor en rekke av de samme utfordringene men forskjeller i velferdsstatens oppbygging kan gjøre at de kan oppfattes og håndteres ulikt. Vi er interessert i å studere betydningen av slik variasjon for folks holdninger til aktuelle reformspørsmål i velferdspolitikken. Gjør for eksempel universalismen som hevdes å prege de norske og de nordiske velferdsstatene dem mer eller mindre sårbare for pågående endringer i økonomiske og demografiske rammevilkår?

Prosjektarbeidet vil bli organisert i tre deler med utgangspunkt i sentrale velferdspolitiske utfordringer: (1) innvandring og økende etnisk heterogenitet, (2) globalisering og økonomiske konjunktursvingninger og (3) demografiske endringer med fokus på aldring.

4.3 Likestilling, inkludering, migrasjon

The Nordic Welfare State and its Others - Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005

Bemanning: Grete Brochmann
Anniken Hagelund
Idunn Seland
Karin Borevi, Uppsala Universitetet
Klaus Petersen, Syddansk Universitet

Tidsplan: 2006-2009

Finansiering: Norges Forskningsråd

Prosjekt nr. 415.024

Prosjektbeskrivelse

Den nordiske velferdsstaten er et etablert begrep i internasjonal samfunnsforskning. Det står for en særskilt velferdsstatstype, kjennetegnet ved universelle rettigheter, sjenerøse støtteordninger, et sterkt offentlig engasjement og en relativt ambisiøs omfordelingspolitikk. Kombinasjonen av økonomisk suksess og sosial rettferdighet har vekket interesse, til og med beundring, for de nordiske velferdsstatene i internasjonal forskning. Nordiske løsninger på utfordringer skapt i kjølvannet av økende migrasjon og etnisk og kulturell forskjellighet har derimot vekket langt mindre interesse internasjonalt. Hvordan forholder ambisiøse og egalitært orienterte velferdsstater seg til innvandringspress og den utfordring mot nasjonal enhet som voksende innvandrerbefolkninger potensielt kan representere? Kan innvandringstematikken bidra til å belyse styrker og svakheter ved den generelle velferdspolitikken? Det er i lys av slike spørsmål dette prosjektet vil undersøke den historiske utviklingen av velferdsstaten i Norge, Sverige og Danmark i perioden fra etterkrigstiden til våre dager. De tre landene er interessante sammenlikningsobjekter – de deler den grunnleggende tilnærmingen til velferd, men fremviser samtidig interessante forskjeller i tiltak og resultater over tid.

De viktigste arbeidene

- Brochmann, Grete og Hagelund, Anniken (2007), «Velferd og innvandrere. For mye, feil eller ikke nok?» *Tidsskrift for samfunnsforskning* 48 (2):267-274.
- Hagelund, Anniken og Grete Brochmann (2010) «From rights to duties? Welfare and citizenship for immigrants and refugees in Scandinavia». I: Patrick Baert, Sokratis Koniordos, Giovanna Procacci & Carlo Ruzza (red.) *Conflict, Citizenship and Civil Society*. London: Routledge/ESA Studies in European Societies.
- Brochmann, Grete (2008) «Immigration, the Welfare state and Working Life – the Case of Norway». *European Review* 16 (4):1-8
- Brochmann, Grete (2007). «Til Dovre faller. Å bli norsk – å være norsk – troskapsløfte og statsborgerskap i den foranderlige nasjonen». I: Ahlsmark, Gunnar et. al (red.) *Migration och tillhörighet*. Lund: Makadam Förlag.

- Brochmann, Grete og Jon Erik Dølvik (2008). «A Imigracao: Inimiga do Estado-Providencia?». I: D. Papademetriou (red.). *A Europa e os seus Imigrantes no Século XXI*. Lisboa: Fundacao Luso-Americana.
- Brochmann, Grete (2008). «Internasjonal migrasjon, velferdsstat og arbeidsinnvandring». I: *Globale Norge - hva nå? Mangfold, identitet og utenrikspolitiske utfordringer*. Oslo: Utenriksdepartementet
- Brochmann, Grete (2009). «Norway». I: Rainer Bauböck (red). *Comparing Citizenship Policies in Europe*. Florence: European University Institute
- Hagelund, Anniken og Hanne C. Kavli (2009). «If work is out of sight. Activation and citizenship for new refugees». *Journal of European Social Policy* 19 (3): 259-270
- Hagelund, Anniken (2008), Bokanmeldelse av Bjørn Hvinden og Håkan Johansson (red.) «Citizenship in the Nordic Welfare States. Dynamics of choice, duties and participation in a changing Europe», *Tidsskrift for samfunnsforskning* 49 (1): 129-131.
- Seland, Idunn (2008), «Politikkutforming for nasjonal enhet og etnisk mangfold: den norske opplæringsloven som case». Paper til seminaret *Mangfold, inkludering och medborgarskap i Norden under Nordic Political Science Association (NOPSA) XVI Conference*, Tromsø, august 2008

Kjønnskvoltering til ASA-selskapenes styrer. Demokrati og inklusjon

Bemanning: Fredrik Engelstad
Mari Teigen
Aagoth Elise Storvik
Harald Dale-Olsen
Pål Schøne
Vibeke Heidenreich
Trond Løyning, Universitetet i Bergen
Mette Verner, Århus Universitet

Tidsplan: 2008-2011

Finansiering: Norges Forskningsråd

Prosjekt nr. 412.058

Prosjektbeskrivelse

Lovregulert kjønnsrepresentasjon i bedriftsstyrer har vært gjenstand for offentlig debatt i Norge i mer enn 10 år. Juridisk utredning om vilkårene for en slik lovregulering fulgte to regjeringer før vedtak i Stortinget i 2003. Forslaget var svært kontroversielt, ble sett som nok en norsk likestillingspolitisk oppfinnelse. Ingen andre land har grepet inn i rekrutteringen til lederposisjoner i næringslivet på slike måter. Det er stor internasjonal oppmerksomhet rundt denne lovreformen, og det er av stor betydning at et så radikalt tiltak får grundig belysning og dokumentasjon. En bred analyse av reformen vil kaste lys over muligheter og begrensninger for politiske inngrep for inklusjon i arbeidslivet, likestillingspolitikk i en bredere forstand, samt gi dypere forståelse av teoretiske problemer knyttet til eiendomsrett og statlig intervensjoner i private sfærer.

Prosjektet er en paraply over fire delprosjekter: (i) Analyse av rekruttering

til styrer gjennom hodejegerfirmaer, databaser og uformelle nettverk. (ii) Analyse av overlappende styrenettverk med henblikk på kjønn, der spørsmålet er om kjønnskvotering fører til større eller mindre konsentrasjon i styrenettverk. (iii) Analyse av kjønnsrelasjoner i styrerommet. Fører reformen til endringer i samhandlingsformer mellom styremedlemmer? (iv) Lønnsomhet. Fører økt kvinnerepresentasjon i styrene til at bedriften bedrer sine resultater?

De viktigste arbeidene

- Cvijanovic, Anette I. (2009), *Rettferdig og rimelig? - om kjønnskvotering i styrene i allmenn-aksjeselskap*. Masteroppgave i politikk og samfunnsendring, Høgskolen i Bodø.
- Heidenreich, Vibeke (2009), «Kjønn og makt i norsk næringsliv». Kapittel 7. Kjønn og makt i Norden. Del I Landsrapporter. Nordisk Ministerråd. TemaNord 2009:569.
- Moe, Halvor (2009), Hvis databaser er svaret, hva er da spørsmålet? En studie av fire organisasjoners prosjekter for å bedre rekruttering av kvinner til styrer og ledelse. Masteroppgave ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo
- Teigen, Mari (2010), «Kjønnskvotering i næringslivets styrer». Kapittel Kjønn og makt i Norden. Del II. Nordisk Ministerråd Tema Nord (under publisering).
- Teigen, Mari (2008), «Norwegian quota policies». Paper presented at *the Nineteenth Meeting of the Helsinki Group on Women and Science*, Brussels, 4-5 November 2008.

Nye familiekulturer: Kjønnede intimitetsformer og livsprosjekter i omforming

Bemanning: Jorun Solheim
Monica Five Aarset
Anja Bredal

Tidsplan: 2010-2013

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr: 412.064

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet adresserer samfunnsmessige utfordringer og endringer i møtet mellom den nordiske velferdsmodellens likestillingsprosjekt og nye familie- og samlivsformer. Det har to siktemål, som henger nøye sammen. Det ene er å bidra til ny forståelse av familie og samliv som arena for omforming og reproduksjon av kjønnede intimitets- og subjektivitetsformer. Det andre er å utforske det norske kjønnslikestillingsprosjektets klangbunn og mulighetshorisonter i ulike typer familiekulturer. Konkret vil vi gjøre dette ved å undersøke hvordan kjønnede samlivsprosjekter endres og omdannes innen to nye grupper middelklassefamilier i dagens Norge: 1) familier som representerer en voksende og kulturelt toneangivende kosmopolitisk middelklasse og 2) etterkommere av førstegenerasjonsinnvandrere som tar høyere utdanning. Vi er særlig interessert i hvordan velferdsstatens individualiserte og kjønnsmoderniserte samlivsideal utfordres av – og integreres i – samlivsrelasjoner med bakgrunn i nye former for organisering av hushold og familie. Hvordan brytes

den norske likestillingsnormen mot nye, mer kulturelt komplekse familieverdier innen en globalisert verden? Hvor har den individualiserte familiekulturen som tradisjonelt har preget den skandinaviske middelklassen i dag størst attraksjonskraft – og hva består attraksjonskraften i? Prosjektet vil også ta opp aktuelle teoretiske diskusjoner rundt avtradisjonisering og «ny intimitet» ved å søke innsikt i hvordan økonomiske, kulturelle og emosjonelle motivasjoner er vevet inn i hverandre.

Integration, exclusion and job mobility in different types of Norwegian work organizations

Bemanning: Jorun Solheim
Jon Rogstad
Ragnhild Steen Jensen
Kari Nyheim Solbrække
Julia Orupabo
Arnfinn Haagensen Midtbøen
Tidsplan: 2008-2011
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 412.056

Prosjektbeskrivelse

The aim of this project is to generate new knowledge about specific factors that influence work place integration, exclusion and job mobility for employees within different areas of Norwegian working life. Based on a selection of firms/organizations from different branches and sectors within the labour market, we will undertake a series of studies to disclose mechanisms of inclusion and exclusion that operate in particular work contexts, in relation to specific categories of employees. We will primarily focus on how processes of integration and differentiation operate in relation to ethnic background, gender and age, and how such processes interact within particular work environments.

The main premise for such a project is that processes of work life integration are not uniform. On the contrary, the character of these processes may be expected to be quite different between various sectors, industries and occupational contexts. This is not only because jobs are designed differently and demand particular skills and standards of work performance, but also because these differences tend to generate specific work environments and occupational cultures with their own implicit norms and values, which function as important rules for inclusion and exclusion (Jenkins 1986). Such local and context specific mechanisms of integration and segregation have been relatively little studied within Norwegian work life research.

Secondly, processes of inclusion and exclusion do not only concern the «point of entrance» to work life – the fact of being or not being in an employment contract. Such processes also concern selection mechanisms affecting the further development of people's work careers. By studying patterns of career development and job mobility for different categories of employees (both within and out of the selected organizations), we will be able to obtain further knowledge about mechanisms of inclusion and exclusion operating at various stages within particular occupational cultures.

The project will make it possible to identify conditions that are of particular importance in order to promote institutional change. Our main question will be: what are the «cogs and wheels» of the integration processes within a firm? To answer this question, we want to apply a design aimed to go behind statistical measures, through an in-depth analysis of the actual processes at work. By studying and comparing the specific character of such processes within different organizational and occupational settings, our aim is to contribute to a qualitative and contextual understanding of work life integration.

Ansettelsespraksis og beslutningsgrunnlag. Situasjonstesting på det norske arbeidsmarkedet.

Bemanning: Jon Rogstad
Arnfinn Haagensen Midtbøen
Tidsplan: 2009-2011
Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet
Prosjekt nr. 415.122

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med dette forskningsprosjektet er å generere ny kunnskap om diskrimineringsmekanismer på det norske arbeidsmarkedet. Dels er ambisjonen å avdekke omfanget av etnisk diskriminering, dels å undersøke hva slags former for diskriminering som er utbredt. I tillegg er et siktemål med prosjektet å få kunnskap om beveggrunnene for at illegitim forskjellsbehandling forekommer. Metodene som skal brukes er situasjonstesting, en metode der fiktive personer søker på faktisk utlyste stillinger, samt kvalitative intervjuer med et utvalg av arbeidsgiverne som har vært gjenstand for forskningen. Ved at to personer med like kvalifikasjoner søker på samme jobb og det eneste som skiller dem fra hverandre er etnisk bakgrunn, gir testingen et mål på omfanget av diskriminering. Å intervju arbeidsgivere på grunnlag av testresultatene vil skape en kontekst rundt intervjusituasjonen som kan bidra til økt innsikt i hvorfor arbeidsgivere gjør som de gjør. Samlet representerer studien et potensial for unik kunnskap om diskrimineringens art, omfang og årsaker.

Gender, ownership and local culture

Bemanning: Ragnhild Steen Jensen
Jorun Solheim
Tidsplan: 2008-2011
Finansiering: Nordlandsforskning v/Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 412.062

Prosjektbeskrivelse

På hvilken måte vokser kjønnsrelasjoner ut av eiendomsrelasjoner og eierskapstradisjoner? Varierer slike tradisjoner innen det norske samfunnet? Hva er de historiske røttene til slike variasjoner, og hvordan har de vokst frem? I hvilken grad er det mulig å snakke om lokale «kjønnskulturer» når det kommer til eiendom, eierskap og ressursforvaltning? Og hvordan påvirker ulikheter i disse lokale tradisjonene økonomisk utvikling og mulighetsstruktuurer for kvinner og menn i lokalsamfunnet? Prosjektet vil undersøke i hvilken grad lokale tradisjoner for eierskap kan sies å påvirke - og selv bli formet av - kulturelle normer for kjønn innen lokalsamfunnet. Særlig de som gjelder «passende» økonomiske roller for kvinner og menn.

Prosjektet har både historiske og komparative perspektiver og er et samarbeid mellom ISF, Nordlandsforskning og Institutt for arkeologi, konservering og historie ved Universitetet i Oslo.

The politics of sickness. A policy discourse approach to sickness absence

Bemanning: Ann-Helén Bay
Anniken Hagelund
Einar Øvrebye, Høgskolen i Oslo
Anna Bryngelson, Karolinska Institutet, Stockholm
Tidsplan: 2009-2012
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 414.057

Prosjektbeskrivelse

Formålet med dette prosjektet er å skape en bedre forståelse av sykefravær som et politisk problem. Sykefraværsforskningen i Norge har i liten grad berørt emner knyttet til politikk og politikkutvikling. Dette er overraskende når vi tar i betraktning at det er betydelig politisk interesse knyttet til tiltak for å redusere sykefraværet i Norge, og at valget av virkemidler for å påvirke sykefraværet i stor grad er et resultat av forhandlinger og maktkamp mellom ulike politiske aktører – partipolitiske og fra partene i arbeidslivet. Valg av politiske virkemidler skjer på bakgrunn av bestemt forståelse av hva problemet er og hva som er årsakene til det. For å få gjennomslag for en bestemt politikk må behovet for og fornuften i dette handlingsalternativet presenteres på en over-

bevisende måte. I dette prosjektet analyserer vi derfor den politiske diskursen om sykefravær med vekt på å forstå hvordan ulike aktører og interessegrupper har tatt del i forhandlinger og maktkamper om hvordan sykefravær best kan forstås og behandles.

Datamaterialet er politiske tekster om sykestrygd og sykefravær – offentlige utredninger, stortingsmeldinger og -proposisjoner, stortingsforhandlinger, partiprogram, samt rapporter og programmer fra partene i arbeidslivet – som vil dekke tidsperioden fra 1978 til i dag, med hovedvekt på de siste 10 årene. Fire temaer vil vektlegges særlig: For det første, vil vi legge vekt på å identifisere de viktigste interessegruppene som har bidratt til å forme dette politiske feltet og undersøke hvordan de har formulert og rammet inn sine krav med sikte på å mobilisere støtte og legitimitet. For det andre stiller vi spørsmål om hvordan forskningsbasert kunnskap brukes i den politiske debatten om sykefravær. For det tredje vil vi undersøke hvordan forståelse av sykdom og forholdet mellom arbeid og sykdom har utviklet seg gjennom perioden. For det fjerde er vi interessert i selve tenkningen om hvordan sykefraværet kan styres gjennom å etablere styringsrelasjoner som gjør et stadig økende antall aktører medansvarlige for sykefraværet. Det empiriske hovedfokus vil være på Norge, men erfaringer fra Sverige vil også trekkes inn for å klargjøre særtrekk ved det norske.

Multidimensional equality - Legislative reforms and juridical practices

Bemanning: Mari Teigen
Trude Langvasbråten
Hege Skjeie, Universitetet i Oslo
Tidsplan: 2009-2012
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 412.060

Prosjektbeskrivelse

Nordisk likestillingspolitikk er inne i en større omlegging. Det innebærer en endring fra et dominerende endimensjonalt rammeverk, basert på kjønnslikestilling, til en flerdimensjonal likestillingspolitikk. Det felles grunnlaget for disse store endringsprosessene er forståelser av flerfoldige diskrimineringsgrunnlag, altså at anti-diskrimineringslovgivningen og håndheving utgjør sentrale politiske styringsverktøy for å fremme likhet. Prosjektet tar sikte på å framskaffe kunnskap om variasjon og endring i Nordisk likestillingslovgivning, samt å studere disse endringer i lys av hvordan initiativ for å fremme mangfold og forhindre diskriminering på flere grunnlag er debattert, fortolket, begrunnet og problematisert av politiske partier og sivilsamfunnsaktører i Norge, Sverige og Danmark. Sentrale forskningsspørsmål som vil bli belyst:

- Er bekjempelse av diskriminering innenfor rammene av en interseksjonell tilnærming vektlagt som et viktig motiv bak juridiske reformer og endring?
- Hva innebærer en interseksjonell tilnærming for etablerte kjønnslikestillingsparadigmer?
- Hvordan håndteres utfordringene fra multippel diskriminering og interseksjonalitet i praksis av håndhevingsorganer?
- Hvilke roller spiller og hvilke posisjoner inntar sivilsamfunnsaktører og organisasjoner i utviklingen av disse juridiske reformene?
- Utvikles reformene innenfor et rammeverk av gjensidig forståelse eller av konkurrerende interesser?

Disse spørsmålene vil danne utgangspunkt for tre tett sammenkoblede empiriske studier om variasjon og endring i nordisk likestillingslovgivning; om likestillingsparadigmer i de politiske prosessene som ligger til grunn for juridisk reform; og om flerdimensjonalitet og interseksjonalitet i juridisk praksis.

Det viktigste arbeidet

Langvasbråten, Trude og Hege Skjeie (2009), «Intersectionality in Practice? Anti-Discrimination Reforms in Norway». *International Feminist Journal of Politics*. 11 (4): 513-529.

Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship

Bemanning: Hilde Lidén
 Tidsplan: 2006-2010
 Finansiering: NFR og Universitetet i Oslo
 Prosjekt nr. 415.026

Prosjektbeskrivelse

Forskningsprosjektet *Informal child migration in Europe (N-ICME)*, er en komparativ studie av uformelle omsorgsnettverk som benyttes i barnemigrasjon innen og til Europa. Statlige strategier og diskurser for å kontrollere denne formen for migrasjon vil bli drøftet, men hovedfokus vil være på hvordan barnemigrasjon aktiverer sosiale relasjoner og slektskap. De empiriske studiene hentes fra fem land i Vest-Europa, to i Øst-Europa, to i Afrika og ett i Latin-Amerika. Forskerne kommer fra fire forskningsinstitutter: Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo, PRIO, FAFO og ISF, med professor Elisabeth Lorange Fürst (UiO) som prosjektansvarlig. Delprosjektet ved ISF har tittelen «Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship». Det skal se på hvordan myndighetene forholder seg til FNs barnekonvensjon i sin poli-

tikk overfor uformell barnemigrasjon. Hennes empiriske utgangspunkt er hvordan slektskaps- og familierelasjoner benyttes 1) av enslige mindreårige asylsøkere 2) i familiegjenforening der barn av slektninger inngår, og 3) barn og unge som sendes til foreldrenes hjemland for utdanning.

Evaluering av forsøk med moderat kvotering av personer med innvandrerbakgrunn i statlige virksomheter

Bemanning: Ragnhild Steen Jensen
Aagoth Elise Storvik
Julia Orupabo
Tidsplan: 2008-2010
Finansiering: Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Prosjekt nr. 412.059

Prosjektbeskrivelse

Prosjekt er en evaluering av det statlige forsøket med moderat kvotering av personer med innvandrerbakgrunn. Ved å gå inn i 12 forsøksvirksomheter og følge dem over tid – her to år – vil vi kunne identifisere mekanismer og følge prosesser som gjør seg gjeldende i de ulike virksomhetene. Prosjektet vil altså ha karakter av følgeforskning, hvor vi innhenter informasjon og kunnskap før, underveis og i etterkant av forsøket med moderat kvotering av personer med innvandrerbakgrunn. I prosjektet vil vi undersøke om bruk av moderat kvotering har hatt de ønskede effektene. Det vil særlig si om andelen ansatte med innvandrerbakgrunn øker i de utvalgte virksomhetene. Hva kjennetegner de virksomhetene som særlig har lyktes? Hvordan er iverksettingen gjennomført i disse virksomhetene? Hvilke forhold kan bidra til å forklare svakere eller manglende rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i andre virksomheter? Vi vil også analysere holdning til moderat kvotering blant de som ansetter, de som settes og kollegaer.

Det viktigste arbeidet

Orupabo, Julia, Ragnhild Steen Jensen og Aagoth Elise Storvik (2009), *Midtveiseevaluering av forsøk med moderat kvotering av personer med ikke-vestlig bakgrunn*. ISF-rapport 2009:003. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Transnasjonale nettverk - nasjonale demokratier. Politisk mobilisering og engasjement blant unge med innvandrerbakgrunn

Bemanning: Jon Rogstad
Mette Andersson Unifob Global/Sosiologisk institutt,
Universitetet i Bergen
Christine M. Jacobsen, Rokkansenteret,
Universitetet i Bergen
Viggo Vestel, NOVA

Tidsplan: 2007-2010

Finansiering: Norges forskningsråd og Universitetet i Oslo

Prosjekt nr. 415.101

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet setter vi søkelyset på hvordan transnasjonal mobilisering arter seg, samt hvilken betydning nye tilknytningsformer har for integrasjonen i et nytt land. Det ligger et potensial for spenninger som følge av at man er bosatt i et samfunn, men har interesse og engasjement et annet sted. Dette innebærer at etniske minoriteter kan ha flere referanserammer på samme tid: Det nye samfunnet, hjemlandet, og forskjellige former for transnasjonale nettverk, forankret i felles politiske interesser eller delte identiteter.

Mot en slik bakgrunn, er prosjektets overordnede problemstilling: Hvilken betydning har transnasjonale nettverk basert på kollektiv identitet og universelle interesser for politisk mobilisering blant unge voksne med minoritetsbakgrunn? Formålet er å identifisere og analysere konsekvensen av eventuelle motsetningsforhold mellom tilhørighet til samfunnet man er bosatt, og tilhørighet til transnasjonale fellesskap. Relasjonen mellom unge voksne med innvandrerbakgrunn og det transnasjonale er relevant fordi mange unge, med sine oppveksterfaringer fra en ny kontekst, ofte befinner seg i et spenningsforhold til foreldrenes kulturelle bakgrunn; de orienterer seg gjerne ved hjelp av globale kommunikasjonsverktøy og de har vokst opp i et medielandskap som tilbyr et bredt spekter av ulike impulser for identifisering og mobilisering.

Prosjektet er et samarbeid mellom Unifob Global ved Universitetet i Bergen, NOVA, Antropologisk institutt ved UiO, ISF og Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi.

Det viktigste arbeidet

Rogstad, Jon (2009), «What difference does it make? Transnational networks and collective engagement among ethnic minorities in Norway». I: Sharam Alghasi, Thomas Hylland og Halleh Ghorashi (red.), *Paradoxes of Cultural Recognition. Perspectives from Northern Europe*. Farnham: Ashgate: 159-180.

Evaluering av ny handlingsplan mot tvangsekteskap

Bemanning: Hilde Lidén
Anja Bredal
Monica Five Aarset
Kari Steen-Johnsen

Tidsplan: 2008-2011

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt nr. 415.112

Prosjektbeskrivelse

På oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet gjennomfører Institutt for samfunnsforskning (ISF) en evaluering av den nye handlingsplanen mot tvangsekteskap i planperioden (2008-2011). Regjeringens 4-årige handlingsplan mot tvangsekteskap ble lagt fram høsten 2007. Handlingsplanen inneholder 40 tiltak som retter seg mot forebygging og beskyttelse av dem som utsettes for overgrep.

Evalueringen skal vurdere om enkelttiltak og handlingsplanen som helhet fører til at disse målsettingene innfris. Evalueringen skal ha fokus på følgende fire temaer:

- Grad av forankring og samarbeid i det offentlige tjenesteapparatet.
- Implementering og gjennomføring av planen
- Effekten av planen som helhet
- Effekten av enkelttiltak

Evalueringsprosjektet vil kombinere kvantitative og kvalitative data, samt dokumentstudier og observasjon i flere delundersøkelser.

Evalueringen vil ha karakter av følgeforskning, hvor vi innhenter informasjon og kunnskap i begynnelsen av planperioden, underveis og på slutten. For at det eventuelt skal kunne bli gjort korrigeringer i arbeidet med gjennomføringen av handlingsplanen underveis, skal ISF utarbeide årlige delrapporter med vurdering av koordineringsfunksjonen, samarbeidet og faktisk implementering.

Det viktigste arbeidet

Steen-Johnsen, Kari og Hilde Lidén (2009), Evaluering av handlingsplan mot tvangsekteskap
Første delrapport, juni 2009. ISF-rapport 2009:009.

Kunnskapsstatus på innvandringsfeltet

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Monica Five Aarset
Hilde Lidén
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 415.121

Prosjektbeskrivelse

Hvilken kunnskap finnes på innvandrings- og flyktningfeltet i Norge? Hvordan står denne i forhold til behovene som forvaltningen, politikere og allmennheten har for å forstå mer av dette høyaktuelle fagfeltet? I denne studien samles samfunnsvitere og jurister og gjør opp status. De peker i tillegg på friske muligheter innenfor et fagområde som er på vei ut av skyggene til beslektede diskusjoner om integrasjon og flerkultur.

De siste årene har kjerneaktører innen forvaltning og forskning pekt på behovet for kontinuitet, kompetanseutvikling og langsiktighet i kunnskapsproduksjonen på utlendingsfeltet. Til tross for manglene er det produsert en rekke arbeider. Det er studiens formål å løfte frem og belyse den forskningen som er gjort, diskutere hullene og komme med forslag til strategier for videreutvikling av fagområdet. En sideeffekt av gjennomgangen vil være en avgrensning av innvandrings-, utlendings-, og flyktningsspørsmål som et eget fagfelt i Norge. Det er ikke selvsagt hvor grensene går og hvilke broer som eksisterer til andre områder.

Studien er et samarbeid mellom Institutt for samfunnsforskning og Institutt for kriminologi og retts sosiologi/Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo.

Det viktigste arbeidet

Brekke, Jan-Paul Brekke, Monica Five Aarset, Kristian Andenæs og Hilde Lidén (2010), *Innvandring og flukt til Norge. En kunnskapsgjennomgang 1990-2009*. ISF-rapport 2010:2. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Krysningspunkter - Likestillingspolitikk, familiepolitikk og minoritetspolitikk

Bemanning: Mari Teigen
Trude Langvasbråten
Tidsplan: 2006-2009
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 412.052

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet retter søkelyset mot sider ved kjønnslikestillingsproblematikk som er forbausende lite studert. Det gjelder hvordan kjønnslikestillingsspørsmål håndteres i krysningspunktet familie- og minoritetspolitikk. Prosjektet undersøker i hvilken grad og på hvilke måter likestillings- og familiepolitikk behandles i lys av den norske minoritetspolitikken. Det empiriske prosjektet vil undersøke politikkutforming og politisk debatt i krysningspunktene familiepolitikk, likestillingspolitikk og minoritetspolitikk gjennom analyse av politiske dokumenter på aktuelle saksområder, som f.eks. stortingsmeldinger, stortingskomitéinnstillinger, stortingsdebatt og partienes politiske programmer og utvalgsarbeid. De empiriske analysene vil først rettes inn mot den overordnede politikkutformingen på feltet, gjennom analyse av sentrale familie- og minoritetspolitiske meldinger. Deretter vil et utvalg konkrete politiske saksfelt, som mer direkte berører spenningsflatene kjønnslikestilling, familie- og minoritetspolitikk studeres i mer detalj. Resultater fra analysene vil videre bli sammenlignet med en parallell studie av politikkutforming på dette feltet i Danmark. Denne delen er basert på et samarbeid med Anette Borchorst, lektor ved Institutt for historie, internasjonale studier og samfunnsforhold, Aalborg Universitet

De viktigste arbeidene

- Langvasbråten, Trude (2008), «A Scandinavian Model? Gender Equality Discourses on Multiculturalism». *Social Politics. International Studies in Gender, State & Society* 15 (1):32-52.
- Skjeie, Hege og Mari Teigen (2007), «Likestilling og minoritetspolitikk». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 2/2007: 21-38.
- Skjeie, Hege og Teigen, Mari (2007), «Likestilling og minoritetspolitikk». *Tidsskrift for kjønnsforskning* (2-2007):21-38.
- Skjeie, Hege og Teigen, Mari (2007), *Likestilling og minoritetspolitikk*. ISF-rapport 2007:006. Institutt for samfunnsforskning.
- Skjeie, Hege og Mari Teigen (2007), «Behov for balanse». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, (4-2007): 86-92.
- Teigen, Mari og Trude Langvasbråten (2009), «The 'Crisis' of Gender Equality: The Norwegian Newspaper Debate on Female Genital Cutting». *NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, 17(4): 256-272.
- Teigen, Mari (2009), «Kjønnslikestilling, familie- og minoritetspolitikk». Kommentartikkel, *Tidsskrift for kjønnsforskning*, (4) 33: 330-342

Kjønn og makt i Norden

Bemanning: Mari Teigen
Vibeke Heidenreich
Trude Langvasbråten
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Nordisk Ministerråd/Norges Røde kors
Prosjekt nr. 412.063

Prosjektbeskrivelse

Kjønn og makt er et hovedtema i Nordisk ministerråds likestillings samarbeid for perioden 2006-2010. ISF inngår i denne forbindelse i en forskergruppe nedsatt av NIKK – Nordisk institutt for kunnskap om kjønn, som gjennomfører et forskningsprosjekt hvor den overordnede målsettingen er å samle forskningsbasert kunnskap om de strukturelle maktfordelingene mellom kjønnene i politikk og næringsliv i Norden. Prosjektet tar utgangspunkt i at likestillingsutviklingen er kommet relativt mye lenger innenfor politikken enn i næringslivet i Norden. Viktige spørsmål handler derfor om å undersøke muligheter og hindringer som kan bidra til å forklare utviklingen på disse to områdene. Samtidig som det er en målsetting å gå dypere inn i tallmaterialet på hvert av feltene, for å øke forståelsen av variasjon i likestillingsutvikling innenfor politikken og innenfor næringslivet.

De viktigste arbeidene

Langvasbråten, Trude (2009), «Kjønn og makt i norsk politikk». Kapittel 7. *Kjønn og makt i Norden*. Del I Landsrapporter. Nordisk Ministerråd. TemaNord 2009:569.
Heidenreich, Vibeke (2009), «Kjønn og makt i norsk næringsliv». Kapittel 7. *Kjønn og makt i Norden*. Del I Landsrapporter. Nordisk Ministerråd. TemaNord 2009:569.
Teigen, Mari (2010), «Kjønnskvoltering i næringslivets styre». Kapittel *Kjønn og makt i Norden*. Del II. Nordisk Ministerråd Tema Nord (under publisering).

Evaluerings av likestillingslovens § 21

Bemanning: Mari Teigen
Trude Langvasbråten
Tidsplan: 2008-2008
Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet og Universitetet i Oslo
Prosjekt nr. 412.061

Prosjektbeskrivelse

Evaluerings vil bestå av fire hovedpunkter. For det første vil den gi en generell beskrivelse av rettstilstanden på området. For det andre en beskrivelse av praksis på området, ved en spørreskjemaundersøkelse i departementene, ved en begrenset intervjuundersøkelse som følger opp spørreskjemaundersøkelsen; ved en gjennomgang av departementets dispensasjonsadgang og praksis i

forhold til denne. I hvilken grad BLD overvåker oppnevnelser av komiteer i strid med loven vil også belyses. For det tredje vil prosjektet gi en vurdering av hvorvidt bestemmelsen virker i tråd med sitt formål, basert på det tallmaterialet som innhentes gjennom undersøkelsen, og tallmateriale generert av andre instanser, vil praksis i departementene og statlige etater bli vurdert i forhold til bestemmelsenes formål. For det fjerde vil vi søke å komme med forslag til endringer i lov/forskrift.

Det viktigste arbeidet

McClimans, Else Leona og Trude Langvasbråten (2008), *Likestillingslovens § 21. En evaluering*. Rapport Oslo: Avdeling for kvinneverett, Institutt for offentlig rett/Institutt for samfunnsforskning.

Fagkonferanse: Forum for Europeisk Migrasjonshåndtering

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Vigdis Vevstad
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: Utenriksdepartementet
Prosjekt nr. 415.120

Prosjektbeskrivelse

De nærmeste årene intensiveres innsatsen for å skape en felles asyl- og migrasjonsplattform i EU. Mens arbeidet mot et felles asylsystem nå sikter mot 2012, pågår det en løpende samkjøring på integreringsfeltet. ISF følger utviklingen.

Vi er opptatt av at det skapes og spres kunnskap om denne utviklingen i Norge. Fagkonferansen i 2009 vil være den tredje samlingen om europeisk migrasjonsutvikling som Institutt for samfunnsforskning står bak i samarbeid med Vevstad Consulting.

På årets konferanse vil innledere hentet fra Belgia, Sverige og Norge presentere og diskutere den europeiske utviklingen på asylfeltet (regelverk og politikk) og integreringsfeltet. Unionens arbeid for å skape felles retningslinjer når det gjelder integrering har vært viet lite oppmerksomhet i Norge tidligere. Her vil vi blant annet få innspill for representanter for det svenske formannskapet. Arrangementet vil være åpent for ansatte i departement, direktører, NGOer, forskere og andre interesserte.

Foreldre, verdikonflikter og ungdoms livsvalg

Bemanning: Hilde Lidén
Monica Five Aarset
Miriam Latif Sandbæk
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet (IMDi)
Prosjekt nr. 415.115

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet omfatter en avgrenset kvalitativ studie bestående av fokusgrupper med foreldre til ungdom på videregående skoler om deres verdiforankring og håndtering av eventuelle verdikonflikter, samt hvordan de stiller seg til å konsultere skolen og rådgivere i slike konflikter.

Det viktigste arbeidet

Aarset, Monica Five og Miriam Latif Sandbæk (2009), *Foreldreskap og ungdoms livsvalg i en migrasjonskontekst*. ISF-rapport 2009:007. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Hvorfor velger asylsøkere Norge?**Internasjonale, nasjonale og menneskelige aspekter ved asylankomster**

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Monica Five Aarset
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Utlendingsdirektoratet
Prosjekt nr. 415.113

Prosjektbeskrivelse

Antallet asylsøkere som kommer til Norge og andre europeiske land varierer fra år til år. I 2008 så man for eksempel mer enn en dobling i av asylsøknader i Norge etter flere år med relativt lave tall. Men hva er årsakene til denne typen variasjoner? Hvilke rolle spiller forhold i hjemland, i transittland, mottaksregion og i mottakerlandene for hvor søknadene til sist blir fremmet? Og ikke minst; Hvordan skal man forstå aktørenes handlingsvalg? Dette er de overordnede spørsmålene det søkes svar på i denne studien.

Asylfeltet er preget av motstridende interesser og rettigheter. På den ene siden står asylsøkeres rett til å fremme sin søknad og krav på beskyttelse hvis Flyktningkonvensjonens kriterier er oppfylt. På den andre siden nasjonalstaters rett til å kontrollere sine grenser og regulere hvem som får komme innfor. Rettighet står mot rettighet. I visse perioder kan det fremstå som om interessene til de to hovedaktørene også krysser hverandre. Søkere ønsker adgang og opphold. Statene kan ønske å begrense adgangen. Interesse kan stå mot interesse. Det er i dette spenningsfeltet at denne studien utfolder seg.

Metodebruken strekker seg fra kvalitative intervjuer med asylsøkere og offentlig ansatte til statistiske analyser av norske og utenlandske ankomsttall.

Det viktigste arbeidet

Brekke, Jan-Paul og Monica Five Aarset (2009), *Why Norway? Understanding Asylum Destinations*. ISF-rapport 2009:012. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Identifisering av sårbare grupper blant asylsøkere i Norge og EU - en komparativ studie

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Vigdis Vevstad
Nora Sveaass, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo
Tidsplan: 2009-2010
Finansiering: Utlendingsdirektoratet
Prosjekt nr. 415.119

Prosjektbeskrivelse

Hvordan arbeides det med å avdekke om asylsøkere har vært utsatt for tortur, seksuelle overgrep eller har andre spesielle behov? Hvordan gjøres denne såkalte screeningen i Norge, og hvordan gjøres den i EUs medlemsland? Og ikke minst, hvordan kan denne sentrale delen av mottaksarbeidet forbedres?

Et tverrfaglig norsk forskerteam har blitt invitert til å delta i en studie finansiert av EU-kommisjonen og støttet av UNHCR, som søker svar på disse spørsmålene. Studien er koordinert av det velrenommerte Odysseus-nettverket i Brussel og skal se nærmere på lovgivning, praksis og innhold i screeningarbeidet i seks medlemsland. Disse er plukket ut fordi de har fått spesielt gode skussmål i tidligere evalueringer av denne delen av mottaksarbeidet. Det er med andre ord en studie av «best practice», noe som gir store muligheter for å forbedre det norske arbeidet.

Asyl-, mottaks- og helseapparatet er alle involvert på ulike måter i arbeidet med utsatte grupper asylsøkere. I studien vil vi se på det reguleringsfeltet (Vigdis Vevstad, jurist), praksis (Jan-Paul Brekke, sosiolog) og opplevelsen til de som tilhører de sårbare gruppene og ansatte som kommer i kontakt med dem (Nora Sveaass, psykolog).

Feltarbeidene ble gjort våren og sommeren 2009. Dette materialet vil bli sammenlignet med de europeiske resultatene i løpet av høsten 2009. Sluttrapport vil foreligge våren 2010.

IMER Norge: nettverk for migrasjonsforskere i Norge

Bemanning: Hilde Lidén
Knut Hidle, IMER Bergen
Kristin Svartveit, Unifob Global
Tidsplan: 2008-2010
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 415.114

Prosjektbeskrivelse

IMER nettverk Norge er et nettverk for forskere på feltet internasjonal migrasjon og etniske relasjoner og ivaretar følgende oppgaver:

- delta i styret for Nordic IMER
- ivareta informasjonsflyt mellom det norske og Nordic IMER nettverk
- opprette og vedlikeholde en e-mail liste for interesserte institusjoner og forskere som arbeider med IMER forskning
- utvikle og vedlikeholde et nettsted for Norsk IMER- forskning:
www.migrasjonsforskning.no

Integration of newly arrived immigrants in Europe - The role of incentives

Bemanning: Jan-Paul Breke
Tidsplan: 2009-2009
Finansiering: European Integration Fund
Prosjekt nr. 415.123

Prosjektbeskrivelse

Integration and participation of immigrants in host societies is in the interest of both the individuals and their surroundings. There is a constant search among politicians, bureaucrats and researchers for ways of inclusion.

One way of guiding behaviour in directions that encourage such integration, is to use incentives. Lately, the focus on incentives and sanctions that push both individuals and the systems they interact with, towards the goal of equal opportunity, equal participation and loyalty, has become more profound in Europe.

At the same time, it is unclear what should be understood by «incentives» and how these function in the fields of labour market policies, introduction programs and wider integration policies. Chances are that the meaning of the concept, the use and the outcomes of incentives schemes vary across the Union area.

This study is financed by the European Integration Fund. Partners are the University of Uppsala, University of Stockholm (CEIFO), Swedish Ministry

of Integration, the University of Malmø and Institute for Social Research (ISF).

Designed as a preliminary study, the results will be presented at a conference in Malmø in December 2009 hosted by the Swedish Presidency of the European Union.

Minoritetsjenter som bryter ut. Om unge minoritetskvinnens livssituasjon og psykiske helse etter brudd med familien

Bemanning: Anja Bredal

Tidsplan: 2007-2008

Finansiering: Helse og Rehabilitering

Prosjekt nr. 415.103

Prosjektbeskrivelse

Hvordan går det med unge minoritetskvinner som bryter med eller blir utstøtt fra familien som følge av alvorlige konflikter rundt tvangsekteskap og æresrelatert vold? Tilbudet til denne gruppen har så langt fokusert på den unges behov for akutt krisehjelp og på faren for fysiske sanksjoner fra familien. Prosjektets utgangspunkt er at bruddet er begynnelsen på en ny krise der kvinnene må takle betydelige psykiske påkjenninger, og vi er bekymret for at disse problemene ikke følges opp av hjelpeapparatet. Kvinnenes opplevelse av «livet etterpå» er prosjektets tema. Hva er de viktigste utfordringene, og hvilke strategier har de for å håndtere disse? Hva slags hjelp får kvinnene og hvilke udekkede behov finnes? Kvinnenes historier analyseres i lys av noen fellestrekk: Konflikten handler om kontroll av kvinners seksualitet/ære, og om individets stilling innenfor en kollektivorientert livsanskuelse. Og kvinnene lever som minoritet i et samfunn der både de selv og foreldrene kan oppleve ekskludering og fiendtlighet. Hvilken betydning har disse kulturspesifikke og strukturelle forholdene for kvinnenes løsningsstrategier og for den hjelpen hun trenger – og får? Datainnsamling og analyse konsentreres om fire temaområder: 1. Konfliktforløp, psykisk helse og livssituasjon, 2. Relasjon til familien, 3. Selvbilde – kjønn og etnisitet, og 4. Erfaringer med hjelpeapparatet.

Data innsamles gjennom gjentatte kvalitative intervju med ca 20 kvinner som rekrutteres gjennom etablert nettverk. Det kan bli aktuelt å intervju personer i hjelpeapparatet om enkeltsaker, etter tillatelse fra kvinnen, samt noen nøkkelinformanter om generelle praksiserfaringer. Nordiske erfaringer trekkes inn i analysen og forslag til tiltak. For å ivareta informantenes eventuelle behov for å bearbeide følelser som aktiveres i intervjuene er det opprettet samarbeid med psykolog og sosionom med erfaring på feltet.

Det viktigste arbeidet

Bredal, Anja (2009), «Barnevernet og minoritetsjenters opprør. Mellom det generelle og det spesielle». I: Ketil Eide, Marianne Rugkåsa, Halvard Vike og Naushad A. Qureshi (red.), *Over profesjonelle barrierer - Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge*. Oslo: Gyldendal Akademisk: 38-58

Nettverket Feminisme og multikulturalisme (FEMM)

Bemanning: Mari Teigen
 Hilde Lidén
 Anja Bredal
 Monica Five Aarset
 Tidsplan: 2008-2010
 Finansiering: Norges Forskningsråd
 Prosjekt nr. 412.057

Prosjektbeskrivelse

Institutt for samfunnsforskning har fra 1.1.2008 overtatt prosjektleder og koordinatoransvaret for FEMM-nettverket, med sikte på å videreføre og videreutvikle det eksisterende nettverket. Koordinatoren skal sammen med en styringsgruppe ha ansvar for administrasjon av nettverket gjennom:

- Organisering av en seminarserie (jfr. dagens seminarrekke i regi av FEMM), som henvender seg til forskere, studenter, politikere og praktikere på feltet. Utvikling av nytt nettsted for FEMM-nettverket, med informasjon om arrangementer, samt formidling av artikler, papers, foredrag mm.
- Organisering av nettverksseminarer for aktive forskere fra hele landet
- Planlegging og arbeid for finansiering av internasjonalt samarbeid og utveksling på sentrale temaområder innenfor FEMM-nettverkets interessefelt.

Policy på vold mot minoritetskvinner i Norge, Sverige og Danmark: På siden av eller del av mainstream?

Bemanning: Anja Bredal
 Tidsplan: 2007-2009
 Finansiering: Norges Forskningsråd
 Prosjekt nr. 415.102

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet handler om hvordan offentlige myndigheter håndterer temaer knyttet til vold og undertrykking av kvinner når disse kvinnene tilhører etniske minoritetsgrupper. Er politikktutvikling, tiltak og tjenester forankret innen hovedstrømmen av tiltak mot familievold/vold i nære relasjoner, eller håndte-

res «minoritetsvolden» på andre måter og av andre instanser enn «majoritetsvold»? Hvilke konsekvenser får de ulike tilnærminger for politikken, tiltakene og tjenestene? Det spørres blant annet om noen voldsformer blir tatt mer alvorlig enn andre, og hvordan en universalistisk policy – som inkluderer alle former for vold mot kvinner og alle kvinner - kan se ut.

Det empiriske fokuset er på policy mot tvangsekteskap og æresrelatert vold i Norge, Sverige og Danmark, sett i sammenheng med den «generelle» satsingen mot vold i nære relasjoner i disse landene. Studien bygger på en analyse av policy-dokumenter og annet skriftlig materiale, en kartlegging av det institusjonelle rammeverket på statlig og regionalt nivå, gjennomgang av noen relevante juridiske dommer, intervju med ressurspersoner, samt to lokale case-studier (én i Sverige og én i Norge).

Prosjektet er et delprosjekt innen paraplyen «Gender equality, cultural diversity, religious pluralism: State policies and feminist interventions» ledet av professor Hege Skjeie ved UiO. Felles tema er policyutvikling og kvinners organisering i krysningpunkter mellom kjønn, etnisitet og religiøs tilhørighet. Utgangspunktet er en antagelse om at disse makt-, identitets og rettighetsfeltene i stor grad behandles som separate policyområder, til tross for en økende erkjennelse av at de både henger sammen og kan stå i konflikt. Den teoretiske rammen hentes fra debatten om normativ multikulturalisme, med særlig vekt på kvinners aktive medborgerskap og europeisk islam. Feministers tematisering av kvinners status som «minoriteter i minoriteten» fokuseres, samtidig som det problematiseres at likestillingsargumenter brukes i innvandrerfiendtlig retorikk og policy. Minoritetskvinnens representasjon, deltakelse og organisering får særlig oppmerksomhet.

De viktigste arbeidene

Bredal, Anja (2008), «Vold mot minoritetskvinner - mellom 'det spesielle' og 'det generelle'»

Key-note speech på Indvandrerdays i regi av Akademiet for migrasjonsstudier i Danmark (AMID), 13. november 2008,

Bredal, Anja (2007), «Den 'spesielle' volden. Vold mot minoritetsjenter på sidelinjen». I: Knut Storberget, Ellen Rømming, Kristin Skjørten, Astri Aas-Hansen (red.) *Bjørnen sover. Om vold i familien.* Oslo: H. Aschehoug & Co.:57-60.

Skolen som integreringsarena – en sammenligning av skolepolitikk i Skandinavia 1975-2005

Bemanning: Idunn Seland
Tidsplan: 2006-2009
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 168101/S20

Prosjektbeskrivelse

Grunnskolen, som institusjon for samfunnsdannelse og som garantist for rett til utdanning og like muligheter, har en særstilling i velferdsstaten. Som ideologisk og velferdsmessig prosjekt skulle den skandinaviske enhetsskolen virke utjevne mot sosioøkonomiske forskjeller ved å gi like utdanningsmuligheter til en ellers homogen elevmasse. Ved økende innvandring har elevmassen blitt langt mer heterogen, noe som gjør skolepolitikk til et felt i stadig forandring.

Dette er et doktorgradsprosjekt som tar sikte på å undersøke utviklingen i ideologi og begrunnelse for ulike virkemidler i den nasjonale skolepolitikken i Norge, Sverige og Danmark i perioden 1975-2005. Som en del av prosjektet «The Nordic Welfare State and its Others» vil arbeidet bidra til å vise hvordan de skandinaviske velferdsstatene har arbeidet for å håndtere press skapt ved økende innvandring, og hvordan det nasjonale samholdet søkes opprettholdt i møte med nye grupper av innbyggere. I dette inngår en undersøkelse av ideologisk basert argumentasjon om hvordan skolen tjener som nasjonsbyggingsprosjekt, debatten om friskoler i lys av nye religiøse minoriteter, utviklingen av kollektive vs. segregerte undervisningsformer i grunnskolen samt debatt om minoritetsjentes rettigheter i den offentlige skolen.

Statsborgerskap - en målgruppeanalyse

Bemanning: Anniken Hagelund
Hanne Kavli, Fafo
Kaja Reegård, Fafo
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Fafo, IMDi
Prosjekt nr. 415.117

Prosjektbeskrivelse

Over hele Europa har vi de siste 10-15 år sett en tendens til at statsborgerskapet politiseres. I enkelte land har det eksplisitt blitt tatt til orde for å oppgradere statsborgerskapet som institusjon ved å stille strengere krav til for eksempel botid og kunnskap om språk og samfunn (for eksempel Danmark og Nederland). Andre stater har heller myket opp regelverket ved å tillate doble statsborgerskap (for eksempel Sverige og Finland). Bakgrunnen for at statsborger-

skapsinstitusjonen har fått økt oppmerksomhet, er dels en omfattende innvandring og dels en tendens til at statsborgerskapet har blitt tappet for innhold. I dette ligger at de fleste medborgerlige rettigheter – både sivile, sosiale og også noen politiske rettigheter – har blitt knyttet til bosetting og ikke til selve statsborgerskapet. Denne tilsynelatende devalueringen av statsborgerskapet reiser igjen spørsmål ved grunnlaget for samfunnskohesjonen – hva er det som binder oss sammen i et samfunn innenfor nasjonalstatens grenser? Kan statsborgerskapet være en del av et slikt «samfunnslim»? I 2006 trådte en ny statsborgerlov i kraft i Norge, og med den ble statsborgerskapsremonier med troskapsed innført som en frivillig ordning.

Prosjektet skal frambringe kunnskap om målgruppen for seremoniene og om de faktorer som har betydning for hvorvidt nye statsborgere faktisk velger å delta eller ikke. Metoden er en kombinasjon av kvantitativ analyse av registerdata, og kvalitativ analyse av intervjuer med målgruppen og relevante offentlige aktører. Prosjektet gjennomføres i samarbeid mellom Fafo og Institutt for samfunnsforskning.

Det viktigste arbeidet

Hagelund, Anniken, Hanne Kavli og Kaja Reegård (2009), «Jeg følte det var min dag» Om deltakere og deltakelse i statsborgersremonier 2006–2008. Fafo-rapport 2009:18 Oslo: Fafo.

Ungdomsgjenger: en kunnskapsstatus

Bemanning: Hilde Lidén
Miriam Latif Sandbæk
Tidsplan: 2008-2009
Finansiering: Justis- og politidepartementet
Prosjekt nr. 415.116

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet innebærer en litteraturgjennomgang som oppsummerer kunnskap om ungdoms rekruttering til og motivasjon for å delta i gjenger, og tiltak som forebygger at gjengmedlemmer blir alvorlig kriminelle. En drøfting av selve gjengbegrepet vil også være sentralt.

Det viktigste arbeidet

Lidén, Hilde og Miriam Latif Sandbæk: *Ungdomsgjenger - En kunnskapsstatus*. ISF-rapport 2009:008.

Tilknytning til universiteter og høyskoler

Institutt for samfunnsforskning har god kontakt med både universitets - og høyskolemiljøer, både gjennom forskningssamarbeid og ved at instituttets forskere gir veiledning, undervisning eller innehar bistillinger.

5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler

Syv av ISFs ansatte forskere har i 2009 hatt vitenskapelige bistillinger:

- Trygve Gulbrandsen er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Bernt Aardal er ansatt som professor II ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo.
- Jo Saglie har 20 % forskerstilling ved Sámi allaskuvla, Kautokeino.
- Kari Steen-Johnsen er ansatt som Førsteamanuensis II ved Norges Idretts-høgskole.
- Erling Barth er ansatt som professor II ved Økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo.
- Håkon Lorentzen er ansatt som professor II ved Menighetsfakultetet
- Jon Rogstad har en postdoktorstilling ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo

5.2 Bistillinger ved ISF

ISF har også en bistillingsordning som går den andre veien:

- Fredrik Engelstad er professor ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, UiO, men er også ansatt i 20 % stilling ved Institutt for samfunnsforskning.
- Grete Brochmann er professor ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, UiO, men er også ansatt i 20 % stilling ved Institutt for samfunnsforskning.

- Even Lange er professor i moderne historie ved Historisk institutt, Universitetet i Oslo, men er samtidig knyttet til ISF gjennom prosjektet «Skipsfartens historie».
- Arne Mastekaasa er professor i sosiologi ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, men er også tilknyttet ISF gjennom prosjektet «Friends or foes? Understanding the role of firms and workplaces for worker health».
- Einar Øverbye er professor i internasjonal sosial- og helsepolitikk ved SAM, Høgskolen i Oslo, men er også tilknyttet ISF gjennom prosjektet «The Politics of Sickness. A Policy Discourse Approach to Sickness Absence».

5.3 Undervisning og sensorvirksomhet

Foruten den undervisning som gis av forskere med bistillinger ved universitetene, har oppgavene ved universiteter og høyskoler fordelt seg som følger i 2009:

Undervisning: 14 forskere har undervist på høyskoler/universiteter eller andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Sensorarbeid: 24 forskere har hatt sensorarbeid.

Veiledning av studenter: 15 forskere har stått for veiledning av til sammen 44 mastergradsstudenter.

Veiledning av doktorgradsstudenter: 14 forskere har stått for veiledning av 25 doktorgradstudenter.

5.4 Bedømmelseskomiteer

En rekke av instituttets forskere har sittet i bedømmelseskomiteer ved universiteter og andre institusjoner som vurderer kompetanse etter de samme kriteriene som universitetene:

Erling Barth

- har deltatt i doktorgradskomiteé, Samfunnsøkonomisk institutt, Universitetet i Oslo.

Anja Bredal

- har deltatt i doktorgradskomiteé, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.

Harald Dale-Olsen

- har deltatt i ansettelseskomiteé, Århus School of Business.

Fredrik Engelstad

- har deltatt i bedømmelseskomité for professorat i sosiologi, Stockholms Universitet.
- har vært medlem av bedømmelseskomité for gjesteprofessorat, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.
- har vært medlem av bedømmelseskomité for PhD, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.
- har vært medlem av bedømmelseskomité for PhD, Sociologiska Institutionen, Stockholms Universitet.

Hilde Lidén

- har deltatt i doktorgradskomite, Avdeling for samfunnsfag, Høgskolen i Oslo.

Håkon Lorentzen

- har deltatt i amanuensisansettelseskomité, Menighetsfakultetet, Universitetet i Oslo.

Jon Rogstad

- har deltatt i en stipendiatkomité, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.

Mari Teigen

- har deltatt i doktorgradskomite, NTNU.

Kari Steen-Johnsen

- har deltatt i to bedømmelseskomiteer ved fageksamen, PhD, Norges idrettshøgskole.

Bernt Aardal

- har deltatt i professoropprykkskomité, Statsvetenskapliga Institutionen, Göteborgs Universitet.

Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid

6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere:

Barth, Erling: *Education and Inequality Across Europe*

Samarbeid med:

- Rita Asplund, ETLA, Finland
- Peter Dolton, Royal Holloway College of University of London)

Barth, Erling: *Wage Dynamics in the US 1977-2002*

Samarbeid med:

- Alex Bryson, National Institute of Economic and Social Research, London
- Jim Davis, US Census
- Richard Freeman, Harvard University

Barth, Erling: *Challenges for the Nordic Labor Market*

Samarbeid med:

- Rita Asplund, ETLA, Finland
- Per Lundborg, Stockholms Universitet

Bay, Ann-Helén: *Bokprosjekt om innvandring og velferdsstaten.*

Samarbeid med:

- Per Strömblad, Institutet för framtidsstudier, Stockholm og Bo Bengtsson, Uppsala Universitet

Brekke, Jan-Paul: *Integration and labour market integration - The role of incentives*

Samarbid med:

- Valerie DeMarinis, Universitetet i Uppsala
- Inge Dahlstedt, Høgskolan i Malmö
- Brigitta Ornbrandt, Universitetet i Stockholm

Brekke, Jan-Paul: *Identification of Vulnerable Asylum Seekers with Special Needs.*

Samarbid med:

- Philippe DeBreucker, Odysseus Academic Network of Lawyers, Brussels.

Brochmann, Grete, Anniken Hagelund og Idunn Seland: *The Nordic Welfare state and its others. Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005.*

Samarbeid med:

- Klaus Petersen og Heidi Vad Jønsson, Syd-dansk Universitet.
- Karin Borevi, Uppsala Universitet.

Brochmann, Grete og Arnfinn Haagensen Midtbøen: *European Union Democracy Observatory on Citizenship*

Samarbeid med:

- Rainer Bauböck, European University Institute, Firenze

Dale-Olsen, Harald, Inés Hardoy, Pål Schøne og Idunn Brekke: *Friends or foes? Understanding the role of firms and workplaces for worker health*

Samarbeid med:

- Niels Westergård-Nielsen, Århus Universitet, Århus handelshøyskole, Institutt for økonomi
- Gunnel Hensing, Sahlgrenska akademien, Göteborgs Universitet

Enjolras, Bernard: *The social economy and social inclusion at the local level*

Samarbeid med:

- Antonella Noya, OECD (Paris)
- Margy Mendell, Universitet Concordia (Montreal, Canada)

Hagelund, Anniken: *The politics of sickness. A policy discourse approach to sickness absence.*

Samarbeid med:

- Anna Bryngelsson, Karolinska Institutet.

Lange, Even: *Global Leadership and Structural Crises: Shipping in the Nordic Region, 1960-2010*

Samarbeid med:

- Jari Ojala, University of Jyväskylä
- Rnolfur Smari Steinthorsson, University of Iceland
- Stig Tenold, Norwegian school of economics and management, Bergen
- Royal Institute of Technology, KTH, Stockholm
- Rene Taudal-Poulsen, SDU, Thomas Lennerfors
- CBS, Center for shipping economics and innovation, Henrik Sornn-Friese
- Uppsala University, Leos Muller

Røed, Marianne: *Bidrar innvandring til å smøre hjulene i regionale arbeidsmarkeder?*

Samarbeid med:

- Michael Rosholm, Universitetet i Aarhus

Sivesind, Karl Henrik: *The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Project.*

Samarbeid med:

- Lester M. Salamon m.fl, Johns Hopkins University, Baltimore

Sivesind, Karl Henrik og Bernard Enjolras: *CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe*

Samarbeid med:

- Mer enn 150 deltakere ved 40 institusjoner i 15 europeiske land

Sivesind, Karl Henrik: *European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period*

Samarbeid med:

- Centre for Nordic Studies, University of Helsinki: Research Director Henrik Stenius
- Centre for Public Sector Research, University of Gothenburg: Research Director Erik Amnå
- Department of Comparative Politics, University of Bergen: Professor Per Selle
- Department of History, University of Copenhagen: Senior Lecturer Sidsel Eriksen
- Department of Sociology, Estonian Institute of Humanities: Researcher Erle Rikmann
- Department of Sociology, University of Helsinki: Professor Risto Alapuro,
- Institut für Politikwissenschaft, Westfälischen Wilhelms-Universität Münster: Associate Professor Annette Zimmer
- Stockholm School of Economics: Associate Professor Filip Wijkström

Sivesind, Karl Henrik: *The Patterns and Values of Volunteering in the Czech and Norwegian Society.*

Samarbeid med:

- Univerzita Karlova, NROS og HESTIA

Solheim, Jorun: *Integration, exclusion and job mobility in Norwegian Work Organizations.*

Samarbeid med:

- Department of Sociology, Bristol University, Professor Harriet Bradley
- London School of Economics, Professor Diane Perrons, Director of the Gender Institute

Solheim, Jorun: *Nye familiekulturer. Kjønnede intimitetsformer og livsprosjekter i omforming.*

Samarbeid med:

- Department of Anthropology, Stanford University, Professor Sylvia Yanagisako
- School of Sociology & Social Policy, University of Nottingham, Professor Elisabetta Zontini
- School of Social and Political Science, University of Edinburgh, Professor Lynn Jamieson,

Teigen, Mari: *Multidimensional equality - Legislative reforms and juridical practices*

Samarbeid med:

- Aalborg Universitet, Professor Anette Borchorst
- Aalborg Universitet, Professor Birte Siim
- Stockholm Universitet, Drude Dahlerup
- Stockholm Universitet, Lenita Freidenvall
- Göteborg Universitet, Lena Wängnerud
- Turku University, Kevät Nousianinen
- Helsinki University, Anne Marie Holli
- Bristol University, Judith Squires

6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner

Følgende forskere har i 2009 hatt opphold ved utenlandske institusjoner:

- Barth, Erling: Wertheim Fellow, Labor and Worklife Program, Harvard University (2008-2010), og National Bureau of Economic Research, Cambridge, MA, (2008-2010)
- Huse, Marte Kari: Associate Research Student at Queen Mary, University of London, Department of Economics. 5.1.2009-4.7.2009
- von Simson, Kristine: Visiting Scholar ved University of California, Berkeley, 1.8.2008-17.7.2009

6.3 Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder

Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder:

- Barth, Erling: «Equality Multiplier», Harvard University
- Brochmann, Grete: «The Nordic welfare state and immigration». Syddanske universitet. 3. oktober 2009.
- Lidén, Hilde: «Fosterbarnordninger og familiemigrasjon». Dept. of Social Anthropology, Stockholm University. 30. november 2009
- Storvik, Aagot Elise: «Gender and political representation in France and Norway». Invitert innlegg på konferansen til European Sociological Association, Lisboa, 3. september 2009

6.4 Verv i internasjonale faglige organisasjoner

The Comparative Study of Elections and Representative Democracy (CSES)

- Bernt Aardal var medlem av Planning Committee, Module III.

Institute for the Study of Labor (IZA)

- Erling Barth var Research Fellow.

Centre d'Economie de la Sorbonne. Equipe Modélisation appliquée trajectoires institutionnelles stratégies socioéconomiques (MATISSE) Université Paris I, Pantheon-Sorbonne

- Bernard Enjolras var assosiert medlem.

Chaire d'Economie Sociale, Université de Québec à Montréal.

- Bernard Enjolras var assosiert medlem.

CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe

- Bernard Enjolras var medlem.
- Karl Henrik Sivesind var medlem av Network Council og norsk koordinator.

EMES European Research Network

- Bernard Enjolras var medlem.

European Consortium for Sociological Research (ECSR)

- Fredrik Engelstad var styremedlem.

European Integration Fund

- Jan-Paul Brekke var medlem av ekspertgruppen.

European Institute of Social Security

- Ann-Helén Bay var leder av den norske avdelingen.

European Social Survey

- Ann-Helén Bay var medlem av Scientific Advisory Board. Oppnevnt av European Research Council.

European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period (EVA)

- Karl Henrik Sivesind var medlem av styringsgruppen.

Institute for research on Migration, Ethnicity and Society

- Grete Brochmann var medlem av International Advisory Board.

International Political Science Association (IPSA)

- Trygve Gulbrandsen var styremedlem i forskningskomite nr 2 (RC2).

International Society for Third-Sector Research

- Bernard Enjolras var ex-offio-styremedlem.

Nordic Migration Research

- Hilde Lidén var styremedlem.
- Jon Rogstad var i valgkomiteen.

Stabens faglige oppgaver utenom ISF

7.1 Norges forskningsråd

- Ann-Helén Bay var medlem av styringsgruppen for NAV-evalueringen.
- Grete Brochmann var medlem av Divisjonsstyret for vitenskap (fra 1. desember 2005).
- Jørgen Moland var medlem av styret i Kilden – Informasjonssenter for kjønnsforskning (fra 1. januar 2007).

7.2 Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper

Antidoping Norges forskningskomité

- Kari Steen-Johnsen var leder.

Forum for nordisk etnografi

- Hilde Lidén var medlem av styringsgruppen.

Institutt for fredsforskning, PRIO

- Jan-Paul Brekke var medlem av styret.
- Jo Saglie var varamedlem av styret.
- Bernt Aardal var styreleder.

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste

- Bernt Aardal var styreleder.

P.M. Røwdes stiftelse

- Katrine Denstad var sekretær i styret.
- Fredrik Engelstad var medlem av styret.
- Even Lange var medlem av styret.

Ragnar Frisch Centre for Economic Research

- Erling Barth var medlem av rådet.

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret, og nestleder.

Socialforskningsinstituttet, København

- Fredrik Engelstad var medlem av Scientific Advisory Board.

Statistisk sentralbyrå

- Kjersti Misje Nilsen var medlem av rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk.

Universitetet i Oslo

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret for det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge» (CULCOM).
- Anniken Hagelund var varamedlem til styret ved det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge» (CULCOM).
- Fredrik Engelstad var medlem av styringsgruppen for sommerskole i komparative samfunnsvitenskapelige studier ved Universitetet i Oslo.

7.3 Søknadsbehandling og konsulentoppgaver

Høgskolen i Oslo

- Anniken Hagelund var konsulent på søknader om interne strategiske forskningsmidler.

Norge-Amerika foreningen

- Fredrik Engelstad var medlem av stipendkomiteen.

Norges forskningsråd

- Hilde Lidén var konsulent

Lotteri- og stiftelsestilsynet

- Karl Henrik Sivesind var rådgiver for fordeling av momskompensasjon til frivillige organisasjoner.

Statistisk sentralbyrå

- Karl Henrik Sivesind var medlem av referansegruppen for satelittregnskapet for frivillige organisasjoner, oppnevnt av Kultur- og kirke departementet.

7.4 Verv i norske faglige organisasjoner

Nordisk sosiologikongress 2011

- Guro Ødegård var medlem av arrangementskomiteen.

Norsk nettverk for migrasjonsforskning

- Hilde Lidén var styremedlem.

Norsk sosiologforening

- Fredrik Engelstad var medlem av styret.

7.5 Vitenskapelige akademier

Academia Europaea

- Francis Sejersted var innvalgt medlem.

Det Kongelige Norske Videnskapers Selskap

- Francis Sejersted var innvalgt medlem.
- Fredrik Engelstad var innvalgt medlem.

Det Norske Videnskaps-Akademi

- Francis Sejersted var innvalgt medlem.

Kungliga Vetenskapsakademien

- Francis Sejersted var innvalgt medlem.

Norges Tekniske Vitenskapsakademi

- Francis Sejersted var innvalgt medlem.

7.6 Redaksjonelt arbeid

Erling Barth

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*
- medlem av International Advisory Board, *British Journal of Industrial Relations*

Grete Brochmann

- medlem av redaksjonskomitéen for *Quarterly of European Studies*

Idunn Brekke

- redaktør av *Tidsskrift for samfunnsforskning*

Katrine Denstad

- redaksjonssekretær for *Tidsskrift for samfunnsforskning*

Bernard Enjolras

- medlem av redaksjonskomitéen for *International review of social economy (RECMA)*
- medlem av redaksjonskomiteen for *The Annals of Public and Cooperative Economics*
- medlem av redaksjonskomitéen for *Revista CRIEC-España*
- medlem av redaksjonskomitéen for *Telescopes, Canada*
- medlem av redaksjonskomité av *Comparative Social Research*
- redaktør av *Voluntas, International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* (ISTR, Springer)

Fredrik Engelstad:

- medlem av redaksjonsrådet for *Acta Sociologica*
- redaktør for årbokserien *Comparative Social Research*

Trygve Gulbrandsen:

- medlem i redaksjonsrådet i *Stat og styring*
- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*

Anniken Hagelund

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*

Arnfinn Haagensen Midtbøen

- medlem av redaksjonen for *Sosiolognytt*

Jon Rogstad

- redaktør for *Sosiolognytt*
- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*

Ragnhild Steen Jensen

- redaktør for *Søkelys på arbeidslivet*

Julia Orupabo

- medlem av redaksjonsrådet for *Prosa*

Marianne Røed

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*

Jo Saglie

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*

Pål Schøne

- redaktør for *Søkelys på arbeidslivet*

Idunn Seland

- redaksjonssekretær *Comparative Social Research*

Johanne Severinsen

- redaksjonssekretær for *Søkelys på arbeidslivet*

Karl Henrik Sivesind

- ansvarlig redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*
- medlem av redaksjonsrådet for *Sosiologi i dag*
- redaktør for vol 26 av årboken *Comparative Social Research*

Francis Sejersted

- medredaktør for *Nytt Norsk Tidsskrift*

Jorun Solheim:

- ansvarlig redaktør, *Tidsskrift for kjønnsforskning*

Mari Teigen:

- medlem av redaksjonen for *Comparative Social Research*
- medlem av redaksjonen for *Tidsskrift for kjønnsforskning*

Tidsskriftkonsulenter

Erling Barth var konsulent for *Journal of Labor Economics*, *The Economic History Review*, *Industrial and labour relations review* og *British Journal of Industrial Relations*.

Ann-Helén Bay var konsulent for *Tidsskrift for velferdsforskning*.

Johannes Bergh var konsulent for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Idunn Brekke var konsulent for *Søkelys på arbeidslivet* og *Journal of Education and Work*.

Tordis Borchgrevink var konsulent for *Tidsskrift for kjønnsforskning* og fagkonsulent i forbindelse med utgivelse av Sindre Bangstads bok «*Sekularismens ansikter*», Universitetsforlaget 2009.

Harald Dale-Olsen var konsulent for *Journal of Labor Economics*, *Tidsskrift for samfunnsforskning*, *Labour Economics*, *International Journal of Human Manpower* og *British Journal of Industrial Relations*.

Fredrik Engelstad var konsulent for *Acta Sociologica*, *Sosiologisk tidsskrift*, *Social Forces*, *Journal of Power*, *Nordic Journal of Religion and Society* og *International Sociology*.

Bernard Enjolras tidsskriftskonsulent for *Voluntas*, *The Annals of Public and cooperative economics*, *Sosiologi i dag*, *Economie et Société*, *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, *Revue Internationale de l'Economie Sociale*, *Recherches Economiques de Louvain* og *Journal of Civil Society*.

Anniken Hagelund var konsulent for *Journal of International Migration and Integration (JIMI)* og *Sosiologi i dag*.

Rune Karlsen var konsulent for *Party Politics*.

Hilde Lidén var konsulent for *Søkelys på arbeidslivet* og *Childhood*.
Håkon Lorentzen var konsulent for *Voluntas*, *Tidsskrift for Velferdsforskning*,
Young, *Poetics* og *Journal of Civil Society*.
Jon Rogstad var konsulent for *Sosiologisk tidsskrift*.
Marianne Røed var konsulent for *Tidsskrift for velferdsforskning*.
Jo Saglie var konsulent for *The International Journal of Press/Politics* og
Party Politics.
Pål Schøne var konsulent for *British Journal of Industrial Relations* og
Population Economics.
Jorun Solheim var konsulent for *Sosiologi i dag*.
Aagoth Elise Storvik var konsulent for *Journal of Sociology*.
Mari Teigen var konsulent for *Sosiologi i dag*, *Scandinavian Journal of*
Management og *Gyldendal forlag*.
Kari Steen-Johnsen var konsulent for *European Comparative Research*,
European Sport Management Quarterly, *Journal of Sport Management*,
Politiques et Management Public, *Tidsskrift for Samfunnsforskning* og
Sosiologi i dag.
Guro Ødegård var konsulent for *Young - Nordic Journal of Youth Research*,
Bernt Aardal var konsulent for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

7.7 Offentlige styrer, råd og utvalg

Fritt Ord

- Francis Sejersted var styreleder.

Frivillighetsregisteret

- Karl Henrik Sivesind var medlem av klagenemd for Frivillighetsregister-
nemnda, oppnevnt av Kultur- og kirke departementet.

Høgskolen i Oslo

- Hilde Lidén var styremedlem i avdelingsstyret for lærerutdanning og inter-
nasjonale studier (LUI).

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD)

- Bernt Aardal var styreleder.
- Ann-Helén Bay var medlem av NSDs referansegruppe for intervjuunder-
søkelser.

Utvalg for vurdering av økt migrasjon og internasjonal mobilitet – konsekvenser for velferdsmodellen

- Grete Brochmann var leder.

Stiftelsen Dagsavisen

- Fredrik Engelstad var medlem av styret.

Stortingets lønnskommisjon

- Fredrik Engelstad var medlem av kommisjonen.

Publikasjoner

I dette kapitlet presenteres alfabetiske lister over publikasjoner av ansatte ved Institutt for samfunnsforskning i 2009. Kronologisk, nummerert liste (jf. siffer i slutten av hver referanse) refererer til ISFs interne nummerering slik publikasjonene presenteres på www.samfunnsforskning.no.

8.1 ISF-publikasjoner

Sluttresultater fra instituttets ulike forskningsprosjekter blir gjengitt i ISFs rapportserie. Instituttets rapporter og de tidligere utgitte arbeidsnotatene kan bestilles ved henvendelse til instituttet. Rapportene kan lastes ned gratis fra instituttets nettsider.

Bergh, Johannes, Dag Arne Christensen, Ottar Hellevik og Jacob Aars: *Effekter av en eventuell gjeninnføring av strykninger ved kommunestyrevalg*. ISF-rapport 2009:005.

Brekke, Jan-Paul og Monica Five Aarset: *Why Norway? Understanding Asylum Destinations*. ISF-rapport 2009:012.

Dale-Olsen, Harald og Kjersti Misje Nilsen: *Lønnsspredning, lederlønninger og andre topplønninger i det norske arbeidsmarkedet*. ISF-rapport 2009:004.

Gulbrandsen, Trygve: *I sentrum for kryssende forventninger: Norges Bedrifts-idrettsforbund – strategiske utfordringer og veivalg INCOR*. ISF-rapport 2009:014.

Gulbrandsen, Trygve og Ragnhild Steen Jensen: *Velferdstiltak i private bedrifter. En litteraturgjennomgang*. ISF-rapport 2009:013.

Lidén, Hilde og Miriam Latif Sandbæk: *Ungdomsgjenger - En kunnskapsstatus*. ISF-rapport 2009:008.

Orupabo, Julia, Ragnhild Steen Jensen og Aagoth Elise Storvik: *Midtveiseevaluering av forsøk med moderat kvotering av personer med ikke-vestlig bakgrunn*. ISF-rapport 2009:003.

Rogstad, Jon og Arnfinn Haagenen Midtbøen: *Fra symptom til årsak. Metodiske utfordringer og forskningsetiske dilemmaer ved bruk av tester i studiet av diskriminering*. ISF-rapport 2009:002.

Segaard, Signe Bock: *Politisk og administrativ rolle- og arbeidsdeling i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). En faktabasert analyse*. ISF-rapport 2009:011.

Steen-Johnsen, Kari og Hilde Lidén: *Evaluering av handlingsplan mot tvangsekteskap Første delrapport, juni 2009*. ISF-rapport 2009:009.

Storvik, Aagoth Elise: *Kvinnens karrieremuligheter i forskningsinstituttsektoren*. ISF-rapport 2009:010.

Waldahl, Ragnhild Holmen: *Samspill mellom idrett og kommune. Idrettsrådene - organisasjon, rolle og oppgaver*. ISF-rapport 2009:006.

Aarset, Monica Five og Miriam Latif Sandbæk: *Foreldreskap og ungdoms livsvalg i en migrasjonskontekst*. ISF-rapport 2009:007.

8.2 Bøker og monografier

Bay, Ann-Helén, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.): *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt. (B 2009:002)

Barth, Erling, Rita Asplund og Peter Dolton (red.): *Education and Inequality Across Europe*. Cheltenham UK: Edward Elgar Publishing. (B 2009:004)

Bergh, Johannes: *Gender Attitudes, New Politics and Modernization. Four Studies of Continuity and Change in Modern Democracies*. Oslo: Akademisk publisering. (B 2009:003)

Enjolras, Bernard og Karl Henrik Sivesind (red.): *Civil Society in Comparative Perspective*. Bingley: Emerald Group Publishing Ltd. (B 2009:006)

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl (red.): *Frivillige organisasjoner og offentlig politikk*. Oslo: Novus. (B 2009:007)

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl: *Idrettsdemokratiet. Makt og styring i idretten*. Oslo: Akilles. (B 2009:001)

Saglie, Jo (red.): *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*. Oslo: Abstrakt. (B 2009:005)

8.3 Rapporter og artikler utgitt av andre institusjoner

Eldring Line, May-Len Skilbrei, Hanne C. Kavli og Anniken Hagelund: «Krise for alle? Finanskrisas konsekvenser for ulike typer innvandrere». I: IMDi-rapport 7/2009: *Integreringskart 2009, Integrering i økonomiske nedgangstider*: 68-79. (AR 2009:005)

Hagelund, Anniken, Hanne Kavli og Kaja Reegård: «Jeg følte det var min dag» *Om deltakere og deltakelse i statsborgerseremonier 2006–2008*. Fafo-rapport 2009:18 Oslo: Fafo. (AR 2009:003)

Hagelund, Anniken og Jill Loga: *Frivillighet, innvandring, integrasjon. En kunnskapsoversikt*. Rapport 2009:1. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. (VR 2009:001)

Karlsen, Rune: «Election Campaigns and New Media Technology. A Closer Look at Campaigning in Norway». Oslo: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Lidén, Hilde og Miriam Latif Sandbæk: «Folk kritiserer oss mer enn de hører på det vi har å si». I: IMDi-rapport 7/2009. *Integreringskart 2009 - Integrering i økonomiske nedgangstider*: 93-103. (T 2009:056).

Rogstad, Jon: «Sist inn og først ut? Mot et nytt perspektiv». I: IMDi-rapport 7/2009. *Integreringskart 2009 - Integrering i økonomiske nedgangstider*: 157-163 (T 2009:056).

Rogstad, Jon: «Betydningen av mangfoldig ledelse i kultursektoren». I *Anbefalinger og rapport fra Mangfoldsåret 2008* Oslo: Kultur og kirkedepartementet. (T 2009:027)

Rogstad, Jon og Arnfinn Haagenen Midtbøen: *Rasisme og diskriminering. Begreper, kontrovers og nye perspektiver*. Program: Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner – IMER Oslo: Norges forskningsråd (2009). (AR 2009:002)

Segaard, Signe Bock: *Veje til lokalt e-demokrati– organisering, mål, virkemidler og resultater*. Oslo: Unipub. (AR 2009:004)

Ødegård, Guro: *Motløs ungdom? Nytt engasjement i gammelt demokrati*. Oslo: Universitetet i Oslo. (AR 2009:005)

8.4 Tidsskrift- og bokartikler

Allern, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie: «Velferdens valgkamp: Arena for interesseorganisasjoner?». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 65-96. (T 2009:009)

Allern, Elin Haugsgjerd, Ann-Helén Bay og Jo Saglie: «Velferdspolitisk konsensus og elitesamarbeid? Partiprogrammer og politikkutforming på 2000-tallet». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 31-64. (T 2009:008)

Barth, Erling: «Within-group Wage Inequality and the Expansion of Tertiary Education». I: Peter Dolton, Rita Asplund & Erling Barth (red.), *Education and Inequality Across Europe*. Cheltenham, UK: Edward Elgar: 171-191. (T 2009:025)

Barth, Erling og Harald Dale-Olsen: «Monopsonistic Discrimination and the Gender Wage Gap». *Labour Economics* 16 (5): 589-597. (T 2009:038)

Bay, Ann-Helén, Axel West-Pedersen og Jo Saglie: «Politikk og velferd». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 9-30. (T 2009:086)

Bay, Ann-Helén, Axel West-Pedersen og Jo Saglie: «Den nye velferdsstaten - partipolitikkenes abdikasjon?». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 249-263. (T 2009:087)

Bay, Ann-Helén, Helena Blomberg-Kroll, Christian Kroll og Axel West Pedersen: «En nordisk opinion? Syn på fattige i Norge og i Finland». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 202-247. (T 2009:006)

Bay, Ann-Helén og Aksel Hatland: «Forskningens rolle i velferdspolitikken: instrumentell eller strategisk?». I: Bjørn Richard Nuland, Bent Sofus Tranøy og Johan Christensen (red.), *Hjernen er alene. Institusjonalisering, kvalitet og relevans i norsk velferdsforskning*. Oslo: Universitetsforlaget: 217-227. (T 2009:011)

Bay, Ann-Helén og Edda Stang: «Politisk svikt eller individuelt ansvar? Presens portrettering av fattigdom ». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 159-201. (T 2009:005)

Bergh, Johannes: «Public Opinion and Representation of Women in National Legislatures: An Analysis of Cause and Effect». *Journal of Legislative Studies* 15 (1): 53-70. (T 2009:017)

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund: «Få deltok, mange ble valgt: Innvanderne og valget 2007». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 68-87. (T 2009:029)

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund: «Lokalvalg og rikvalg: Forskjeller og likheter». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 137-156. (T 2009:031)

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund: «Innvanderne i Norge - Hvor mange er de egentlig?». *Nytt Norsk Tidsskrift* 26 (3-4): 353-361. (T 2009:045)

Bjørklund, Tor: «Lokal orientering og høyredreining: Lokalvalget 2007». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet - lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 19-43. (T 2009:028)

Bjørklund, Tor og Jo Saglie: «Ensaksdeltakelse: Om underskriftskampanjer og politikerkontakt». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet - lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 187-207. (T 2009:032)

Borchgrevink, Tordis: «Instruire la Nation. La religion dans la politique norvégienne (Å utdanne en nasjon: Religion i norsk politikk)». *Ethnologie française* 2009/2: 241-251. (T 2009:016)

Borchgrevink, Tordis og Grete Brochmann: «Hijab i snøballkrig». *Samtiden* 2009 (2): 58-60 (T 2009:021)

Bredal, Anja: «Barnevernet og minoritetsjenters opprør. Mellom det generelle og det spesielle». I: Ketil Eide, Marianne Rugkåsa, Halvard Vike og Naushad A. Qureshi (red.), *Over profesjonelle barrierer - Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge*. Oslo: Gyldendal Akademisk: 38-58 (T 2009:013)

Brekke, Idunn og Arne Mastekaasa: «Arbeidsinntekt blant innvandrere og etterkommere av innvandrere». I: Gunn Elisabeth Birkelund og Arne Mastekaasa (red.), *Integrert? Innvandrere og barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Abstrakt forlag: 199-127 (T 2009:048)

Dale-Olsen, Harald og Kjersti Misje Nilsen «Lønnsulikhet i Norge 1995–2006». *Søkelys på arbeidslivet* 26 (2): 207-221 (T 2009:040)

Engelstad, Fredrik: «The self-made woman. Om blondiner, kjønn og makt». *Tidsskrift for kjønnsforskning* 33 (3): 194-209. (T 2009:052)

Engelstad, Fredrik: «Bokessay: Organisasjonsfaget i Norge. Analyser av et segmentert fagfelt». *Sosiologisk tidsskrift*, 17:169-173. (T 2009:081)

Engelstad, Fredrik: «Culture and Power». I: Stewart R. Clegg and Mark Haugaard, (red), *The SAGE Handbook of Power*. London: Sage: 210-238. (T 2009:082)

Engelstad, Fredrik: «Democratic Elitism – Conflict and Consensus». *Comparative Sociology*, 8 (3):383-401. (T 2009:083)

Engelstad, Fredrik: «Challenges to Democracy: Fairness and Participation.» I: M. Cherkaoi and Peter Hamilton, (red), *Raymond Boudon: A Life in Sociology. Essays in honour of Raymond Boudon*, vol 3. Oxford: Bardwell Press: 329-346 (T 2009:084)

Engelstad, Fredrik: «Geir Høgsnes in memoriam». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 50: 385-386. (T 2009:085)

Engelstad, Fredrik: «Børs og Katedral». I: Hagtvet, Bernt, Guri Hjeltnes, Henrik G. Bastiansen, Knut Lundby og Helge Rønning (red), *Festskrift til Hans Fredrik Dahl «Det elegante uromoment»* Pax forlag. (T 2009:079)

Enjolras, Bernard: «A Governance-Structure Approach to Voluntary Organizations». *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 38 (5): 761-783. (T 2009:039)

Enjolras, Bernard: «Between Market and Civic Governance Regimes. Civicness in the Governance of Social Services in Europe». *Voluntas* 20 (3): 274-290. (T 2009:023)

Enjolras, Bernard: «A Theoretical Approach to the Governance of Nonprofit Organizations». *Recma - Revue Intenationale de l'économie sociale* (314). (T 2009:051)

Enjolras, Bernard: «Opportunity Structure for Citizens' Participation in A European Network Civil Society. A Theoretical Perspective». I: Bernard Enjolras og Karl Henrik Sivesind (red) *Civil Society in Comparative Perspective*. Bingley: Emerald Group Publishing Limited: 227-243 (T 2009:059)

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl: «Sivilsamfunn og offentlig politikk mellom deliberativ korporatisme og styringsdyktighet». I: Enjolras, E. og Waldahl, R. H. (red.). 2009. *Frivillige organisasjoner og offentlig politikk*. Oslo: Novus: 7-31. (T 2009:065)

Fekjær, Silje Bringsrud og Idunn Brekke: «I samme båt. Frafall fra videregående skole og arbeidsmarkedstilknytning blant etterkommere av innvandrere og unge med majoritetsbakgrunn». I: Gunn Elisabeth Birkelund og Arne Mastekaasa(red.), *Integrert? Innvandrere og barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Abstrakt forlag: 75-89. (T 2009:047)

Gulbrandsen, Trygve: «Eierskifte i familiebedrifter». *Søkelys på arbeidslivet*. 26 (3): 299-316 (T 2009:074)

Gulbrandsen, Trygve: «Family Businesses and Trade Unions in Norway». *Economic and Industrial Democracy*30 (4): 592-613. (T 2009:044)

Gulbrandsen, Trygve: «Private Business Lobbying in a Corporatist Society - the Case of Norway». I: Sattler, F. og C. Boyer (red.), *European Economic Elites. Between a New Spirit of Capitalism and the Erosion of State Socialism* Berlin: Duncker & Humblot: 375-403. (T 2009:064)

- Gulbrandsen, Trygve og Even Lange: «The Survival of Family Dynasties in Shipping». *International Journal of Maritime History* 31: 175-200. (T 2009:042)
- Hagelund, Anniken og Hanne Kavli: «If work is out of sight. Activation and citizenship for new refugees». *Journal of European Social Policy* 19 (3):259-270. (T 2009:037)
- Heidenreich, Vibeke: «Kjønn og makt i norsk næringsliv». I: Niskanen, Kirsti og Anita Nyberg (red.) (2009): *Kön och makt i Norden. Del 1. Landsrapporter. Tema Nord 2009: 569*; Köbenhavn: Nordiska Ministerrådet, s. 219-249 (kap. 7). (T2009:076)
- Karlsen, Rune: «På dagsorden? Fattigdom og pensjoner i valgkamp». I: Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie (red.), *Når velferd blir politikk. Partier, organisasjoner og opinion*. Oslo: Abstrakt: 65-96. (T 2009:010)
- Karlsen, Rune: «Campaign Communication and the Internet: Party Strategy in the 2005 Norwegian Election Campaign». *Journal of Elections, Public Opinion & Parties* 19 (2):183-202. (T 2009:020)
- Karlsen, Rune: «Nasjonalt fokus i lokalvalgkamp? Om velgernes lokalpolitiske mediemiks». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet - lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 117-134. (T 2009:030)
- Kumlin, Staffan: «Blaming Europe? Exploring the variable impact of national public service dissatisfaction on EU trust». *Journal of European Social Policy* 19 (5): 408-420. (T 2009:046)
- Langvasbråten, Trude og Hege Skjeie: «Intersectionality in Practice? Anti-Discrimination Reforms in Norway». *International Feminist Journal of Politics*. 11 (4): 513-529. (T 2009:069)
- Lidén, Hilde og Anja Bredal: «Migrasjonens barn». I: Reidar Hjermann og Knut Haanes (red.): *Barn*. Oslo: Universitetsforlaget: 150-160. (T 2009:070)
- Listhaug, Ola, Bernt Aardal og Ingunn Opheim Ellis: «Institutional Variation and Political Support: An Analysis of CSES Data from 29 Countries». I: Hans-Dieter Klingemann (red.), *The Comparative Study of Electoral Systems* Oxford: Oxford University Press: 311-332. (T 2009:019)

- Listhaug, Ola og Bernt Aardal: «Support for Democracy: A Comparative Study of Western Europe and Post-Communist Countries». I: Yilmaz Esmer & Thorleif Petterson, red., *The International System, Democracy and Values*, Vol. 24. Uppsala: Acta Universitatis Uppsaliensis: 67-92 (T 2009:071)
- Lorentzen Håkon: «Mellom kollektivism og individualitet: co-governance på det frivillige feltet». *Politica - Tidsskrift for politisk videnskap* 40 (3): 316-333. (T 2009:002)
- Lorentzen, Håkon: «Hva er sosiologi godt for?». *Nytt Norsk Tidsskrift* 26 (3-4): 435-444. (T 2009:050)
- Midtbøen, Arnfinn Haagensen: «Statsborgerrettslig divergens i Skandinavia – en teoretisk utfordring». *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift* 25 (4): 307-329. (T 2009:054)
- Midtbøen, Arnfinn Haagensen: «Statsborgerrettslig revisjon og integrasjonspolitisk variasjon i de skandinaviske landene». *Tidsskrift for samfunnsforskning*. 50 (4): 523-550. (T 2009:060)
- Monkerud, Lars Christian, Signy Irene Vabo og Jo Saglie: «Representantroller i et reformert lokaldemokrati». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet - lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 293-321. (T 2009:034)
- Orupabo, Julia: «Innvandrere som gisler i velferdsdebatten». *Prosa*. (1/09):37-39. (T 2009:012)
- Rogstad, Jon: «What difference does it make? Transnational networks and collective engagement among ethnic minorities in Norway». I: Sharam Alghasi, Thomas Hylland og Halleh Ghorashi (red.), *Paradoxes of Cultural Recognition. Perspectives from Northern Europe*. Farnham: Ashgate: 159-180. (T 2009:015)
- Rogstad, Jon: «Towards a Success Story? Turkish Immigrant Organizations in Norway». *Turkish Studies* 10 (2): 277-294. (T 2009:022)
- Rogstad, Jon og Ingrid Wergeland: «Liv og ære i valg og andre nominasjoner». *Samtiden* 2009 (3): 102-111. (T 2009:036)
- Raaum Oddbjørn, Jon Rogstad, Knut Røed og Westlie Lars: «New technologies, new work practices and the age structure of the workers». *Journal of Population Economics* 22:803-826. (T 2009:018)

- Saglie, Jo: «Hvorfor delta i lokalpolitikken – og hvorfor ikke?». I: Jo Saglie (red.), *Det nære demokratiet - lokalvalg og lokal deltakelse* Oslo: Abstrakt: 211-226. (T 2009:033)
- Saglie, Jo: «Innledning: Demokrati på nært hold». I Jo Saglie (red.): *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*. Oslo: Abstrakt: 13-18. (T 2009:077)
- Saglie, Jo: «Avslutning: Det lokale i flernivådemokratiet». I: Jo Saglie (red.): *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*. Oslo: Abstrakt: 365-372. (T 2009:078)
- Saglie, Jo og Signy Irene Vabo: «Size and e-Democracy: Online Participation in Norwegian Local Politics». *Scandinavian Political Studies* 32 (4) :382-401. (T 2009:043)
- Schøne, Pål: «Young and out: An application of a prospects-based concept of social exclusion». *The Journal of Socio-Economics* 38:173-187. (T 2009:001)
- Sejersted, Francis: «Den Skandinaviske Modell. Mer aktuell enn noensinne, men finnes den?» i Hagtvet, Bernt, Guri Hjeltnes, Henrik G. Bastiansen, Knut Lundby og Helge Rønning (red), *Festskrift til Hans Fredrik Dahl «Det elegante uromoment»* Pax forlag. (T 2009:079)
- Sejersted, Francis: «Den liberale vending». *Nytt Norsk Tidsskrift* 26 (3-4): 226-239. (T 2009:049)
- Simson, Kristine von: «Kan vikarbyråarbeid være et springbrett til arbeidsmarkedet for ikke-vestlige innvandrere?» *Søkelys på arbeidslivet* 26 (3): 341-352. (T 2009:081)
- Sivesind, Karl Henrik og Per Selle: «Does Public Spending ‘Crowd Out’ Nonprofit Welfare?». I: Bernard Enjolras og Karl Henrik Sivesind (red) *Civil Society in Comparative Perspective*. Bingley: Emerald Group Publishing Limited: 105-134 (T 2009:058)
- Sivesind, Karl Henrik og Per Selle: «Civil Society and Social Capital in Scandinavia». I: Helmut K. Anheier, Stefan Toepler & Regina List, red., *International Encyclopedia of Civil Society*. Heidelberg: Springer: 269-274 (T 2009:067)

Steen-Johnsen, Kari: «Jeg, meg og musikken – om meningen med fitness». I: Steen-Johnsen, K. og Neumann, I.B. (red.), *Meningen med idretten*. Oslo: Unipub. (T 2009:080)

Teigen, Mari: «Kjønnslikestilling - familie og likestillingspolitikk». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 33 (4): 330-342. (T 2009:068)

Teigen, Mari og Lisbet Berg: «Gendered consumer competences in households with one vs. two adults». *International Journal of Consumer Studies* 33: 41-51. (T 2009:003)

Teigen, Mari og Lena Wängnerud: «Tracing Gender-Equality Cultures: Elite Perceptions of Gender Equality in Norway and Sweden ». *Politics & Gender* 5: 29-44. (T 2009:014)

Teigen, Mari og Trude Langvasbråten: «The 'Crisis' of Gender Equality. The Norwegian Newspaper Debate on Female Genital Cutting». *NORA—Nordic Journal of Feminist and Gender Research* 17 (4):256-272 (T 2009:041)

Ødegård, Guro: «Når idealismen falmer. Politisk engasjement fra ungdomstid til ungt voksenliv». *Tidsskrift for samfunnsforskning* 50 (2):131-159 (T 2009:026)

Aardal, Bernt: «Retten til å (be)stemme». I: Geir Helljesen, red., Geir Helljesens valgskole. Oslo: NRK Aktivum: 15-22 (T 2009:072)

8.5 Vitenskapelig publisering

Tabell 3 inneholder en oversikt over instituttets vitenskapelige publikasjoner i 2008 sammenliknet med 2007, 2006 og 2005.

Oversikten er med hensikt gjort restriktiv. Den omfatter ikke hele publikasjonslisten. Her er bare tatt med arbeider av forskere som har ansettelse ved ISF og som er knyttet til instituttet på mer enn halv tid.

Tabellen er utarbeidet på bakgrunn av NIFU-STEPS kriterier for rapportering av nøkkeltall for forskningsinstitutter. Disse kriteriene er mer detaljerte enn de vi bruker i vår presentasjon av publikasjoner på www.samfunnsforskning.no.

Tabell 3. Vitenskapelige publikasjoner

	2006	2007	2008	2009
Vitenskapelig artikkel i norske tidsskrifter med referee	13	25	7	13
Vitenskapelig artikkel i internasjonale tidsskrifter med referee	15	16	10	21
Vitenskapelig artikkel i antologi	12	18	1	33
Vitenskapelige monografier	8	7	3	2
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	9	1	2	5
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter («proceedings»), fagtidsskrifter	19	11	9	8
Rapporter i egen rapportserie	11	11	11	13
Rapporter i ekstern rapportserie	10	4	10	7
Rapporter til oppdragsgivere (konfidensielle sluttrapporter)	0	0	0	0
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	40	45	46	38
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	78	77	87	69
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	29	22	21	17

8.6 Kongresspapers og -foredrag

Allern, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie: «Informal Web of Links in the Shadow of Hierarchy? Day-to-day Politics within Norwegian Political Parties». Paper presentert på *the 5th ECPR General Conference, Potsdam*, 10.-12. september 2009. (P 2009:003)

Barth, Erling og Harald Dale-Olsen: «How Does Innovation Affect Worker Well-being? CEP Discussion Paper No 953». Paper presentert på *Centre for Economic Performance*, London School of Economics and Political Science 2009. (P 2009:001)

Barth, Erling og Kalle Moene: «The Equality Multiplier». *NBER Working Paper* (15076) NBER. (P 2009:004)

Bay, Ann-Helén og Rune Karlsen: «Avoiding Blame While Trying to Look Good. Party campaign strategy and voter response concerning pension reform and poverty issues in Norwegian electoral studies». Paper presentert på *den nasjonale fagkonferansen i statsvitenskap 2009*, 7. januar - 9. januar 2009. (P 2009:007)

Bay, Ann-Helén, Ottar Hellevik og Tale Hellevik. «Does immigration undermine welfare state support?» Paper presentert på the *Diversity and Democratic Politics: Canada in Comparative Perspective*, Queens University, Toronto May 7 and 8, 2009. (P 2009:008)

Bjørklund, Tor og Jo Saglie: «Ensaksdeltakelse: om underskriftskampanjer og innbyggerinitiativ». Paper til *Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap*, Klækken 7.– 9. januar 2009. (P 2009:016)

Borchgrevink, Tordis: «Sekularisering og multikulturalisme». Paper presentert på *Sekularisering*, arrangert av CULCOM. UiO, 29. april 2009. (P 2009:031)

Borchgrevink, Tordis: «Urent farvann: Statlig håndtering av rettighetskonflikter mellom sekulær og religiøs lovgivning». Paper presentert på konferanse i regi av CULCOM og PLUREL: *Verdier, integrasjon og statlig intervensjon*. UiO, 7. september 2009. (P 2009:032)

Bredal, Anja: «Norwegian policies and strategies against forced marriages». Paper presentert på konferansene *Mariages forcés. Du (non)consentement et de sa prise en* organisert av CIEMI, INED, IRIS and MODYS i Paris 6. mars (P 2009:017)

Brekke, Jan-Paul: «Integration Through Incentives. Securing Participation and Inclusion of Newly Arrived Third Country Nationals». Paper presentert på *the EU Expert Meeting, Swedish Presidency*, Malmø, desember 2009. (P 2009:005)

Brekke, Jan-Paul: «Explaining Asylum Destinations - A Model of Limited Rationality». Paper presentert på *the IAFSM Conference*, Nicosia, juni 2009. (P 2009:022)

Brochmann, Grete og Idunn Seland: «Citizenship policies in the Nordic countries». Paper presentert på *the ISA Conference*, februar 2009. (P 2009:024)

Bryson, Alex, Harald Dale-Olsen og Erling Barth : «Is family-ownership detrimental to workplaces? The impact of family-ownership on workplace closures and ownership change». Paper presentert på *the ESEM2009* i Barcelona august 2009. (P 2009:027)

Dale-Olsen, Harald: «Sickness Absence, Performance Pay and Teams. Paper presented at Department of Economics, University of Bergen Seminar Series October 2009 and Workshop on Sickness Absence in Uppsala, November 2009. (P 2009:029)

Dale-Olsen, Harald: «Absenteeism, efficiency wages and economic incentives». Paper presentert på *NIESR (UK) seminar series*, desember 2008 og på *ESPE2009* i Sevilla. (P 2009:030)

Dale-Olsen, Harald og Kjersti Misje Nilsen: «The Matthew principle in practice? – On the development of wage dispersion in Norway and the relation to changes in the profitability distribution of firms». Paper presentert på *Workshop on Firms and Wages: New Research Using Linked Employer-Employee Data* i Budapest, mai 2009. (P 2009:028)

Engelstad, Fredrik: «Eiendomsretten og dens begrensninger. Refleksjoner om kjønnskvotering til styrene i norske allmennaksjeselskaper». Paper til forskerkonferansen *Kjønn og mangfold - i styrerommet og i næringslivets toppledelse*. Institutt for samfunnsforskning, 10. juni 2009. (P 2009:014)

Engelstad, Fredrik: «Power in organizational culture. A communicative approach.». Paper til *the 9th European Sociological Association Conference, Lisbon*. 2.-5. september, 2009. (P 2009:019)

Gulbrandsen, Trygve: «Mechanisms behind elite integration – an empirical study.» Paper presentert på *den 9nde konferansen til European Sociological Association*, Lisboa 2. – 5. september. (P 2009:009).

Gulbrandsen, Trygve og Even Lange: «Why do family businesses survive over generations? The case of shipping firms in Norway.» Paper presentert på *the 9th IFERA World Family Business Research Conference* Limassol, Kypros, 24. – 27. juni.. (P 2009:010).

Hagelund, Anniken og Kaja Reegård (2009), «'Changing teams'. Citizenship ceremonies as policies for social cohesion». Paper presentert på *European Sociological Association's konferanse i Lisboa*, Portugal, 2.-5. september 2009. (P 2009:020)

Hagelund, Anniken (2009), «Migrants in the Scandinavian welfare states. The emergence of a social policy problem». Paper presentert på *ESPAnet-conference (network for European social policy analysis)* i Urbino, Italia 17.-19. september 2009. (P 2009:021)

Hardoy, Inés og Pål Schøne: «Squeezing out the marginalized? On the effect of losing unemployment benefits for non-western immigrants». Paper presentert på *Society of Labour Economists*, i Boston mai 2009 og på *European Society of Population Economics* i Sevilla i juni 2009. (P 2009:026)

Lidén, Hilde: «Barndom som samfunnsspeil. Marianne Gullestads bidrag til barndomsforskning». Paper presentert på *Norsk antropologisk årskonferanse*. Bergen 7.-9. mai 2009. (P 2009:011)

Lidén, Hilde: «Asylsøkerbarn og barns rettighetsstatus». Paper presentert på en konferanse i regi av Redd barna, Oslo 4. juni. (P 2009:012)

Lidén, Hilde: «Refugee children and children's rights». Paper presentert på *Symposium, Nordic Network for Research on Refugee Children*. Oslo. 4. juni 2009. (P 2009:013)

Lidén, Hilde: «Child migration: research challenges». Paper presentert på *Nordic IMER Symposium: Childhood and migration: Children, families and transnational relations*. Stockholm Universtitet 27-28. november. (P 2009:014)

Lidén, Hilde: «Migrasjon, medborgerskap og etterlatte barn». Paper presentert på *Avslutningskonferanse til forskningsprosjektet: Informa child migration in Europe: Barn og migrasjon: mellom transnasjonale familier, stat og egne erfaringer*. Oslo 8. desember. (P 2009:015)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen: «Nasjonale speilbilder: Forestillinger om samhold og klasse i skandinavisk statsborgerrett». Paper presentert på *Sosialogforeningens vinterseminar*, Spidsbergseter, 30. januar 2009. (P 2009:025)

Røed, Marianne: «Hello and goodbye? Does immigrant plant inflow induce native outflow?» Paper presentert på EEA-ESEM konferanse Barcelona 23-27 August 2009. (P 2009:018)

Seland Idunn: «National identity and the welfare state». Paper fremlagt på konferansen *The Politics of Social Cohesion*, København 9.-12. september 2009. (P 2009:023)

Segaard, Signe Bock og Guro Ødegård: «Lokaldemokrati og e-demokrati. Utredning og evaluering av seks KRD-finansierte e-demokratiprojekter i norske kommuner - kapittel 1 og 2». Paper presentert på *Nordisk kommunalforskerkonferanse* 26.-28. november 2009, Åbo - Finland. (P 2009:036)

Steen-Johnsen, Kari: «New Wine in Old Bottles? Traditional Voluntary Organisations and Changing Forms of Community». Paper presentert på *Ist Alumna Network Meeting of the European PhD.-network on Third Sector and Civil Society*, Katholieke Universiteit, Leuven, 28.-31.mai 2009. (P 2009:033)

Steen-Johnsen, Kari: «Directions futures sur la gouvernance des associations en Europe». Paper presentert på *Conférence sur la gouvernance des associations. Journées de recherche, CNAM*, Paris, 7.-8. september 2009. (P 2009:034)

Steen-Johnsen, Kari og Enjolras, Bernard: «Network societies and CSOs: transformed challenges for governance?». Paper presentert på *Conférence sur la gouvernance des associations. Journées de recherche, CNAM*, Paris, 7.-8. september 2009. (P 2009:035)

Waldahl, Ragnhild Holmen: «Fra representativt demokrati til nettverksdemokrati? Det lokale idrettsdemokratiet i endring». Paper presentert på *Den nasjonale fagkonferanse i statsvitenskap*, 7.-9. januar 2009. (P 2009:037)

Aardal, Bern og Rune Karlsen: «Towards an Integrated and Dynamic Model of Voting. The Case of Norway.» Paper presentert på den 17. fagkonferansen i statsvitenskap, Klækken, 7.-9. januar. 2009. (P 2009:006)

Aarebrot, Erik og Jo Saglie: «Party democracy across local borders? Party organisations in Norwegian urban regions». Paper presentert på *the ECPR Joint Sessions of Workshops*, Lisboa, 14–19 april 2009. (P 2009:002)

8.7 Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker

Bay, Ann-Helén, Rune Karlsen, Axel West Pedersen og Jo Saglie: «Valgkamptema uten velgerappell». *Dagsavisen*, 20. januar 2009. (K 2009:002)

Bredal, Anja: «Motstand nytter». *Dagbladet*, 30. september 2009. (K 2009:009)

Jensen, Ranghild Steen: «Et slag i løse luten? Svar til Hanne Haavind». *Tidskrift for kjønnsforskning* 4/2008. (K 2009:13)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen: «Møtet som aldri fant sted. Økonomer på kurs i vitenskapsteori». *Sosiolognytt*. 34 (3) 2009. (K 2009:008)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen: «Evalueringen av norsk sosiologi. Hvordan kan den bli viktig?» *Sosiolognytt*. 34 (2): 5-9. (K 2009:005)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen og Marte Rua: «I oppdragsforskningens gråsoner». *Sosiolognytt*. 34 (4). (K 2009:012)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen og Frank Meyer: «Bokanmeldelse av Sigurd Skirbekk 'Nasjonalstaten - velferdsstatens grunnlag'». *Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning*. 10 (1): 94-96. (T 2009:024)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen og Frank Meyer. «Svar til Sigurd Skirbekk». *Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning*. 10 (2): 103-105. (T 2009:066)

Midtbøen, Arnfinn Haagensen og Jon Rogstad: «Alle snakker om incentive-ne...» *Sosiolognytt*. 34 (1) (K 2009:004)

Orupabo, Julia: «Å lete etter subjekter i de tause feltene». *Bulletine*. 22 (2): 42-43. (K 2009:007)

Rogstad, Jon: «Undervisningens uutholdelige letthet». *Sosiolognytt*. 34 (4). (K 2009:011)

Rogstad, Jon: «Hvem, hva og hvor - på vei ned i skyttergravene, Leder». *Sosiolognytt*. 34 (1). (K 2009:011)

Rogstad, Jon: «Bokanmeldelse: Velferdsstaten møter verden. Arbeidsplasser i endring av Marie Louise Seeberg». *Sosiologisk tidsskrift* 17: 395-400. (T 2009:053)

Rogstad, Jon og Ingrid Wergeland: «Liv og ære». *Dagbladet*, 9. september 2009. (K 2009:006)

Steen-Johnsen, Kari og Iver B. Neumann: «Idretten er inkluderende». *Aftenposten*, 2. oktober 2009. (K 2009:010)

Teigen, Mari: «Bokanmeldelse: Doing Gender in Flexible Organizations, av Elin Kvande». *Sosiologisk tidsskrift* 17 (2):178-182. (T 2009:035)

Teigen, Mari: «Når menn blir tapere». *Dagbladet* 13. januar 2009. (K 2009:001)

Aardal, Bernt: «Stein Ringen: What Democracy Is For. On Freedom and Moral Government. Bokanmeldelse». *Tidskrift for samfunnsforskning* 40 (1): 112-114. (T 2009:073)

Konferanser og seminarer

9.1 Konferanser

Harmonization in the European Union: Asylum, Irregular Migration, Integration.

Institutt for samfunnsforskning. 26. november 2009.

Faglig ansvarlig: Jan-Paul Brekke

Deltakelse i endring

Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor v/ Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret. 31. august 2009

Faglig ansvarlige: Bernard Enjolras og Guro Ødegård.

Informal Child Migration in Europe

Sluttkonferanse for NFR-støttede migrasjonsprosjektet

Universitetet i Oslo. 8. desember 2009

Faglig ansvarlig: Hilde Lidén

9.2 Seminarer

Femm-seminar: Complying with colonialism

Institutt for samfunnsforskning 9. desember

Faglig ansvarlige: Monica Five Aarset, Mari Teigen og Beatrice Halsaa

Femm-seminar: Familiepraksiser og likestilling i innvandrerfamilier

Institutt for samfunnsforskning, 26. november

FAGLIG ansvarlige: Monica Five Aarset og Mari Teigen

Workshop: Hushold, ekteskap og eiendom i historisk perspektiv

Institutt for samfunnsforskning, 4. november

Faglig ansvarlig: Jorun Solheim

Femm-seminar: Flerstemmig feminisme eller søsterskap til besvær?

Litteraturhuset, 15. oktober

Faglig ansvarlige: Beatrice Halsaa, Monica Five Aarset og Mari Teigen

Workshop om bruk av tester for å avdekke diskriminering.

Institutt for Samfunnsforskning, 30. september 2009.

Faglige ansvarlige: Arnfinn Haagensen Midtbøen og Jon Rogstad

Femm-seminar: Rettighetsinformasjon for innvandrerkvinner: Hva gjøres og hva krever FNs kvinnekonvensjon?

Institutt for samfunnsforskning, 22. september

Faglig ansvarlige: Anne Hellum, Monica Five Aarset og Mari Teigen

Nettslepp - Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor

Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor v/ Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret. 30. april 2009

Faglig ansvarlig: Bernard Enjolras.

Femm-seminar: Institusjonalisert interseksjonalitet. - Flerdimensjonal likestillingslovgivning og evalueringen av LDO

Institutt for samfunnsforskning, 26. mars

Faglig ansvarlige: Mari Teigen og Monica Five Aarset

*Femm-seminar: Russian Migrant Women in Prostitution in Norway*Institutt for samfunnsforskning, 24. februar

Faglig ansvarlige: Mari Teigen og Monica Five Aarset

9.3 Instituttseminarer

I løpet av året ble det arrangert to «pizzaseminarer» med innledere utenfra, hvor instituttets ansatte og inviterte gjester deltok. Formålet er formidling av faglig relevant stoff på tvers av faggrenser i en uformell atmosfære. Seminarvirksomheten bidrar også til at instituttet opprettholder kontakten med andre samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøer. En seminarkomiteé bestående av Jon Rogstad, Marte Kari Huse, Rune Karlsen, Fredrik Engelstad, Bernt Aardal, Julia Orupabo og Johanne Severinsen var ansvarlige for programmet i 2009.

Innvandring og valgkamp - en farlig kombinasjon?

Onsdag 1. april 2009

Innledninger ved:

Tor Mikkel Wara, tidligere nestformann i FrP, kommunikasjonsrådgiver i Wara Consulting

Akhtar Chaudhry, Stortingsrepresentant, SV

John Olav Egeland, politisk kommentator i Dagbladet

Bernt Aardal, forskningsleder for politikk, opinion og demokrati ved ISF

Ordstyrer: Grete Brochmann, professor i sosiologi ved UiO og forsker ved ISF

Ulikheten stiger – topp lønningene øker mest

Onsdag 6. mai 2009

Innledninger ved:

Bård Kuvaas, professor, Handelshøyskolen BI

Sofie Mathiassen, politisk redaktør, Dagens næringsliv

Harald Dale-Olsen, forsker, ISF

Ordstyrer: Marianne Røed, forsker, ISF

9.4 Presentasjonsseminarer

Boklansering *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*

Lansering av boken *Det nære demokratiet – lokalvalg og lokal deltakelse*, redigert av Jo Saglie

Institutt for samfunnsforskning 14. august 2009.

Innledning ved statsråd Magnhild Meltveit Kleppa

Presentasjoner fra boken ved Jo Saglie, Tor Bjørklund, Johannes Bergh og Lawrence Rose.

Paneldebatt med statsråd Magnhild Meltveit Kleppa, Erling Lae (H), Per Sandberg (FrP) og Ola Elvestuen (V).

Boklansering *Når velferd blir politikk*

Lansering av boken *Når velferd blir politikk*, redigert av Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen og Jo Saglie

Institutt for samfunnsforskning i samarbeid med NOVA. 21. januar 2009

Presentasjoner ved Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen (NOVA) og Rune Karlsen.

Paneldebatt med Ola Elvestuen (V), Karin Andersen (SV) og Trond Hole (H).

9.5 Arvid Brodersens minneforelesning

Fra 1998 har P.M. Røwdes stiftelse årlig holdt en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersen og P.M. Røwdes. Årets forelesning ble arrangert 20. november ved Institutt for samfunnsforskning.

Foredrag ved Kristin Halvorsen: *Den nordiske velferdsmodellen*.

Formidling

Forskningsresultater dokumenteres gjennom instituttrapporter, bøker, tidsskriftartikler, artikler i antologier og innlegg på vitenskapelige konferanser. Formidling av forskningsresultatene til oppdragsgiverne gjøres i hovedsak i form av rapporter eller artikler, men også gjennom foredrag, seminarer og deltagelse i mediene. I tillegg kommer den formidlingen som skjer gjennom undervisning og veiledning av studenter og stipendiater. Fullstendig oversikt over rapporter, artikler, bøker og konferansebidrag av er gitt i kapittel 8.

Internett er ISFs viktigste kanal for allmennrettet formidling. Siden vi startet registreringen har vi hatt en økning i antall besøkende med en topp i 2008 med over 800 besøkende per dag i snitt. I juni 2009 la instituttet om til ny publiseringsløsning og begynte å registrere antall besøkende til www.samfunnsforskning.no ved hjelp av Google Analytics. Omleggingen påvirket nok besøkstallene noe, da nettsidens URLer ble endret. Statistikken varierer fra i snitt 450 besøkende pr dag i oktober til henholdsvis 750 og 600 i november og desember. Mer om nettsidene i kapittel 10.4

10.1 Tidsskrifter

Tidsskrift for samfunnsforskning (TfS) ble startet av ISF i 1960. Det gis ut fire ganger årlig av Universitetsforlaget, med støtte fra instituttet og Norges forskningsråd. Hovedvekten legges på originalartikler av norske forskere basert på empiriske undersøkelser. Ved siden av å gjenspeile mangfoldet i norsk samfunnsforskning, gir tidsskriftet også plass for utdyping. Tidsskriftet publiserer bokanmeldelser, debattstoff og forskningspolitiske innlegg.

I 2009 bestod redaksjonen av ansvarlig redaktør Karl Henrik Sivesind, med Elin Haugsgjerd Allern, Jo Saglie og Anniken Hagelund som medredaktører. Katrine Denstad var redaksjonssekretær. Redaksjonsrådet består av 11 medlemmer og er tverrfaglig sammensatt med representanter fra ulike forskningsmiljøer og landsdeler.

Abonnement på *Tidsskrift for samfunnsforskning* tegnes gjennom instituttets nettsider eller direkte hos Universitetsforlaget. Tidsskriftet er elektronisk tilgjengelig for skjermlesning via www.samfunnsforskning.no. Enkelthefter og artikler kan kjøpes via www.idunn.no.

Søkelys på arbeidslivet er et vitenskapelig tidsskrift som henvender seg til forskere, utredere, saksbehandlere og beslutningstakere innenfor næringsliv, forvaltning og partene i arbeidslivet. Tidsskriftet formidler forskning om arbeidslivet i Norge og Norden. Hovedtemaene er arbeidsledighet og sysselsetting, arbeidsmarkedspolitik, lønnsutvikling, arbeidsorganisering og arbeidsmiljø. Vekten ligger på empiriske studier av både kvalitativ og kvantitativ karakter.

Fra 2010 vil *Søkelys på arbeidslivet* gis ut på Universitetsforlaget med støtte fra instituttet, Arbeidsdepartementet og Norges forskningsråd ved arbeidslivprogrammet. Pål Schøne og Ragnhild Steen Jensen var redaktører for tidsskriftet i 2009. Øvrige redaksjonsmedlemmer var Fredrik Engelstad, Trygve Gulbrandsen, Marianne Røed, Jon Rogstad og Johanne Severinsen (redaksjonssekretær)

Søkelys på arbeidslivet gjøres tilgjengelig digitalt fortløpende på instituttets hjemmesider, og fra 2010 også idunn.no. Abonnement kan tegnes gjennom instituttets nettsider eller direkte hos Universitetsforlaget.

ISF utgir tidsskriftet *Nordic Journal of Political Economy (NOPEC)*, med Halvor Mehlum, Økonomisk institutt, UiO, som ansvarlig redaktør. Tidsskriftet er et rent elektronisk tidsskrift uten abonnementsavgifter. Enkeltartikler publiseres løpende på www.nopecjournal.org.

I samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, redigerer ISF årboken *Comparative Social Research*, utgitt av Elsevier Science. Fredrik Engelstad er ansvarlig redaktør. Medredaktører er Lars Mjøset, Grete Brochmann, Mari Teigen, Bernard Enjolras og Kristian Berg Harpviken. Idunn Seland er redaksjonssekretær. I 2009 utkom *Civil Society in Comparative Perspective* (Vol. 26) redigert av Bernard Enjolras og Karl Henrik Sivesind

10.2 ISF-rapporter

Sluttresultater fra instituttets forskningsprosjekter blir ofte trykket i instituttets rapportserie (se kapittel 8.1). Rapporter og tidligere utgitte arbeidsnotater kan lastes ned fra www.samfunnsforskning.no. Samme sted kan trykket versjon av rapportene (og alle bøker) kjøpes. I 2009 utga instituttet 14 rapporter, to mer enn i 2008 og 2007.

Siden mars 2003 har vi solgt en rekke rapporter og bøker på Internett. Inntektene tilsvarer omtrent utgiftene ved produksjon og trykking. Et stort antall

rapporter er også lastet ned i fulltekst. Salget av rapporter har i alle år variert, så det er vanskelig å vurdere hvordan fulltekst på nett har virket på salget av trykte publikasjoner. Fra 2010 vil vi få fullstendig oversikt over hva som lastes ned av publikasjoner.

10.3 ISF Sammendrag

Sammendrag av rapporter samles i *ISF Sammendrag*, som utgis to til tre ganger i året. Heftene inneholder også sammendrag av bøker utgitt på forlag og artikler publisert i norske og utenlandske tidsskrifter og antologier. Målgruppen for sammendragsserien er massemediene, offentlige myndigheter, organisasjoner og andre forskningsinstitusjoner. Abonnement på sammendragsserien er gratis og tegnes på nettet. I 2009 var det i overkant 1000 abonnenter av trykket versjon av sammendragsserien. Digitalutgaven har ca. 40 abonnenter.

10.4 samfunnsforskning.no

Oppdatering og vedlikehold av instituttets nettsider er en vesentlig del av de ansattes formidlingsarbeid. Forskerne melder inn nye publikasjoner, prosjekter og arrangementer, samt bidrar med tekst til webnyheter, sammendragsserien og publikasjons- og prosjektpresentasjoner.

I juni 2009 lanserte ISF ny nettside i ny publiseringsløsning, eZ-publish 4. Designet har vært gjennom en liten revisjon, mens ytre struktur og innhold er uendret. Arbeidet med å rekonstruere en godt etablert nettside er langt mer tidkrevende enn å bygge opp en ny forfra. Samtidig bekreftet prosessen kunnskapen om at en nettside aldri blir ferdig. Web er kontinuerlig utvikling.

Sensommeren 2009 tok vi i bruk Google Analytics til å registre antall besøkende til www.samfunnsforskning.no. Omleggingen påvirket klart besøkstallene de første månedene, da alle adressene – nettsidens URLer, var nye og måtte etableres forfra. Statistikken varierer fra i snitt 450 besøkende pr dag i oktober til henholdsvis 750 og 600 i november og desember. I januar 2010 var vi tilbake til gamle høyder på ca 800 daglige besøkende.

I 2009 var antallet abonnenter på elektroniske nyheter 1119, mot 1170 i 2008. Den fallende kurven skyldes i hovedsak opprydding i adresser etter migrasjon til ny webløsning. Tallene viser antall oppføringer totalt og ikke unike brukere. De som ikke abonnerer på alle nyheter (615 personer) kan være oppført på flere tematiske undergrupper.

10.5 Andre nettsider

I tillegg til den norske hovedsiden, drifter og vedlikeholder ISF en engelsk versjon; socialresearch.no, og en rekke prosjektnettsteder.

Sivilsamfunn.no og den engelske versjonen, civilsociety.no, er det mest omfattende av disse. Nettstedene huser Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Senteret er et stort samarbeidsprosjekt mellom ISF og Rokkansenteret i Bergen, med Kulturdepartementet som hovedoppgavspartner.

Sivilsamfunn.no publiserer og omtaler senterets forskning, og tilgjengeliggjør også annen norsk og internasjonal forskning på feltet. Ambisjonen om å være en møteplass og et sted for diskusjon for alle aktører i frivillig sektor har så langt ikke slått til, vi får se hva 2010 vil bringe. I 2009 hadde siden i snitt ca 1500 besøkende i måneden.

Av andre prosjektnettsteder kan nevnes femm.no, demokratibarometer.no (nettstedet ble ikke utviklet videre 2009), samfunnsforskning.no/valg, [/rowde](http://rowde), [/EU](http://EU) og [/Asa](http://Asa).

10.6 Nettverksbygging og brukerkontakt

Utvikling og vedlikehold av faglige nettverk er avgjørende for alle deler av ISFs virksomhet, faglig så vel som økonomisk. I 2009 arrangerte ISF eller var medarrangør på flere større konferanser. Eksempler kan være (se kapittel 9 for fullstendig oversikt):

- Dagskonferansen *Deltakelse i endring* Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor v/ Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret. 31. august 2009
- Sluttkonferansen *for Informal Child Migration in Europe*, Universitetet i Oslo. 8. desember 2009
- Seminaret *Nettslepp - Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor*, Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor v/ Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret. 30. april 2009
- Dagskonferansen *Harmonization in the European Union: Asylum, Irregular Migration, Integration*. Institutt for samfunnsforskning. 26. november 2009

Forskerne ved ISF har jevnlig møter med oppdragsgivere og brukergrupper. Til dels har det vært uformelle samtaler i forbindelse med rapportering fra prosjekter, til dels har brukerkontakten skjedd gjennom seminarer og møter. Årlig inviterer ISF oppdragsgivere og samarbeidspartnere til et Sensommertreff som normalt samler rundt 200 personer til faglig påfyll og sosial myldring. Av åpne arrangementer rettet mot brukere, forskere, journalister og folk flest, kan nevnes kveldsdebatter (pizzaseminar) og boklanseringer (se liste i kap. 9).

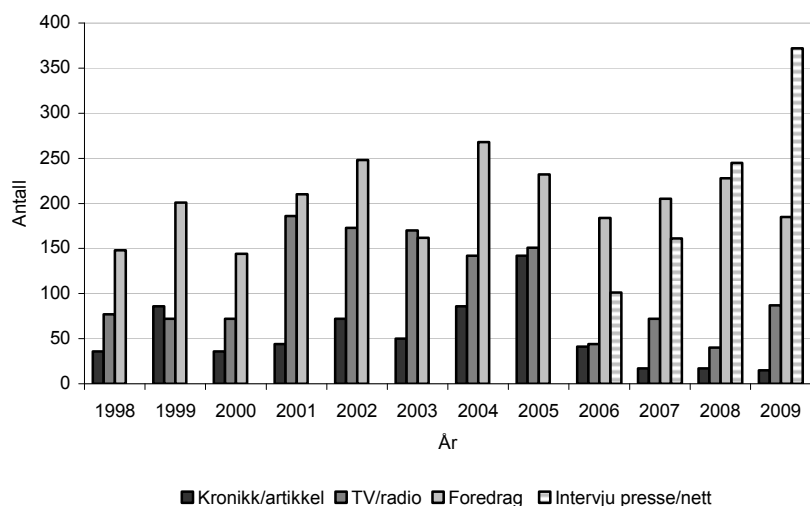
10.7 Mediekontakt og formidling til allmennheten

ISF abonnerer på elektroniske presseklipp fra Meltwater News. I løpet av året er det registrert 526 treff der våre forskere eller instituttet er nevnt i et medieoppslag. Av disse ble det videreformidlet 330 saker på samfunnsforskning.no. 2009 setter derfor to høyst forskjellige rekorder. Aldri har totaltallet vært lavere, samtidig som vi aldri har videreformidlet så mange saker. Bakgrunnen for dette er trolig at filtrene er blitt bedre, eller som leverandøren Meltwater news kaller det «spisset agenten». Statistikken for tidligere år ser slik ut: 2008 1.381/245, for 2007 1626/238, for 2006 1628/210, mens 2005 ga 2384/282.

Figur 2 og tabell 4 viser ISF-ansattes egenrapporterte mediedeltagelse. Eksempelvis kan vi se at det ble forfattet 15 avisinnlegg av forskere ved ISF i 2009 mot 17 året før. Søylene lengst til høyre viser antall intervjuer i presse og på internett der våre forskere har uttalt seg, her ser vi en økning fra 245 i 2008 til 372 i 2009. I 2009 ble det holdt 185 foredrag og innledninger rettet mot fagmiljøer og allmennheten mot 228 i 2008 og 205 i 2007.

Data som bygger på hva de ansatte selv har innrapportert er et langt strengere mål enn tallene fra Meltwater News. Dette skyldes bl.a. at vi kun teller hovedoppslaget, og ikke alle underoppslag generert av f.eks. en NTB-sak. Aktiviteten er omtrent uendret siden året før, men med en klar nedgang siden 2005. Tallene viser likevel at ISF i tråd med målsettingene var godt synlige i mediene i 2009.

Figur 2. Formidling 1996–2009

Tabell 4. Allmennrettet formidling 2006–2009

	Antall				Gjennomsnitt
	2006	2007	2008	2009	2006-2009
Avisinnlegg og kronikker skrevet av ISF-forskere	30	17	17	15	20
Antall forskere	12	12	16	9	
Intervjuer i presse og på internett	121	161	245	372	225
Antall forskere	27	10	18	21	
Innslag i radio og TV	44	72	40	87	61
Antall forskere	8	13	13	17	

10.8 Annen forskningsformidling

I tillegg til deltakelse på seminarer og konferanser driver forskerne utstrakt formidling rettet mot andre fagmiljøer og allmennheten, i form av innledninger og foredrag.

Tabell 5. Annen forskningsformidling i perioden 2003–2009

Antall			Gjennomsnitt		
2007	2008	2009	2003-2005	2005-2007	2007-2009
205	228	185	220	207	206

10.9 Sosiale medier

I november 2009 opprettet vi instituttprofiler på Twitter og Facebook. Disse profilene fungerer som tilleggskanaler for formidling av forskningsresultater og legger til rette for kontakt med publikum. Profilene er relativt nye, så foreløpig har bruken av disse vært relativt begrenset. Vi har imidlertid registrert at disse har generert noe trafikk til våre hjemmesider, hvorav mesteparten er nye, unike brukere.

Spørsmål knyttet til formidlingsaktivitetene ved Institutt for samfunnsforskning kan rettes til isf-info@samfunnsforskning.no eller informasjonsleder Johanne Severinsen, 23 08 61 25.

Administrasjon og økonomi

11.1 Biblioteket

Biblioteket har ved årets utgang 3 ansatte i 2,5 årsverk. Eva Hagen gikk over i pensjonistenes rekke 1. desember. Av pensjonstekniske årsaker var Eva ansatt på NOVA fra 1. august. I tillegg til ISF betjenes forskere ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA), samt bibliotek og andre eksterne brukere.

Utlånet var i 2009 totalt på 6.930. Antall utlån fra egen samling var 4.256. For 2009 tas totaltallene fra fulltekstbasene ATEKST/Retriever og JSTOR inn i utlånstallene. Ser vi på fordelingen av aktiviteten utgjorde fjernlån fra andre bibliotek 2.674. Fjernlånet i Norge fordelte seg på 1.462 tidsskriftsartikler og 1.013 bøker, mens 200 artikler og bøker måtte lånes inn fra bibliotek i utlandet. 28 artikler ble kopiert til eksterne lånere. Biblioteket lastet ned 92 rapporter i fulltekst fra Internett til bruk for forskerne i 2009. Over 800 artikler ble lastet ned fra fulltekst-databasen JSTOR, en mindre del av dette ble lastet ned av biblioteket. 781 avisartikler ble lastet ned fra ATEKST/Retriever. I tillegg ble 198 artikler skrevet ut i fulltekst av biblioteket fra andre kilder på nettet. I tillegg til dette kommer et ukjent antall artikler fra tidsskrifter biblioteket har tilgang til, lastet ned av de enkelte forskere.

Bibliotekets katalog består nå av en database på over 55.500 bibliografiske poster. Det meste er bøker, rapporter og statistiske publikasjoner, men databasen inneholder også en del registreringer av artikler i tidsskrifter og redigerte bøker. Omkring 800 referanser ble registrert i databasen i 2009. I tillegg ble de fleste nye tidsskriftshefter strekkodet for interne utlån. Antall abonnementer på tidsskrifter og andre periodika er ca. 280. Bibliotekets samlinger fyller totalt ca. 1.300 hyllemeter, fordelt på to avdelinger og fire magasiner. Det ble utført en rekke tematiske litteratursøk i bibliografiske databaser for forskerne, ikke minst i forbindelse med utarbeidelse av kunnskapsoversikter og ved søknadsprosesser.

I løpet av høsten ble en ny fjernlånsmodul i biblioteksystemet Mikromarc installert og forsøksvis tatt i bruk. Denne modulen skal erstatte manuelle og mer tidkrevende rutiner ved fjernlån fra andre bibliotek. Modul for registrering av tidsskrift ble tatt i bruk i 2008 og var ferdig innkjørt i 2009.

I forbindelse med forberedelsene av overgang til nytt datasystem ved NOVA høsten 2009, bistøt biblioteket med å sikre NOVAs videre tilgang til elektroniske tidsskrift og referansedatabaser.

11.2 IT-avdelingen

IT-avdelingen besto i 2009 av 3 ansatte, som betjente administrasjon og forskere ved ISF og NOVA. Instituttet har siden 2008 vært i gang med å utarbeide en IT-strategi. Til å bistå med dette har vi benyttet konsultentselskapet Pharos AS. Som et resultat av dette arbeidet, ble det besluttet å dele IT-avdelingen fra 1. januar 2010. Fra 1. august 2009 ble Stig Muren formelt ansatt ved NOVA. Avdelingen fortsatte å fungere som felles IT-avdeling i 2009.

De viktigste oppgavene i 2009 var derfor å planlegge for drift med separate IT-tjenester for ISF og NOVA fra 2010, samtidig som stabil drift ble opprettholdt på eksisterende systemer. Et av tiltakene var å kjøpe 3 nye switcher, slik at lokalnettet kunne deles og instituttene fikk separate nett.

Avdelingen er ansvarlig for lokalnettet med Internett-forbindelse. De viktigste arbeidsområdene i avdelingen er drift av lokalnettjenestene, enkel programutvikling innen databaser og regneark, og individuell brukerstøtte innen kontorprogrammer og statistikk.

Lokalnettet består av et ryggradsnett basert på multimode-fiber og Ethernet-switcher med 1 gigabit-hastighet. Kapasiteten fordeles til brukerne med en hastighet på 100 megabit/sek. Internett-forbindelsen er på 2 megabit/sek., og går til Uninett AS, som også er ansvarlig for drift av tilknytningen. En 4 megabit-forbindelse knytter NOVAs kontorer i Fr. Nansensvei 17-19 til lokalnettet i Munthes gate.

I dette nettet er det 5 servere med Novell Netware og en med Red Hat Linux. I tillegg har vi to maskiner med VMware ESX server som virtuelt kjører 3 Microsoft Windows Server 2003, 1 Suse Linux server, samt varierende antall testsystemer. Til sammen var ca. 180 arbeidsplassmaskiner og 11 nettverksskrivere knyttet til nettet i 2009. Totalt har serverne mer enn 2 terabyte lagringsplass, og det ble skrevet ut omtrent 1 million sider på laserskriverne. Sikkerhetskopiering av data skjer til båndstasjoner av typen SuperDLT og LTO-3.

De mest brukte programmene er Microsoft Office til produksjon av dokumenter og figurer, samt enkle databasefunksjoner. Pegasus Mail ble brukt som e-postklient. SPSS, SAS og Stata dekker statistikkfeltet på en god måte. Ado-

be Acrobat, Photoshop, Illustrator og InDesign er også i bruk i administrasjonen og av enkelte forskere.

Arbeidet med IT-strategien fortsetter inn i 2010.

11.3 Sekretariatsoppgaver

ISF utfører sekretariatsoppgaver for P. M. Røwdes stiftelse – til støtte av forskning omkring norsk økonomisk utvikling. Stiftelsen støtter forskning om norsk økonomisk utvikling, med vekt på handel og industri. P. M. Røwdes stiftelse utdeler årlig ett eller flere stipend på opp til 100.000 kroner. Fra 1998 har stiftelsen arrangert årlig en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersens minne.

11.4 Instituttets økonomi

ISFs omsetning var i 2009 på kroner 59 289 080 (inklusive kostnader fellestjenester refundert av NOVA). Resultatregnskapet og balansen med noter viser resultatet av virksomheten og den økonomiske stilling pr 31. desember 2009. Det framkommer et årsresultat (etter skatt – forutsatt skatteplikt) på kroner 3 242 214. Overskuddet skyldes først og fremst en svært god prosjektakkvisisjon i 2009.

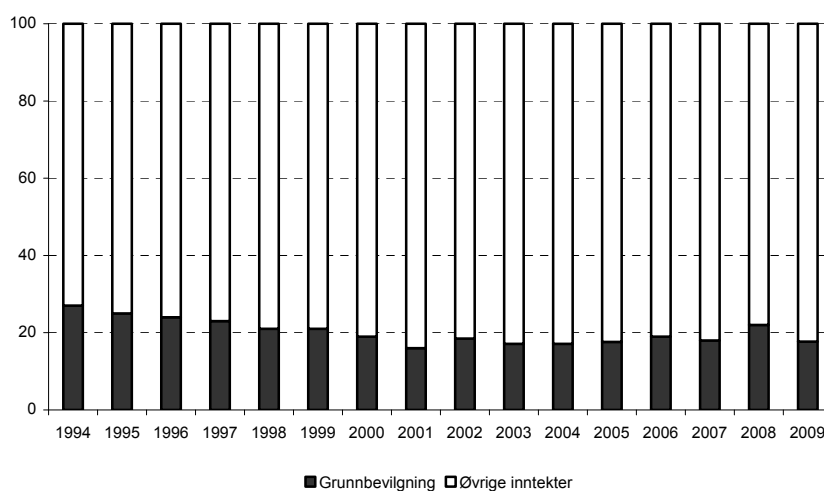
ISF mottar en grunnbevilgning fra Norges Forskningsråd.

Grunnbevilgningen var i 2009 kroner 10 540 000. Av de samlede inntektene utgjorde den 18 prosent. Grunnbevilgningen skal dekke egeninitiert forskning, kompetanseheving, nettverksbygging, forskningsledelse og kvalitetssikring. I tillegg er valgforskningsprogrammet en nasjonal oppgave som finansieres over grunnbevilgningen.

Størstedelen av virksomheten ved ISF finansieres ved prosjektmidler fra Norges Forskningsråd og ved oppdrag for virksomheter i offentlig sektor, se tabell 6. Innslaget av internasjonal finansiering og finansiering fra privat sektor har variert opp gjennom årene. I 2009 utgjorde disse finansieringskildene en svært liten del av de samlede inntektene.

Tabell 6. Finansiering av virksomheten (1000 kroner)

Bevilgninger/oppdrag	2009
Norges forskningsråd, grunnbevilgning	10 540
Norges forskningsråd, prosjekter	21 644
Departementer/direktorater	18 159
Internasjonal finansiering	1 289
Interesseorganisasjoner	808
Næringsliv	1 534
Andre prosjekter	1 128
Publikasjoner/diverse	233
Leieinntekter	273
Kostnader fellestjenester refundert fra Nova	3 682
Sum	59 289

Figur 3. Grunnbevilgningens andel av total virksomhet inkl. prosent

11.5 Regnskap

Resultatregnskap pr. 31.12.2009

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2009	2008
		Hele kroner	Hele kroner
Grunnbevilgning		10 540 000	9 892 000
Kostnader fellestjenester refundert fra Nova		3 682 057	4 461 468
Prosjekter		44 630 015	29 179 667
Annen driftsinntekt		437 007	147 454
Sum driftsinntekter		59 289 080	43 680 590
Lønnskostnader m.m.	3	32 508 490	32 047 240
Avskrivning på driftsmidler	2	229 720	189 170
Prosjekt og driftskostnader		22 175 510	13 414 424
Sum driftskostnader		54 913 720	45 650 834
Driftsresultat		4 375 360	-1 970 244
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		722 325	1 173 962
Resultat av finansposter		722 325	1 173 962
Resultat før skattekostnad	8	5 097 685	-796 282
Skattekostnad på ordinært resultat		1 855 471	0
Ordinært resultat		3 242 214	-796 282
Årsresultat		3 242 214	-796 282
Overføringer			
Overført fra driftsfond		-3 242 214	796 282
Sum overføringer		3 242 214	-796 282

Balanse pr. 31.12. 2009

Eiendeler	Note	2009	2008
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	2	21 437 000	4 240 000
Sum varige driftsmidler		21 437 000	4 240 000
Sum anleggsmidler		21 437 000	4 240 000
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		1 591 367	1 563 350
Andre fordringer		494 741	556 518
Sum fordringer		2 086 108	2 119 867
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	21 606 024	28 816 294
Sum omløpsmidler		23 692 132	30 936 161
Sum eiendeler		45 129 132	35 176 161
Egenkapital og gjeld			
Grunnkapital			
Driftsfond	5	5 374 000	5 374 000
Sum egenkapital		10 732 237	7 490 024
		16 106 237	12 864 024
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	10 240 771	9 751 316
Andre avsetninger for forpliktelser	6	1 746 819	
Sum avsetning for forpliktelser		11 987 590	9 751 316
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		7 679 752	6 315 369
Skyldig skatt	8	1 855 471	0
Skyldig offentlige avgifter		2 651 163	2 982 716
Annen kortsiktig gjeld		4 848 918	3 262 736
Sum kortsiktig gjeld		17 035 304	12 560 821
Sum gjeld		29 022 895	22 312 137
Sum egenkapital og gjeld		45 129 132	35 176 161

Oslo, 1. mars 2010

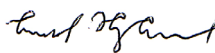
Eivind Smith
Styreleder

Anne Kari Lande Hasle

Terje Hauger

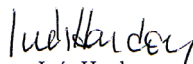
Aanund Hylland

Dag Album

Aagoth Storvik

Inés Hardoy

Ann-Helén Bay
Direktør

Regnskapsprinsipper og noter 2009

Note 1. Regnskapsprinsipper

I årsregnskapet er alle poster verdsatt og periodisert i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og reglene som følger av god regnskapsskikk.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, samt fordringer med forfall mer enn ett år etter balansedagen er medtatt som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som forfaller senere enn et år etter regnskapsperiodens utløp er oppført som langsiktig gjeld.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost etter fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger som er beregnet på grunnlag av kostpris og antatt økonomisk levetid.

Fordringer

Fordringer er oppført i balansen med fordringens pålydende etter fradrag for konstaterte og forventede tap.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Selskapet finansierer sine pensjonsforpliktelser overfor de ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. Den beregnede påløpte forpliktelsen sammenholdes med verdien på innbetalte og oppsparte pensjonsmidler. Differansen føres som netto pensjonsforpliktelser eller midler.

Periodens netto pensjonskostnad inngår i posten lønnskostnader i resultatregnskapet. Pensjonskostnaden består av nåverdien av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på pensjonsforpliktelsene, forventet avkastning på pensjonsmidlene, estimatavvik og forskjellen på faktisk og forventet avkastning på pensjonsmidlene.

Skattekostnad og utsatt skatt

Skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat og består av betalbar skatt og endring i netto utsatt skatt /utsatt skattefordel.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Note 2. Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Driftsløsøre, inventar o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.2009	5 807 500	851 751	6 659 251
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler	17 426 720	0	17 426 720
= Anskaffelseskost 31.12.2009	23 234 220	851 751	24 085 971
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2009	1 797 220	851 751	2 648 971
Bokført verdi 31.12.2009	21 437 000	0	21 437 000
Årets ordinære avskrivninger	229 720	0	229 720
Økonomisk levetid	ca 50 år		
Avskrivningsplan	Lineært 2 %		

Årets avskrivninger

Munthesgt 31 ble bygget 1960. Antatt levetid er beregnet fra 1992 på 50år. Årlig avskrivninger 2 % pr år blir etter dette kr 142 500. Tilgang 2009 relaterer seg til kjøp av Fuglehauggt 6.

Note 3. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2009	2008
Lønninger	25 508 794	22 861 812
Arbeidsgiveravgift	4 146 846	3 705 065
Sum	32 508 490	32 315 098

Antall årsverk utgjør: 52

	Daglig leder	Styre
Lønn	756 225	0
Pensjonsutgifter	*	0
Andre ytelser	0	0

Samlet styrehonorar utgjør kr 149 500

* Daglig leder har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse, som dekkes av ISF.

Daglig leder eller styret har ikke særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold eller verv.

ISF har ingen bonusavtaler

OTP

Selskapet har inngått avtale om tjenstepensjon som tilfredsstillers lovens krav.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar i 2009 utgjør kr 192 444

I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 20 000

Note 4. Bundne midler

Bundne midler skattetrekk utgjør kr. 1 290 420.

Note 5. Grunnkapital

Fra og med 2002 er egenkapitalen delt i grunnkapital og driftsfond. Stiftelsens grunnkapital utgjør bokført verdi pr 31.12.2002 av eiendommen Munthesgt 31/ Fuglehauggaten 6, den delen av den derværende bygningsmasse som eies av instituttet, samt et beløp på kr 279 000.

Note 6. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

ISF har pensjonsordninger som omfatter pr. 31.12.2009 i alt 52 yrkesaktive og 7 helt eller delvis pensjonerte. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert av Statens Pensjonskasse. Opptjente forpliktelser omfatter avtalt AFP-ordning gjennom Statens Pensjonskasse.

Pensjonsforpliktelse	31.12.2009	31.12.2008
	Bokført	Bokført
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse (PBO)	50 740 636	49 029 983
Eventuell planendring	0	0
Pensjonsmidler	-41 529 753	-43 577 018
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	9 210 883	5 452 965
Ikke resultatført planendring	0	0
Ikke resultatført implementering	0	0
Ikke resultatførte estimatendringer og avvik	235 624	3 093 324
Balansført netto pensjonsforpliktelse etter		
arbeidsgiveravgift	10 240 770	9 751 316
Generell avsetning	1 746 819	
Økonomiske forutsetninger og amortisering	2009	2008
Avkastning på pensjonsmidler	5,60 %	5 %
Diskonteringsrente	5,40 %	5,80 %
Årlig lønnsvekst	4,25 %	4,50 %
Årlig G-regulering/regulering av løpende pensjoner	4,00 %	4,25 %
Korridor	10 %	10 %
Arbeidsgiveravgift (sats)	14,10 %	14,10 %

Note 7. Endringer egenkapital

	Grunnkapital	Driftsfond	Sum EK
Egenkapital 01.01.	5 374 000	7 490 024	12 864 024
Årets resultat		3 242 214	3 242 214
Egenkapital 31.12.	5 374 000	10 732 237	16 106 237

Note 8. Skatt

Årets skattekostnad	2009	2008
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	1 855 471	0
Skattekostnad ordinært resultat	1 855 471	0
Betalbar skatt i årets skattekostnad:		
Ordinært resultat før skatt	5 097 685	-796 282
Permanente forskjeller	1 893	-4 520 021
Grunnlag for årets skattekostnad	5 099 578	-5 316 303
Endring i midlertidige forskjeller	1 527 104	5 316 304
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	6 626 682	
Skattepliktig inntekt	6 626 682	1
Betalbar skatt på årets ordinære resultat	1 855 471	0
Sum betalbar skatt ordinært resultat	1 855 471	0
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	1 855 471	
Sum betalbar skatt i balansen	1 855 471	0

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller:

	2008	2009	Endring
Varige driftsmidler	-32 669	676 501	-709 170
Pensjonspremie/- forpliktelse	-9 751 316	-11 987 590	2 236 274
Sum	-9 783 985	-11 311 089	1 527 104
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	-9 783 985	-11 311 089	1 527 104
Utsatt skatt (28 %)	-2 739 516	-3 167 105	427 589

Basert på usikkerheten rundt institutttest skatteplikt, bokføres ikke utsatt skattefordel.

Ansvarlige partnere:
Arne Buer
Kjell Kristian Olsen
Svein Brataas

Til styret i stiftelsen Institutt for samfunnsforskning

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

A Member of AGN International Ltd
an association of accountants and auditors
in Norway and consulting firms

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen Institutt for samfunnsforskning for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 3 242 214. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.
- stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene forøvrig.

Oslo, 1 mars 2010
BDT Christiania ANS

Svein Brataas
Statsautorisert revisor

BDT Christiania ANS
Statsautoriserte revisorer
Org. nr. 965 818 162 MVA
E-post: post@bdtviken.no
www.bdtviken.no

Oslo:
Hoffsveien 15
0275 Oslo
Tlf: 22 06 43 60
Fax: 22 06 43 70

I samarbeid med BDT Viken Revisjon AS med avdelinger i:
OSLO | TØNSBERG | HORTEN | MOSS | HALDEN